

IZ VSEBINE

Iščemo družine (stran 4)
Pridelek dober — težave s stroji (stran 5)
Praznik v Trnovski vasi (stran 6)
Šport (stran 11)

Živ spomin na dr. Jožeta Potrča

Naš rojak dr. Jože Potrč, zdravnik, doma iz Janežovc je bil idejni voditelj revolucionarnega delavsko-kmečkega gibanja na ptujskem območju od leta 1924, ko je vstopil med člane tedaj tajne KPJ. Po osvoboditvi je opravljal vrsto odgovornih dolžnosti v organih oblasti, v CK ZKS in CK ZKJ, bil

Dr. Jože Potrč leta 1938

pa je tudi član Mednarodne organizacije dela in vodja naše delegacije v tej organizaciji. Bil je velik človekoljub, veroval je v zmago socialističnega humanizma, socialistične etike in morale. „Le človekoljubje lahko odstrani vso tragiko človeške družbe“ je med drugim zapisal. Smrt je prekinila njegovo delo, spomin nanj pa je in bo ostal vedno živ. Po dr. Jožetu Potrču so v Sloveniji poimenovane šole, ulice in humanitarne ustanove, med njimi Bolnišnica v Ptuj, Dom v Poljčanah itd. Krajevna skupnost Jožeta Potrča v Ptuj, je na obletnico Potrčeve mnogo prerane smrti, organizirala v soboto, 4. oktobra 1980 spominsko svečano. Poročilo o tem preberite na 3. strani.

Ob 70-letnici rojstva Borisa Ziherla

Krajevna skupnost na območju novega dela Ptuja, ki s ponosom nosi ime Borisa Ziherla, pripravlja spominsko slovesnost ob 70-letnici rojstva tega našega velikega revolucionarja in znanstvenika, pedagoga in marksističnega teoretičarja. Spominska slovesnost, ki jo organizirajo skupaj z občinskim centrom marksističnih krožkov, bo jutri, 10. oktobra ob pol enih v čitalnici Centra srednjega usmerjenega izobraževanja v Ptuj. O življenju in delu Borisa Ziherla bo govoril dr. BORIS MAJER iz Ljubljane, ki je eden od vodilnih slovenskih marksistov. F

Sindikalni delavci obiskali Arandjelovac

Večkrat smo že poročali o srečanjih delegacij med pobratena občina Arandjelovac in Ptujem. V okviru teh srečanj so člani Občinskega sveta ZSS Ptuj minuli petek in soboto obiskali sindikalne delavce v Arandjelovcu. Potovanje pa je 30 članska delegacija izkoristila še za ogled kulturno zgodovinskih spomenikov in obeležij iz NOB.

Najprej so se ustavili v Beogradu, kjer so se v Hiši cvetja poklonili spominu velikega borca za delavske pravice tovariša Tita. Pot jih je nato vodila do spomenika neznemu junaku na Avali in kostnice na Oplenju. Proti večeru v petek pa so prispeli v Arandjelovac, kjer jih je v hotelu Izvor sprejela predsednica Občinskega sveta Zveze sindikatov občine Arandjelovac Ružica Desivojević z drugimi sindikalnimi in družbenopolitičnimi delavci te bratske občine. V pozdravnem nagovoru je predsednica sindikata povdarila, da so posebno zadovoljni, ker je delegacija Ptuj prispela prav 3. oktobra, ker je ta dan povezan s tovaršem Titom. Tito je nekajkrat obiskal Arandjelovac, poslednjič pa je to mesto obiskal 3. oktobra 1978 in je ob tej priliki tudi kot prvi gost odprl ta lepi turistični objekt. Po pozdravnem govoru so se sindikalni delavci spoznali med seboj in v prostem razgovoru izmenjali mnogo mnenj in izkušnje.

Uradni del srečanja je bila skupna seja obeh predsedstev OS ZS, ki je bila v soboto 4. oktobra jutraj. Gostiteljica Desivojevićeva je goste seznanila z organizirano ter z življenjem in delom v njihovi občini. Poseben poudarek je namenila sindikalnemu delu.

teh sindikalnih organizacijah in na ta način usmerjevalno pomagajo k aktivnejšemu delu.

Po tem uvodu je našo občino predstavil predsednik OS ZSS Janko Mlakar, za tem pa se je razvila živahna razprava, o uspehih in težavah; o prizadevanjih za aktivnejšo in uspešnejšo usmerjevalno delo sindikatov, o stabilizacijskih prizadevanjih in drugo.

Splošna ugotovitev je bila, da je problematika v obeh občinah

Tovarna, zgrajena s samoprispevkom

dokaj podobna, da pa bi bilo marsikaj možno izboljšati tudi s tesnejšim sodelovanjem obeh občin. Ugotavljajo, da nekatere organizacije že medsebojno sodelujejo, želijo pa, da bi se pobratili vsi kolektivi teh dveh občin. Sodelovanje naj ne bi bilo več le v okviru izmenjav delegacij, marveč bi naj sodelovali tudi

moramo storiti vse za tesnejše sodelovanje, je povdaril.

Po seji je ptujska delegacija položila venec na grob narodnega heroja Dušana Petrovića-Saneta in se tako simbolično poklonila vsem žrtvam na našo svobodo.

Sledil je ogled proizvodnje in razgovori z delavci v Venčakem rudniku belega marmornja, ki so ga poimenovali po Dušanu Petroviću-Sanetu, v Bukovički Banji, kjer polnijo znano mineralno vodo Knjaz Miloš in v Konfekciji Rudnik. Ta TOZD je še posebno zanimiva. Tako kot pri nas namreč tudi v bratskem Arandjelovcu gradijo s pomočjo samoprispevkov občanov. Tako so zgradili novo moderno bolnico, šole, zdravstvene domove, toda s samoprispevkom so zgradili tudi tovarno perila in konfekcije, da so lahko zaposlili veliko število žensk, ki drugod niso imele možnosti za zaposlitev. Trenutno dela v tej tovarni 400 delavk.

Se bi prijazni gostitelji želeli pokazati in povedati Ptujčanom, vendar je čas že priganjal. Ptujčani so se poslovili z obljubo, da se bodo še radi vračali v goste k prijaznim in gostoljubnim Arandjelovčanom, seveda pa so jih povabili tudi v goste na Ptuj. Povabilo so z veseljem sprejeli, povratni obisk pa bo pomladi prihodnje leto. L.C.

Položitev venca

Občina Arandjelovac šteje 45.000 občanov, v samem mestu pa jih živi nekaj čez 20.000. Po osvoboditvi beleži občina hiter razvoj. Posebno močno se je razvila nekovinska industrija. Izpostavila je najpomembnejše DO in posebej naglasila Venčakski rudnik belega marmornja, ki jih spet in spet spominja na tovariša Tita, saj je prav iz tega marmornja izdelan njegov grob v Hiši cvetja.

V občini je pred 13.000 delavcev, ki so organizirani v 84 osnovnih organizacijah sindikata, katerih delo koordinira OOS s predsedstvom. V osmih večjih DO se OOS združuje v akcijske konference. Tudi sindikalne skupine so začeli organizirati, ugotavljajo pa, da te še niso začele tako kot pričakujejo. Zato so začeli organizirati sestanke predsedstva v

akcijsko, poslovno. V ta namen, tako so se dogovorili, bodo organizirali koordinacijski odbor

Priprave za letno programsko konferenco SZDL

V torek, 7. oktobra se je sestalo predsedstvo občinske konference SZDL Ptuj na svoji 12. redni seji. Dogovorili so se o pripravi na letno programsko konferenco SZDL Ptuj, ki bo predvidoma v začetku novembra. Prav te dni pa potekajo programske konference v krajevnih konferencah SZDL.

Na programskih konferencah v prvem delu razenjujejo in ocenjujejo dosedanje delo, v drugem delu pa si začetjujejo program nalog v naslednjem enoletnem obdobju. Pri tem so na prvem mestu naloge na področju načrtovanja do vodenja javne razprave o planskih dokumentih do sprejetja planov za obdobje 1981-85, nadalje razvoj krajevnega samouprave, delovanja delegatskega sistema, naloge na področju SLO in družbene samozastite, povezano s pripravami na akcijo NNP 80-81 in organiziranostjo DPO v izrednih razmerah. Začeti bo treba tudi s pripravami na volitve v družbenopolitične skupnosti in SIS, ki bodo v letu 1982. spodbuditi bo treba delo potrošniških svetov in opravi vrsto drugih nalog, zlasti pa dosledno uresničevanje stabilizacijskih programov.

Na seji predsedstva OK SZDL pa so posebej obravnavali vsebinske informacije, ki jo je pripravil svet krajevnih skupnosti, nanaša pa se na reakcije krajanov na prekomerni hrup iz olimpijskega strelišča na glinaste golobe v Hajdošah. Ker seja ob zaključku redakcije še ni bila končana, bomo o stališčih predsedstva poročali prihodnjič. FF

O preobrazbi bančništva in gospodarjenja z denarjem

Na eni od naslednjih sej bo CK ZKS razpravljala o idejnopoličnih vprašanjih uveljavljanja sistemskih zakonov s področja denarja in delovanja bank v zaostrenih pogojih uresničevanja gospodarske stabilizacije, povezano s pripravami na družbene plane za obdobje 1981-85.

V zvezi s pripravami na problemsko konferenco CK ZKS o preobrazbi bančništva in gospodarjenja z denarjem je delovna skupina pripravila gradivo, ki je temeljna podlaga za javno razpravo. Delovna skupina komiteja OK ZKS Ptuj pa je pripravila gradivo za javno razpravo v osnovnih organizacijah ZKS in v drugih organih na območju ptujske občine.

Gradivo podrobneje obravnava nekatere probleme sedanje organiziranosti temeljnih bank združenih v Ljubljansko banko na območju SRS, uresničevanju funkcij in nalog združene Ljubljanske banke v novem kreditnem in bančnem sistemu, vlogi bank v procesu planiranja in združevanja sredstev nekatere probleme v tekočem poslovanju organizacij združenega dela, ki se odražajo v poslabšanju njihove likvidnosti in likvidnosti bank ter sistemski problemi in tekoča problematika Ljubljanske banke — združene banke pri poslovanju s tujino.

Na podlagi razčlenitve navedenih problemov, je delovna skupina predlagala tudi zaključke, ki nakazujejo nadaljnje naloge na področju vsebinske spremembe družbeno ekonomskih odnosov, organiziranja posebnih finančnih služb in internih bank, odpravljanje zaviralnih dejavnikov, bolj so opredeljene funkcije združene banke in naloge njihovih delovnih skupnosti, opravljanje bančnih in kreditnih poslov je treba posodobiti, povezati in uskladiti, izdelati merila za izbor investicij, organiziranosti bank, deviznega sistema in podobno.

O tem gradivu je v petek, 3. oktobra tekla razprava tudi na skupni seji kreditnega in poslovnega odbora KB Maribor Poslovne enote Ptuj. Stališča v gradivu so v celoti podprli, obenem pa so predlagali, da bi naj problemska konferenca ZK obravnavala tudi položaj Narodne banke Jugoslavije, saj prav ta odločujoče vpliva na likvidnost bank, v skladu s pooblastili, ki jih ima po določilih zakona o finančnem in denarnem sistemu.

Nadalje so na skupni seji menili, da bi bilo treba dati poseben poudarek organiziranju posebne finančne službe, ki bi jo morali približati vlogi interne banke. Pravilneje bi morali dojeti tudi funkcijo žiro računa TOZD in urediti sistem medsebojnega financiranja v okviru delovne organizacije in SOZD. FF

V SOBOTO V PTUJSKEM KLUBU MLADIH

V soboto, 11. oktobra se bodo že tretjič srečali v Ptuj na področnem srečanju pesniki in pisatelji začetniki. Na letošnji razpis organizatorjev — Zveze kulturnih organizacij Slovenije, literarne komisije pri ZKO občine Ptuj, Tednika in priloge Domača rast — se je prijavilo 13 avtorjev. Žirija jih je na srečanje povabila osem.

Srečanje mladih avtorjev bo v soboto ob 15. uri v Klubu mladih, po pogovoru pa se lahko poleg avtorjev in gostov tudi ostali občani udeležijo literarnega večera. Naj zapišemo, da je sobotno srečanje tudi zadnja prireditev v okviru VIII. Ptujskih kulturnih srečanj, ki jih organizira občinska kulturna skupnost. N. D.

NE POZABITE IN NE ZAMUDITE!

JESENSKI KROS BO V PONEDELJEK

Zveza telesnokulturnih organizacij občine Ptuj in Atletski klub Ptuj bosta v ponedeljek popoldan izvedla občinsko prvenstvo v krosu za leto 1980 — gre za tradicionalni jesenski kros. Nastopili bodo cibani (tisti v VVZ in tisti izven — te organizator se posebej vabi), pionirke in pionirji, mladinke in mladinci ter člani, veterani in pripadniki JLA. Tekmovanje bo potekalo pri Centru srednjega usmerjenega izobraževanja, pričelo pa se bo ob 14. uri. Zadnji rok za prijavo je sobota 11. oktober, prijavitelje pa se lahko na naslov ZTKO Ptuj, pp81. V primeru slabega vremena bo tekmovalje v sredo, 15. oktobra, ob istem času. I. k.

Šesta zmaga Drave

Ines Černe (v skoku) je bila najboljša strelka

(foto B. Rode)

Rokometnice Drave so v petek zanesljivo premagale ekipo Šmartnega in tako še naprej vodijo v slovenski rokometni ligi z enakim številom točk kot Mlinotest, ki je na drugem mestu. Tokratno srečanje si je ogledalo več gledalcev kot običajno, saj Šmartno do prejšnjega petka še ni doživelo poraza.

Rezervni starešine so tekmovali

V Cirkulanah in okolici so minulo soboto ekipe krajevnih organizacij rezervnih vojaških starešin ptujske občine merile moči, znanje in spretnost v reševanju taktičnih in topografskih nalog ter v streljanju in metu bombe. Tudi na letošnjem tekmovanju je največ točk zbrala ekipa iz KO ZRVS Jože Potrč. Več o tekmovanju na strani 3!

Preizkus strelskih sposobnosti

(foto: B. Rode)

STRUGA, 28.—30. SEPTEMBER 1980

Deveti kongres arhivskih delavcev Jugoslavije

Okoli 400 arhivskih delavcev iz arhivov in registratur se nas je zbralo v Strugi ob Ohridskem jezeru, da bi s skupnimi močmi in z vnaprej pripravljenimi in objavljenimi referati nadaljevali pred štirimi leti začeto delo v Prištini, ko smo poskušali poenotiti arhivsko službo v Jugoslaviji. Rezultatov poenotenja je bilo doslej malo, predvsem zaradi tega, ker so v jugoslovanskem prostoru tako različne prostorske, kadrovske in finančne možnosti, pa tudi stopnja razvitosti arhivske službe po republikah je različna.

Kongres v Strugi si je zadal za nalogo, da bo ugotovil stanje jugoslovanske arhivistike do leta 1980 in na drugi strani izdelal smernice za bodoči razvoj arhivske službe v SFRJ. 27 referatov od 56 prijavljenih se je dotaknilo vseh področij arhivskega dela od urejanja, objavljanja, mikrofilmiranja, odbiranja registraturnega gradiva do tehnične opreme gradiva in arhivskih skladišč.

Zanimivi so bili rezultati dosedanjega dela in plani bodočega dela po republikah. V Sloveniji in na Hrvaškem so se vedno glavni problem kadri in prostori in seveda v zvezi s tem problemi urejanja, strokovnega obdelovanja in objavljanja gradiva, na drugi strani pa je na primer SR Makedonija, ki je v povojnem obdobju dobila 5 novih arhivskih zgradb — eno od njih vidite na fotografiji. V makedonskih arhivih imajo v glavnem mlajše gradivo in zaposlenih vsaj 3-krat več ljudi kot v Sloveniji. Za primer naj navedem. Zgodovinski arhiv v Ptuj, ki ima zaposlenih 10 ljudi in okoli 2000 m gradiva, arhiv v Ohridu ima zaposlenih 16 ljudi in

Upravni in delovni prostori arhiva v Strugi — arhivsko skladišče je v posebni stavbi, ki je povezana s hodnikom z upravnimi in delovnimi prostori.

v tem letu jih bodo zaposlili še 6, ima pa okoli 500 m gradiva. Naši kolegi iz Makedonije so posebej povdarili, da najnovejše gradivo ne sme ostati neizkoriščeno.

Ogromen referatov je izvalo tudi razprave od katerih bi omenila le eno in sicer tovariša Aniča iz arhiva uprave za notranje zadeve v Beogradu, ki je povdaril, da niso le arhivi in arhivski delavci tisti, ki morajo skrbeti, da se arhivsko gradivo hrani, ampak je tu celotna družba, katere rezultat je tudi arhivsko gradivo, ki bo pozneje nudilo osnovo za proučevanje in raziskovanje naše sedanjosti. Povdaril je tudi, da imajo arhivski delavci izredno odgovorno nalogo, predvsem v zvezi s skrtiranjem gradiva.

Rezultate letošnjega zborovanja bomo ocenili na kongresu arhivskih delavcev, ki bo čez štiri leta v Vojvodini.

Kristina ŠAMPERL

TGA KIDRIČEVO

Uspel referendum

V četrtek 25. septembra so v temeljni organizaciji združenega dela tovarne glinice izvedli referendum, na katerem so se delavci odločali ali se strinjajo, da v bodoče v tej TOZD proizvajajo in prodajajo vodno steklo in zeolite o katerih je bilo v zadnjih časih v sredstvih javnega obveščanja precej napisano. Ker je o tem bilo mnogo povedanega in napisanega, danes ne bomo pisali o tem kaj so umetni zeoliti A, ki so zelo uporabni v pralnih praških in jih poznamo več. Uporabni so zato, ker imajo to lastnost, da pri pranju zelo dobro mehčajo vodo.

Toda o tem kaj več drugič, sedaj naj povemo le to, da je bil sam referendum uspešen (tudi pričakovan), saj se je »ZA« odločilo kar 85 odstotkov glasovalcev, proti pa jih je bilo 9, medtem ko jih 44 ni glasovalo zaradi opravičene odsotnosti, to pa pri 372 zaposlenih v tej TOZD pomeni izreden uspeh, saj so delavci ugotovili, da je le z novimi raziskavami in poskusi in nato z redno proizvodnjo mogoče povečati dohodek tako TOZD kot DO v celoti.

Referendum je moral biti izveden predvsem zaradi registracije pri Gospodarskem sodišču za novo dejavnost v tej TOZD, saj je vse bilo potrebno najprej vnesti v samoupravne akte. Dobro priprave na izvedbo referenduma in uspešna poiskusna proizvodnja sta rezultat uspešnega dela.

France MEŠKO

POGOJI ZA NALOŽBE V TEKOČE POSLOVANJE

K osnutku samoupravnega sporazuma o temeljih srednjeročnega plana KB Maribor je dan dodatek, ki je od avgusta letos v javni razpravi in določa okvirne pogoje usmerjanja dopolnilnih sredstev za naložbe v razširjeno reprodukcijo in v tekoče poslovanje. Osnutek temelji v glavnem na sedanjih pogojih kreditiranja, nekatere spremembe so le pri kreditiranju gostinstva in turizma, proizvodnje surovin in na področju izvozne usmerjenega gospodarstva.

O osnutku sta na skupni seji razpravljala tudi kreditni in poslovni odbor KB Maribor poslovne enote Ptuj in zavzela stališče, da je treba uveljavljati večjo selektivnost pogojev kreditiranja in da naj bo na celotnem območju SR Slovenije enotna obrestna mera in ostali pogoji kreditiranja.

F

SEJEM OBRTI V CELJU

Vsa zagotovila za nadaljnje uspehe

Na letošnjem sejmu izdelkov v obrtni dejavnosti, ki je bil v času od 19. do 29. oktobra v Celju, sta dobili ob tretji udeležbi Občinsko združenje obrtnikov Ptuj in Obrtno nabavna prodajna zadruga PANORAMA Ptuj med drugimi slovenskimi združenji in zadrugami za udeležbo na sejmu ter za informativni kakor tudi komercialni učinek ugodno oceno, izraženo s prejetima bronastima plaketama in diplomama.

K vsestranskim uspehom na sejmu je tudi letos pripomoglo več okoliščin. Občinsko obrtno združenje Ptuj (420 članov) je aktiven soorganizator in sofinancer sejma. Obrtno nabavno prodajna zadruga Panorama Ptuj (137 članov) pa uspešna v skrbi za komercialni efekt na sejmu ob ugodnostih množičnega obiska in ogledov (nad 40.000 ljudi) tudi Panoraminih in drugih izdelkov, pa tudi pri sklenitvi poslovnih dogovorov in pogodb.

S tega sejma je med drugim zanimiva in sprejemljiva izjava obiskovalcev, da pričakujejo iz obrtnih delavnic več potrošnih izdelkov. Tudi pri teh se lahko zgovorno ponazorijo različne strokovne sposobnosti obrtnikov. Tokratni poudarek sejma je bil

na kvalitetnih tehničnih izdelkih ter na izbiri izdelkov po panogah obrti. Združitev obrtnikov v zadruzi Panorama Ptuj je zanimivo in koristno že za začetek sejmov v Celju zlasti s kovinsko

temu se še je pokazala potreba, da bi naj spremljala izdelke še ponazoritev raznih možnosti uporabnosti izdelkov s fotografijami (večjimi) in prospekti, kar olajšuje kupcem sklenitev kup-

Novo na sejmu

(foto I. V.)

predelavo, z izdelki iz plastike, z zaščitnimi oblekami, z livarskimi izdelki in vsem drugim. K vsemu

nih pogodbo in naročil. Pri organizatorjih sejma Zavodu Golovec Celje, je bila lahka

Odlitki iz aluminijevih legur (foto I. V.)

odločitev za priznanje Panoram Ptuj z bronasto plaketom in diplomom glede na novi izdelek in za učinkovitost razstave tehničnih izdelkov.

Razstava obrti v Celju je občinskemu združenju obrtnikov in zadrugi Panorama v Ptuj ter vsem obrtnikom v ptujski občini in tudi v drugih predelih Slovenije pustila vrsto koristnih pobud, da se bodo pripravili na naslednji. 4. sejem obrti v Celju 1981. leta z novimi tehničnimi in potrošnimi izdelki iz vseh potreb- nih, dosegljivih in uporabnih materialov iz domače in uvozne zakladnice. Pri tem bodo deležni vse iniciative in opore ter pomoči občinskega in republiškega obrtnega združenja ter zadruga Panoram.

J. V.

Spremembe in dopolnitve načrta za leto 1980

Na skupni seji poslovnega in kreditnega odbora KB Maribor Poslovne enote Ptuj so v petek, 3. oktobra obravnavali predlog sprememb in dopolnitev načrta uresničevanja srednjeročnega plana KB Maribor v letu 1980, povezano z informacijo o problematiki kreditiranja gospodarstva in negospodarstva v letošnjem letu.

To je bilo potrebno zaradi dosedanjih gospodarskih gibanj in ukrepov ekonomske politike, kar je imelo za posledico tudi spremembe in dopolnitve resolucij o politiki in izvajanju družbenih planov. Spremembe so predvsem v naslednjem:

KREDITNA BANKA MARIBOR

Kratkoročne naložbe so že v letošnjem prvem polletju za 122 odstotkov presegle načrtovani prirast ali za 668 milijonov din. Predlog sprememb načrta predvideva letno povečanje omenjenih naložb za 1.249 milijonov din, kar pomeni, da bo možno v kratkoročne kredite v drugem polletju usmeriti le še 581 milijonov din, in to predvsem za odkup kmetijskih pridelkov in za kratkoročne izvozne posle. Dolgoročne kredite pa planirajo le do višine že sprejetih

obveznosti. Pri tem bo dan poudarek selektivnosti in prednostnim dejavnostim.

Značilnost gibanja sredstev organizacij združenega dela je, da dolgoročna sredstva naraščajo dokaj hitro, saj so že pred devalvacijo presegle načrtovano stanje za letos, zato je sprememba načrta povečanja dolgoročnih sredstev OZD v glavnem posledica hitre rasti teh sredstev. Nasprotno pa so kratkoročna sredstva OZD rasla nekoliko počasneje kot je bilo načrtova-

no, kar je predvsem posledica nekoliko počasnejše rasti družbenega proizvoda.

Pri sredstvih prebivalstva je s spremembo načrta predvideno, da bo konec leta za 70 milijonov din več sredstev kot so prvotno načrtovali, vendar je to posledica devalvacije dinarja. Če vpliva devalvacije dinarja ne bi upoštevali, bi sredstva prebivalstva ob koncu letošnjega leta dosegla le nekaj nad polovico načrtovanega prirasta. Glavni vzrok za to je v tem, ker so občani v prvih mesecih letošnjega leta na veliko dvigali dinarske in devizne vloge in šele v aprilu so vloge začele spet naraščati.

Pri investicijskih naložbah pomenijo nove usmeritve v višini 1.128 milijonov din že sprejete obveznosti do konca avgusta letos. Za nove naložbe, ki bi jih bilo nujno potrebno še letos odobriti, bi potrebovali še okoli 400 milijonov din, za kar pa ni kritja v virih. Zaradi tega kreditni odbor banke do konca letošnjega leta ne bo obravnaval investicijskih kreditov za leto, razen v nujnih primerih za kmetijstvo. Takoj bodo tudi pristopili k preučevanju realnosti naraščanja pogodbeno dogovorjenih investicij — s ciljem spoznavnega znižanja investicijske porabe v letošnjem letu. Pri vseh dovoljenih dopolnilnih sredstvih, če za njihovo uporabo kreditne pogodbe še niso sklenjene, z izjem prekoračitve, pa se tranša prenese v naslednje leto. Tudi neregulirane zahteve za združevanje sredstev bodo izvršilni organi banke obravnavali s tranšo za leto 1981.

FF

Zvonko Sagadin 60-letnik

je bil v Ptuj ustanovljen vojno revolucionarni komite, ki ga je vodil Zvonko Sagadin in bil med prvimi organizatorji oboroženega upora na ptujskem območju.

Nekaj časa je bil bорец v Pohorskem bataljonu, aprila 1942 je bil med ustanovitvi prve Slovenskogoriške čete in je postal njen politkomisar. Nekaj dni pred izdajo čete, ki so jo ljudje imenovali Lackova četa, je Zvonko odšel na območje Halož, da bi organiziral oborožen odpor tudi na tem območju. Pozneje je bil bорец, aktivist in organizator oboroženega boja na območju Dravskega polja in gornjih Halož, kjer ga je kot partizana Tineta poznala skoraj vsaka družina. Našim bralcem je znana

tragedija na domačiji njegovega očeta v Srečah pri Makolah, kjer se je edini, čeprav težko ranjen, prebil iz nemškega obročja. Po osvoboditvi je nekaj časa opravljal dolžnosti na območju ptujskega okraja, nato pa se je preselil v Ljubljano, vendar včasih sam, največkrat pa skupaj s svojo mamo Tončko Sagadin-Zenko, rad obišče ptujsko občino, kraje, kjer je nekoč deloval kot mlad revolucionar in z namenom, da z revolucijo, ki jo je sam pomagal ustvarjati, seznanja mlade rodove in prenaša nanje tradicije NOB.

Cestitkam ob 60-letnem jubileju Zvonka Sagadina se v imenu bralcev pridružuje tudi naše uredništvo!

FF

HIDROELEKTRARNA SREDNJA DRAVA II V FORMINU

V dveh letih milijarda 236 milijonov kilovatnih ur električne energije

V teh dneh mineva dve leti od pričetka poskusnega obratovanja zadnje kanalske hidroelektrarne na slovenskem delu reke Drave, HE

SD II v Forminu. Svečano so jo odprli 29. novembra 1978.

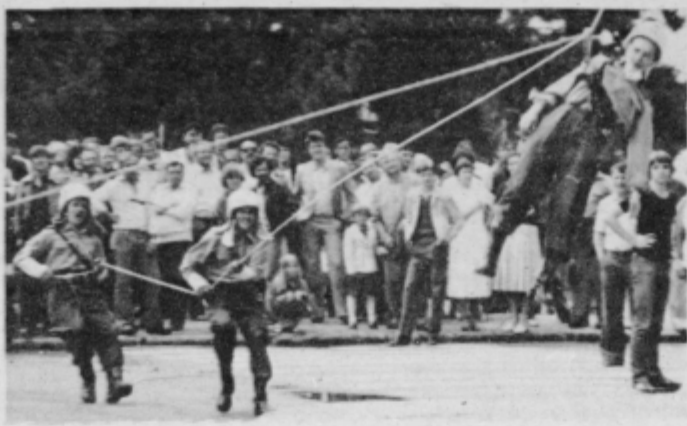
V dveh 56 megavatih agregatih so od takrat pa do danes proizvedli

1.236.000.000 kilovatnih ur električne energije. Kot nam je zaval Tone Teršak, vodja TOZD HE Formin, je bila predvsem lansk leto rekordna proizvodnja energije. Dobre hidrološke razmere so pripomogle, da so lani proizvedli okoli 600 milijonov kWh električne energije. Od pričetka obratovanja do danes je agregat A proizvedel 665.000.000 kWh, agregat B pa 571.000.000 kWh električne energije.

V teh dneh so delavci Dravskih elektrarn iz Maribora opravljali remont agregata A, predvsem zaradi sanacijskih del pri gradbeni opremi. Opravljajo pa še nekatera druga dela, gre za tesnenje delovnih stikov v spirali. Ta dela pa bodo trajala okoli 6 tednov. Glede na ugodne hidrološke razmere — gladina Drave je razmeroma nizka — verjetno ne bo potrebno kanalske vode prelivati, zato ne bo izgub.

Strojnica hidroelektrarne v Forminu, kjer so do sedaj proizvedli že milijardo 236 kilovatnih ur električne energije. (foto: M. Ozmeč)

Karel Sukič, predsednik SO Murska Sobota pozdravlja udeležence vaje

Utrinek z vaje

(foto L. C.)

IV. MEDREPUBLIŠKA VAJA CIVILNE ZAŠČITE

V Murski Soboti ocenjena za zelo uspešno

V Murski Soboti so se sestali poveljniki in načelniki štabov za civilno zaščito bratskih občin SR Hrvatske in SR Slovenije, Čakovec, Koprivnica, Krapina, Lendava, Maribor, Murska Sobota, Ormož, Ptuj, Slovenska Bistrica in Varaždin.

Poglobljeno in kritično so ocenili celotni potek priprave in izvedbe IV. medrepubliške združene praktično reševalne vaje enot in štabov za civilno zaščito bratskih občin SR Hrvatske in SR Slovenije, ki so jo pod geslom »Bratstvo—enotnost—solidarnost— Murska Sobota '80« izvedli v Murski Soboti, 22. junija 1980. Ocenili, ki so jo sprejeli, zajema strokovno analizo vseh postopkov priprave ter izvedbe zaščitnih in reševalnih ukrepov, pomanjkljivosti izvajanja ukrepov, strokovno usposobljenost in tehnično opremljenost enot.

V vaji je aktivno sodelovalo 821 pripadnikov enot in štabov civilne zaščite, 1.133 krajanov krajevnih skupnosti Center in Lendavske ter 205 markirantov, ob množični prisotnosti prebivalstva. Vaja se je izvajala v skladu z podpisano Listino o solidarnosti in sodelovanju enot ter štabov za civilno zaščito pri zaščiti in reševanju prebivalstva, materialnih, kulturnih in drugih dobrin v vseh situacijah v miru ali vojni. Listina je bila na podlagi sprejetega sklepa v Ptuj, na zboru udeležencev druge

medrepubliške vaje, podpisana v Koprivnici 1979. leta na zboru udeležencev tretje medrepubliške vaje civilne zaščite. V oceni je poudarjeno, da so vse sodelujoče enote in štabi civilne zaščite vložili maksimalne napore za uspešno izvedbo vseh zaščitnih ukrepov in akcij reševanja. Enote so naloge izvajale strokovno, s čutom odgovornosti in doslednostjo. Na vaji so bili dosledno upoštevani ukrepi varnosti, tako, da ni prišlo do nobenih poškodb, kar je dokaz strokovne izurjenosti in visoke zavesti večine pripadnikov civilne zaščite. Vaja je bila hkrati praktičen preizkus združenih intervencij reševanja ter usklajenega dela vseh sodelujočih občinskih štabov in enot civilne zaščite.

V oceni posebej poudarjajo, da ima vaja poleg strokovnega, izredno velik politični pomen in je dragocen prispevek k krepitvi socialistične solidarnosti, vzajemnosti, bratstva, enotnosti, prijateljstva in enakopravnosti naših narodov ter narodnosti.

Ugotovili so tudi, da je imela vaja veliko odmevnost med prebivalstvom, prav tako pa tudi med strokovnimi delavci republiških sekretariatov za ljudsko obrambo. Kritična pripomba je dana na račun republiških informativnih sredstev, ki prebivalstva v obeh republikah niso v dovoljni meri informirala o vaji medrepubliškega pomena.

Soglasno so izrekli priznanje Štabu za civilno zaščito občine Murska Sobota, ki je zelo uspešno izvršil zahtevne in odgovorne vsebinske, organizacijske in tehnične priprave ter naloge poveljevanja na dan vaje.

Za nosilca vsebinskih, organizacijskih in tehničnih priprav V. medrepubliške vaje je določil Štab za civilno zaščito občine Krapina. Dogovorili so se tudi o aktivnostih do prihodnje vaje. V Čakovcu bodo pripravili razpravo o problematiki s področja požarne varnosti. V Mariboru, pa s področja gradnje in vzdrževanja zaklonišč.

Ob zaključku delovnega sestanka sta Skupščina občine in Štab za civilno zaščito občine Murska Sobota podelila vsem sodelujočim štabom za civilno zaščito priznanje v obliki listine. Predsednik Izvršnega sveta, Janez KUČAN, pa se je v zaključni besedi zahvalil vsem udeležencem vaje v imenu Skupščine in družbenopolitičnih organizacij občine Murska Sobota.

Ob koncu velja poudariti, da sodelovanje na področju civilne zaščite, ki se je pričelo na pobudo občine Čakovec leta 1977, dosega cilje, ki so konkretno opredeljeni v Listini o solidarnosti in sodelovanju bratskih občin SR Hrvatske in SR Slovenije na področju civilne zaščite.

Feliks Bagar

OBISK PTUJSKE DELEGACIJE V FRANKFURTU

DOGOVOR O SODELOVANJU

O slovenskem kulturno prosvetnem društvu Sava iz Frankfurta smo že precej pisali, pa vendar naj osvežimo spomin na pestro dejavnost članov društva. Poleg športnih sekcij so izredno aktivne še dramska, recitatorska sekcija in pevski zbor. Njihova osrednja prireditev je proslava ob slovenskem kulturnem prazniku — 8. februarju. Ker ima društvo za svoje aktivnosti na voljo pičila sredstva, vsako leto pripravijo tudi vinsko trgatve, izkupiček te prireditve pa namenijo za delo posameznih sekcij.

Letošnjo vinsko trgatve bodo priredili 11. oktobra in ob tej priložnosti jih bo obiskala tričlanska delegacija ptujске občine — ta je tudi pokrovitelj društva — in izkoristila bo obisk za pogovor o nadaljnjem sodelovanju. Člani koordinacijskega odbora za vprašanja delavcev na začasnem delu v tujini so se na seji prejšnji teden dogovorili, da bodo pripravili za prihodnje leto natančen program sodelovanja, ki ga bo potrdilo tudi vodstvo KPD Sava. Tako bo sodelovanje potekalo po dogovorjenem programu, ki ga bodo sestavili tudi na podlagi razpoložljivih sredstev. Ptujška delegacija, sestavljali jo bodo predstavniki skupnosti za zaposlovanje in občinske konference SZDL Ptuj, bo pred prireditvijo podelila dosedanja podpredsednici društva Danijeli Žula, bronasti znak Osvobodilne fronte za vsestransko aktivnost.

Hkrati z delegacijo bodo v Frankfurtu odpotovali tudi člani ansambla Frančka Zibrata, ki bodo igrali na prireditvi in tako prispevali k prijetnemu domačemu vzuđu.

Omeniti je treba še prispevek občinske kulturne skupnosti, ki je društveno knjižnico obogatila s 117 slovenskimi knjigami. Dokaj pestro sodelovanje na kulturnem področju bodo ptujski občani in člani KPD Sava nadaljevali prihodnjo pomlad z gostovanjem moškega komornega zbora iz Ptuja in folkloristov iz Markovca, ki bodo sodelovali na proslavi ob slovenskem kulturnem prazniku.

N. D.

ZDRAVSTVO

Funkcionalno in dohodkovno povezani

V ptujski občini že nekaj let tečejo prizadevanja za tako organizirane zdravstvene organizacije, ki bodo smotrno povezane omogočile uresničevanje svojih nadvse pomembnih nalog. S sprejemom samoupravnega sporazuma o združitvi v Zdravstveni center Ptuj in Ormož je bil storjen le prvi korak na dolgi in niti najmanj enostavni poti funkcionalnega in dohodkovnega povezovanja zdravstvenih temeljnih organizacij združenega dela. Takoj po združitvi je bilo potrebno na referendumu sprejeti statut delovne organizacije — tega pa v tozdu Služba splošne medicine niso sprejeli.

Namen tega sestavka ni razkrivanje in ugotavljanje vzrokov za neuspeh referendum, niti ne želimo razglabljati o vrsti okoliščin, ki so pripeljale to temeljno organizacijo do začasnih ukrepov družbenega varstva. Dejstvo je, da so po nekaj mesečnih pripravah in po temeljito izpeljanih aktivnostih v družbenopolitičnih organizacijah in vseh samoupravnih strukturah določili datum že tretjega referenduma, na katerem se bodo zaposleni v tozdu odločali o sprejemu statuta delovne organizacije, pa še o spremembah in dopolnitvah statuta temeljne organizacije.

V tozdu vlada splošno prepričanje, da bo jutrišnji referendum tokrat le uspel, predvsem zaradi temeljitih priprav, v katere so bili vključeni vsi zaposleni. Najbrž pa glede na pomen osnovnega zdravstvenega varstva, ki ga opravljajo zaposleni v tem tozdu, ni dvomiti v resnično pripravljenost delavcev, da uresničijo na kongresih ZK Slovenije in ZK Jugoslavije sprejeta stališča skladno z resolucijskimi prizadevanji.

Celovito in načrtno zdravstveno varstvo je moč izvajati le v dobro organiziranem delovnem okolju, kjer so naloge smotrno razdeljene, delo pa mora temeljiti na skupnih interesih celotne družbe. Seveda se tako kot zdravstveni delavci tudi uporabniki v polni meri zavedajo, da je uspešnost dela odvisna ne le od ustreznih organiziranosti, temveč in predvsem od razpoložljivih kadrov, prostorov in sredstev za učinkovito izvajanje zdravstvenega varstva. Temeljne organizacije združene v delovni organizaciji bodo s smotno delitvijo dela ter s pridobivanjem in z razporejanjem skupnega prihodka oziroma dohodka za uresničevanje programa zdravstvenega varstva, zavestno in s polno odgovornostjo izvajale svoje naloge.

Spet pa je treba reči, da sprejem statuta pomeni le nadaljnji korak na področju organiziranega zdravstvenega varstva. Tako kot v vseh večjih ali manjših asociacijah bodo tudi v zdravstvenem centru na poti do uresničitve zastavljenih ciljev naleteli še na mnoge ovire, ki se bodo zdele na prvi pogled nepremostljive. Toda, z zagnanostjo in z zavestjo, da s polno odgovornostjo pred družbo uresničujemo skupne naloge, bodo tudi take ovire premagane. — pa naj gre za urejanje medsebojnih odnosov, za urejanje delovnih in življenjskih pogojev zdravstvenih delavcev, za rušenje starih negativnih pojavov — zanje tudi in še sploh zdravstvo ni immuno tako v ptujski občini kot drugod — ali za odnose med zdravstvenimi delavci in uporabniki. Boj za uveljavljanje socialistične morale in etike v odnosih med izvajalci in uporabniki zdravstvenih storitev se zdalec ni končal. Reči pa je treba — vsaj kar zadeva toliko trajni in izpostavljeni tozdu Službe splošne medicine — da je bil tudi v tej smeri storjen velik korak naprej. Naj bo tako tudi v prihodnje — bi dejali uporabniki in skorajda prepričani smo, da tudi zdravstveni delavci.

N. D.

OBČINSKO TEKMOVANJE EKIP KRAJEVNIH ORGANIZACIJ ZRVS V OBČINI PTUJ

V soboto, dne 4. oktobra 1980 je potekalo občinsko tekmovalstvo ekip krajevnih organizacij Zveze rezervnih vojaških starih in občin Ptuj. Organizator tekmovalstva je bila občinska konferenca ZRVS Ptuj, domačin letošnjega tekmovalstva pa krajevna organizacija Cirkulane.

Na tekmovalstvu so sodelovale tričlanske ekipe iz 28 krajevnih organizacij. Ekipa so tekmovali v štirih disciplinah in sicer: reševanje taktične naloge praktično na zemljišču, metanju ročne bombe, orientacijskem pohodu z reševanjem topografskih nalog in v streljanju s pištolo. V vseh disciplinah razen pohoda in topografije so člani ekip tekmovali tudi posamezno. Pri reševanju taktične naloge so morali tekmovalci pokazati znanje, ki so si ga pridobili v letošnjem letu pri izvajanju programa strokovnega izpopolnjevanja. Ugotovljeno je bilo, da so tekmovalci pridobili znanje koristno uporabili, da pa bo potrebno posamezne teme še poglobljati in prilagajati razmeram na terenu posamezne krajevnne skupnosti ali občine. V metu ročne bombe na cilj so ekipe dosegle zelo izenačene rezultate. Orientacijski pohod v dolžini okrog 3 km je

zahteval od tekmovalcev dobro usposobljenost in orientacijo. Od starta do posameznih kontrolnih točk, so se tekmovalci gibal pod izmerjenim kotom (azimutom). Vse ekipe so opravile pohod v omejenem času in tudi rešile topografske naloge, čeprav so haloški griči zelo varljivi glede na svojo razgibanost. Tekmovalstvo v streljanju se je izvajalo z vojaško pištolo v krožno tarčo na razdalji 20 metrov.

Po končanem tekmovalstvu je tekmovalce privabila šolska kuhinja iz katere je prijetno dišala omiljena jed vojakov »srbski pasulj«.

Pred razglasitvijo rezultatov je bil izveden kratek kulturni program, ki so ga pripravili učenci osnovne šole v Cirkulanah.

Ceprav so vse ekipe pokazale solidno znanje v tekmovalstvu, je največ uspeha ponovno imela ekipa krajevnne organizacije »Jože Potrč«, ki je dosegla prvo mesto in tako že drugič zaporedoma osvojila prehodni pokal. Ta ekipa je zlasti izstopala po številu zbranih točk pri reševanju taktične naloge, metu bombe in v streljanju. Drugo mesto je dosegla ekipa krajevnne organizacije »Turnišče«, tretje mesto pa ekipa krajevnne organiza-

cije »Franc Osojnik«, ki je dosegla največ točk pri streljanju s pištolo. Sledili sta ekipi Hajdina in Bratje Reš.

Med posamezniki je dosegel najboljši rezultate Alojz Trstenjak iz »Jože Potrč«, drugi je bil Branko Skrt iz iste ekipe, tretji pa Franc Vaupotič iz ekipe krajevnne organizacije Videm pri Ptuj.

V zaključnem delu se je predsednik občinske konference ZRVS Ptuj Karl Zmave zahvalil vsem sodelujočim ekipam, kot tudi domači organizaciji ZRVS, ki se je zelo aktivno vključila v organizacijo občinskega tekmovalstva, prav tako tudi osnovna šola s pripravo kulturnega programa in prehrane za tekmovalce. Ob tem je poudaril, da je bilo to tekmovalstvo prežeto s kredo, ki so si ga rezervne vojaške starešine pridobile v tem in preteklih letih. Dolžnost vsakega starešine je, da se tudi sam individualno strokovno usposablja prek revije »NABA OBRAMBA«, da je tudi nosilec akcije »NABA OBRAMBO V VSAKO DRUŽINO« ter se aktivno vključuje v vse akcije s področja obrambnih in samozastitnih aktivnosti v krajevni skupnosti in organizaciji združenega dela.

M. S.

Spominska svečanost ob obletnici smrti dr. Jožeta Potrča

V delavskem domu Franc Kramberger v Ptuj je bila v soboto 4. oktobra spominska svečanost, s katero so se poklonili dr. Jožetu Potrču. O liku dr. Jožeta Potrča in njegovi revolucionarni poti je govoril predsednik skupščine krajevnne skupnosti, ki nosi ime po tem revolucionarju, Drago Cater.

»Delovni ljudje in občani naše krajevnne skupnosti so ob njeni ustanovitvi pred tremi leti z velikim navdušenjem in ponosom sprejeli sklep, da našo krajevno skupnost poimenujemo po ptujskem rojaku, velikemu komunistu in borcu za humano socialistično družbo, ki je bil od leta 1924 najprej voditelj naprednega delavskega gibanja v ptujskem okraju, od leta 1930 pa nepozaben zdravnik, doberotnik revnih,« je med drugim dejal Drago Cater.

3. aprila 1903 se je rodil v Vintarovich v Slovenskih goricah Jože Potrč, kasnejši revolucionar, glasnik socialistične etike, voditelj naprednega delavskega gibanja v ptujskem okraju. Po končani osnovni šoli sta starša poslala Jožeta v ptujsko gimnazijo, kjer je leta 1922 tudi maturiral. Nato se je vpisal na filozofsko fakulteto v Ljubljano, da bi študiral matematiko, fiziko in jezikoslovje, a je kasneje preselil na medicinsko fakulteto v Zagreb. Tu je navezal prve stike s člani kluba marksistov. Leta 1924 je stopil v KP, se večkrat v celico komunistične partije v tovarni olja v Zagrebu ter nastopal kot partijski predavatelj v klubu

marksistov, v organizacijah neodvisnih sindikatov in v skopjskih skupinah. Cas študijskih počitnic, ki jih je preživel doma v Janeževicah, je izbral za revolucionarno delo. Povezal se je z delavci v Železnih delavnicah, mizarjem Leopoldom Vodom in pleskarjem Francem Krambergerjem, ki sta bila komunisti. Skupaj z Jankom Segulo so širili delavsko kmečki list, nato pa Enotnost. Pri komunistu Ferdinandu Zeherju je bila pokrajinska javka komunistične partije. Železniške delavnice so postale po prizadevanju dr. Jožeta Potrča prvo žarišče revolucionarne misli in akcije v katriatnem ptujskem okraju, v katerih so ustanovili leta 1928 prvo komunistično celico v Ptuj. Jože Potrč je bil sekretar KP za ptujski okraj.

Od septembra 1928 do maja 1929 je dr. Jože Potrč opravljal zdravniški staž v mariborski bolnišnici, nato v Ljubljani na higienskem zavodu. Novembra 1929 pa je nastopil službo v ptujski bolnišnici, a so ga zaradi suma, da je član KP, že decembra istega leta odpustili. V začetku leta 1930 je odprl na domačini v Janeževicah zdravniško ordinacijo, v kateri je deloval vse do vdora ukopatorja v Jugoslavijo. Svoje zdravniško poslanstvo je opravljal zelo požrtvovalno. Pri svojem delu je bil tako socialno čuteč, da od revnih ljudi ni zahteval denarja za zdravljenje in jim je tudi zdravila dajal brezplačno. Zaradi komunističnega delovanja so dr. Jožeta Potrča maja 1930 aretirali ter ga obsodili na dvoletno zaporno

kazen. Po vrnitvi iz zapore je po navodilih Borisa Kidriča širil marksistične misli med kmečkimi in delavskimi množicami. Ko je šel poleti 1936 na sestanek v Ljubljano k Dušanu Kvedru, so ga aretirali ter ga z Mihom Marinkom odpeljali v Zagreb, po štirih mesecih pa so ga odpustili. Leta 1939 so na partijski konferenci za severovzhodno Slovenijo, ki jo je vodil Tone Tomšič, pri Lackovih v Novi vasi pri Ptuj ustanovili okrožni komite KP ter za sekretarja imenovali dr. Jožeta Potrča. Vojaška leta je preživel po raznih taboriščih od koder se je ob koncu avgusta 1945 vrnil v domovino, v Janežovce k ženi Emi, hčerki Tamari in sinu Vladu.

Dr. Jože Potrč so kmalu imenovali v okrožni komite KP Maribor. Od oktobra 1946 je delal pri centralnem komiteju KPS v Ljubljani, hkrati pa je do leta 1949 minister za prosveto, do leta 1950 minister za znanost in kulturo, do leta 1952 predsednik sveta za ljudsko zdravstvo in socialno politiko vlade SRS, do leta 1954 član izvršnega sveta SR Slovenije, nato pa do leta 1962 član izvršnega komiteja centralnega komiteja ter član centralnega komiteja ZK Jugoslavije. Od leta 1945 do 1953 je bil poslanec v republiški skupščini, od leta 1950 pa poslanec v zvezni skupščini.

Bil je izvrsten govornik, iz njegovih govorov je vela široka izobrazba, globoka humanost z vero v človeka in socialistična načela. Zadnjič je obiskal Ptuj za svojo 60-letnico aprila 1963, šest

mesecev pred njegovo smrtjo, ki ga je dohitela 4. oktobra 1963 v Ljubljani zaradi srčne bolezni.

Delegacija je nato položila venec pred spomenik dr. Jožeta Potrča pred bolnišnico, ki nosi ime revolucionarja.

Drago Cater je podelil priznanja krajevnne skupnosti: plaketo je prejela OO ZK Jože Potrč, priznanja pa delovna organizacija Mesokombinat Perutnina Ptuj, Zora Illovar, Mihajlo Mašanović, Cvetko Pantar.

Sledil je še krajši kulturni program, ki so ga izvedli učenci in učenke osnovne šole Tone Znidarič.

N. Kotar

SVET V ŠTEVILKAH IN PODOBAH

Učenci osnovne šole »Veljko Vlahovič« v Črešnjevcu se vključujejo v številne prostovoljne aktivnosti med katerimi je še posebno prizadeven klub OZN. Ta deluje že šesto leto. Skozi vrste njegovega članstva pa je šlo že blizu 200 učencev. Mnogi med njimi so svoja zanimanja za svetovna dogajanja ohranili vse do danes in se uspešno vključujejo v klube v drugih okoljih.

Člani kluba se sestajajo vsakih štirinajst dni. Na svojih srečanjih obravnavajo aktualne politične dogodke doma in v svetu, predvsem pa delo v Organizaciji združenih narodov, širše obravnavajo tudi vse pomembnejše jubileje, spoznavajo revolucionarno preteklost, obiskujejo borce NOB ter organizirajo razstave. Sami pripravljajo tudi proslave, še posebno ob dnevu OZN. Organizirajo tudi študije o življenju in delu naših najvidnejših revolucionarjev, med njimi še s posebno pozornos-

ČREŠNJEVEC

tjo Tita, Kardelja in Veljka Vlahoviča, katerega ime nosi šola. V okviru svoje dejavnosti izdajajo tudi poseben Bilten OZN. Zanimivi so tudi samostojni nastopi članov kluba v obravnavanju svetovnih dogodkov. Med svoje aktivnosti uvrščajo tudi zbiranje in urejanje slikovnega ter pisanega materiala ter vodenje mape političnih dogodkov doma in v svetu.

Mentorica kluba OZN na osnovni šoli Veljka Vlahoviča Črešnjevec, učiteljica Štefica Krlhanko, povdarja, da bi bilo delo kluba še veliko uspešnejše, če bi imeli na voljo več gradiva, predvsem foto in dia zapisov ter pisane literature.

Viktor Horvat

Živahna skupščina samoupravnih komunalne skupnosti

V prostorih Sindikalnega doma »Franca Krambergerja« v Ptuj sta se prejšnji ponedeljek sestala zbor uporabnikov in zbor izvajalcev skupščine samoupravnih komunalne skupnosti občine Ptuj. Obravnavali so osnutek samoupravnega sporazuma o temeljih plana Samoupravnih komunalne skupnosti občine Ptuj za naslednje srednjeročno obdobje, sprejeli pa so tudi predlog prispevka za razširjeno reprodukcijo ob priključevanju na kanalsko omrežje v občini Ptuj v letu 1980. Beseda pa je tekla še o realizaciji finančnega programa do 31. avgusta letošnjega leta in rebalansu finančnega programa za to leto.

Delegati so imeli največ pripomb na razpored investicij za naslednje srednjeročno obdobje, zlasti glede vodovodov, delegat iz Perutnine pa se je zavzemal za »cenejšo« vodo, s čimer se ostali delegati niso strinjali.

Burna razprava pa se je zlasti razvila ob predlogu uvedbe prispevka za razširjeno reprodukcijo, ki se plača ob individualnem priključku na obstoječe kanalsko omrežje in znaša v letu 1980 trideset stotinov dinarjev. Vendar pa naročniki priključka ne plačajo prispevka, če bodoči uporabnik prispeva sorazmeren delež za izgradnjo primarnega in razdelilnega omrežja.

Prispevek za razširjeno reprodukcijo je potrebno plačati tudi ob priključitvi družbenega objekta na obstoječe kanalsko omrežje in znaša v letu 1980 in 1981 po priključku 140 dinarjev po populacijskem ekvivalentu, ki pomeni stopnjo onesnaženosti vode. Prispevek ne more biti nižji od vrednosti prispevka za individualni priključek, ki kot že rečeno znaša 30.000 dinarjev.

N. Kotar

SLOVENSKA BISTRICA

Mladi opravičili zaupanje in pričakovanja

Z nastankom nove krajevne skupnosti IMPOL, ki je bila osnovana s preoblikovanjem velike KS Slovenska Bistrica na več manjših, se je prebudila tudi delovna aktivnost mladih v kraju Zgornja Bistrica. V KS IMPOL tako sedaj delujejo kar štiri OO ZSMS in to v Visolah, Kovači vasi, Trigotu in Zgornji Bistrici. Mladi iz Zgornje Bistrice so bili v preteklem obdobju vključeni v delovanje mladinske organizacije v Trigotu. Ker pa so z novo organiziranostjo KS IMPOL spoznali, da je med njimi veliko število takšnih, ki so pripravljeno aktivno delovati, so v začetku letošnjega leta ustanovili samostojno OO ZSMS. Danes ta osnovna organizacija šteje 40 mladih, večina med njimi so dijaki in osnovnošolci.

Že na ustanovnem sestanku so se dogovorili tudi za program dela in rokovnik izvedbe. Tako so že nekaj dni po ustanovitvi uspešno izvedli akcijo urejanja cest v kraju, vključili so se tudi v svečanosti ob mesecu mladosti ter organizirali več kulturnih prireditev ob pomembnejših praznikih. Doslej največja in tudi najbolj zahtevna akcija je bilo prejetje odgovornosti za red in čistočo na osrednjem poletnem rekreacijskem središču mesta Slovenska Bistrica, na mestnem kopališču, kjer so ob tem prodajali tudi vstopnice. Od skunega števila prodanih vstopnic so prejeli 20 odstotkov skupne vrednosti prodanih vstopnic kar so namenili za prihodnjo dejavnost. Ta naloga prav gotovo ni bila lahka, saj se je delovni dan mladincev na kopališču pričel že ob 7. in končal ob 18. uri. Spoznanje, da je prav bistrsko kopališče bilo v letošnji poletni sezoni po disciplini obiskovalcev med najboljšimi v štajerski regiji, jim je bilo prav gotovo veliko priznanje za vloženo delo. Na nedavnem zaključnem srečanju s predstavniki družbenopolitičnih organizacij bistrske občine in krajevne skupnosti, kjer so ugodno ocenili svoje delo, so se odločili, da bodo v okviru svojih moči in sposobnosti sodelovali v nadaljnjem urejanju kopališča tudi izven sezone.

Med aktivnosti za prihodnje obdobje pa so uvrstili tudi tesno sodelovanje na vseh akcijah, ki jih organizirajo OK ZSMS Slovenska Bistrica, krajevna skupnost v kateri delujejo, kakor tudi mladi iz sosednjih krajevskih skupnosti.

Prizadevnost članov OO ZSMS Zgornja Bistrica, kar so dokazali v uresničevanju dosedanjih sprejetih nalog, potrjujejo, da njihova aktivnost ni samo kratkoročna ampak, da so se odločili delovati kot aktivna organizacija v krajevni skupnosti IMPOL.

Viktor Horvat

Tudi Dornava bo v nedeljo praznovala

To nedeljo bodo tudi v krajevni skupnosti Dornava proslavili svoj praznik v katerega vključujejo vrsto športnih srečanj in osrednjo slovesnost s sejo krajevne skupščine in vodstev družbenopolitičnih organizacij, ki bo v gasilskem domu v Mezgovcih.

Krajevna skupnost Dornava je ena izmed tistih v ptujski občini v kateri so vsa razpoložljiva sredstva vlagali v ceste in druge komunalne objekte. Tako se danes lahko že pohvalijo, da imajo vse ceste asfaltirane, prek 90 odstotkov gospodinjstev pa je priključen na zdravo pitno vodo iz mestnega vodovoda. V Dornavi je tudi nova šola, otroški vrt, urejena prosvetna dvorana, v tem kraju pa vsako leto domujejo tudi udeleženci mladinske delovne akcije Slovenske gorice.

Le, »naravo« v Dornavi, se tudi pri nas pozna stabilizacijsko leto in v glavnem izpolnjujemo obveznosti, ki jih imamo do opravljenih nalog v prejšnjih letih. V programu pa imajo še ureditev telefonske centrale saj je že sedaj prek sto interesentov za telefon in nakup orodnega vozila za gasilce in potrebo civilne zaštite.

Zadnje referendumsko obdobje, program je bil izglasovan pred letom in pol, se vključuje v prihajajoče srednjeročno planiranje za katerega so se že takrat temeljito pogovorili in so tudi v precejšnji prednosti pred drugimi, ki šele sedaj iščejo najustreznejše rešitve. Obveznosti, ki jih imajo do vodovoda jim bodo še kakšno leto in pol bremenile dohodek, nato pa imajo v programu izgradnjo mrliške vežice, sofinanciranje dveh novih transformatorskih postaj in reševanje nekaterih drugih potreb, ki jih imajo v svoji krajevni skupnosti. Tu je potrebno omeniti potrebo po novih trgovskih prostorih in še nekatere druge naloge, ki sicer ne zahtevajo posebno veliko finančnih sredstev, vendar pa polno angažiranje občanov in samoupravnih organov krajevne skupnosti.

V vse te naloge se aktivno vključujejo tudi družbenopolitične organizacije na čelu s socialistično zvezo delovnega ljudstva in društva.

Na pobudo DPO v KS, zlasti še Zveze združenih borcev NOV so se odločili, da s svojim krajevnim praznikom obeležijo tragične dogodke v mesecu oktobru 1944 leta v naselju Mezgovci. Takrat je okupator zažgal domačijo Čuševih v Mezgovcih, padla pa sta partizana Polanec in Črešnik. Domače so odpeljali v izgnanstvo od koder se niso več vrnili. Letošnje praznovanje bo tako v znamenju številnih uspehov, obenem pa priložnost, da ob njih še enkrat potrdijo pripravljenost vseh krajanov, da tudi v prihodnje z denarjem in delom pomagajo pri realizaciji zastavljenih nalog.

mš

Požarna varnost je naša obveza in pravica

Požari, ti nezaželjeni pojavi, imajo najrazličnejše nastanke, od naravnih pojavov, do pojavov tehnične narave. Človek žal neposredno povzroči skoraj 80 % vseh požarov. Pa vendar je človek in nasploh celotna družba tista, ki se že stoletja bori proti požarom, saj terjajo vsako leto ogromno škodo in žal tudi dostikrat človeška življenja. Tudi pri nas je organizirana služba varstva pred požarom stara že prek 110 let. Poteka v gasilskih društvih, ki so prostovoljno prevzela borbo proti sovražniku ljudi in dobrin—ognju. Veliko so ta organizirana društva storila s podporo vseh občanov, da bi zajela požare in s tem preprečila marsikatero tragedijo.

Z razvojem naše samoupravne socialistične družbe, ki ima še posebno nalogo skrbeti za človeka kot posameznika in družbo kot celoto, prehaja tudi skrb za požarno varnost na celotno družbeno skupnost.

Da bi uresničili podružbljanje dejavnosti požarnega varstva oziroma, da bi pri zagotavljanju požarnega varstva bili soudeleženi vsi delovni ljudje in občani, je bila v letu 1975 ustanovljena SIS za varstvo pred požarom, ki enakopravno združuje vse delovne ljudi in občane pri organiziranju in izvajanju požarnega varstva. V okviru SIS — za varstvo pred požarom smo namreč vsi delovni ljudje in občani uporabniki, ob enem pa tudi izvajalci dejavnosti varstva pred požarom. Posebej se v pogledu preprečevanja požara in usposabljanja za gašenje začetnih požarov.

Gasilska organizacija z gasilskimi društvi je specialno usposobljena in opremljena izvajalka v pogledu gašenja požarov in pobud obsežnejših akcij, ki imajo za cilj preprečevanje in gašenje požarov.

Glede na to, da se izteka prvo obdobje v katerem so se za razvoj požarne varnosti dogovorili delovni ljudje in občani v okviru SIS za varstvo pred požarom, potekajo pospešene priprave za spoznavanje in upeševanje med delovnimi ljudmi in občani za razvoj požarnega varstva v obdobju 1981-1985 v občini Ptuj.

Skupščina SIS za varstvo pred požarom se je sestala na 11. redni seji, da bi na osnovi pripravljene

negi gradiva začrtala smer in obseg razvoja požarnega varstva v naslednjem srednjeročnem obdobju. Gradivo, ki so ga prejeli delegacije je vsebovalo dva zelo pomembna osnutka in sicer:

— analizo stanja in oceno razvojnih možnosti SIS za varstvo pred požarom v občini Ptuj in

— osnutek samoupravnega sporazuma o temeljih plana SIS za varstvo pred požarom v občini Ptuj za obdobje 1981-1985.

Analizo stanja in oceno razvojnih možnosti SIS za varstvo pred požarom občine Ptuj ali nasploh analizo razvoja dejavnosti varstva pred požarom je pripravil izvršni odbor skupaj s strokovno službo Občinske gasilske zveze Ptuj. Vsebinska tega je tudi najbolj pritegnila delegate, ki so v raz-

— da je dejavnost požarnega varstva le del celotnega spleta družbenih dejavnosti in se lahko razvija vzporedno ali v okviru celotnega razvoja naše socialistične samoupravne družbe;

— krepitev samoupravne organiziranosti in materialno udržitve izvajalcev požarne varnosti;

— vzgoja prebivalstva in še posebej strokovnih kadrov na področju varstva pred požarom bo ena od temeljnih nalog gasilske organizacije;

— opremljanje operativnih enot s sodobno tehnično opremo in gasilskimi sredstvi itd.

Delegati, ki so se vključili v razpravo s svojimi stališči, so iz-

stališče izvršnega sveta SO Ptuj, ki predlaga zbiranje sredstev v višini 0,13 % od odhodka OZD, kar predstavlja za 33 % nižjo stopnjo, kot je bila v sedaj veljavnem samoupravnem sporazumu in odloku.

Delegati, ki so sodelovali v razpravi, so bili mnenja, skupaj s strokovno službo SIS in Občinsko gasilsko zvezo, da ne bo mogoče zagotoviti določenih sprejemljivih stopnje varstva pred požarom s sredstvi, ki bi se zbrala na osnovi stopnje, ki jo predlaga IS SO Ptuj.

Na osnovi vseh razprav in predloga strokovne službe in Občinske gasilske zveze, je skupščina na koncu soglasno sprejela naslednja stališča oziroma sklepe v zvezi z bodočim razvojem požarnega varstva v občini Ptuj:

— požarna varnost mora biti zagotovljena vsaj na tej stopnji kot je sedaj, nazadovanje te dejavnosti, ki še sedaj zaostaja za zahtevami sodobne tehnologije in tehnične opremljenosti v OZD, bi lahko imeli nepredvidene težke posledice;

— stopnja zbiranja sredstev naj ostane kot je v osnutku sporazuma o temeljih plana razvoja požarnega varstva za obdobje 1981-1985, to je 0,20 % od dohodka OZD in delavcev, ki delajo s sredstvi v lasti občanov in od intelektualnih storitev ter po 150 din od občanov, ki plačujejo davek od dohodka po določenem pavšalu.

— Sredstva, ki se bodo zbrala se naj uporabljajo predvsem za nabavo sodobnejše gasilske tehnike od gasilskih vozil, sredstev zvez, reševalne opreme, zaščitne opreme itd.

— Osnutek samoupravnega sporazuma o temeljih plana samoupravne interesne skupnosti za varstvo pred požarom za obdobje 1981-1985 se da v obravnavo vsem uporabnikom — delovnim ljudem in občanom, ki naj s svojimi predlogi in mnenji prispevajo k izpolnitvi sporazuma in s tem bodočega razvoja dejavnosti požarnega varstva. Dejavnost požarnega varstva bo SIS za varstvo pred požarom z Občinsko gasilsko zvezo izvajala v takšnem obsegu in kvaliteti, za kakršno se bodo delovni ljudje in občani naše občine zavestno odločili.

Štefan Vidovič

Mladi na enem številnih preverjan pripravljenosti gasilskih enot (foto M. Ozmec)

pravi povedali stališča njihove delegacije. Da bi delegati bili še bolj seznanjeni s stanjem požarnega varstva in možnostmi razvoja v bodoče, je bila na seji skupščine podana še dodatna obrazložitev, predvsem v tistem delu, ki obravnava možnosti razvoja požarnega varstva v naslednjih petih letih.

Ob upoštevanju prizadevanj naše družbe za stabilizacijo gospodarstva in upoštevanju družbeno dogovorjenih okvirov možnosti razvoja, je strokovna služba SIS za varstvo pred požarom in Občinske gasilske zveze zajela v predvidevanju možnega razvoja požarnega varstva naslednje:

razili mnenje, da je gradivo dovolj razumljivo in nudi pregled realiziranega in odpira oziroma nakazuje pot razvoja požarnega varstva za naslednje srednjeročno obdobje.

Že ob pripravi gradiv je bila posebna pozornost posvečena zagotavljanju sredstev za realizacijo predloženega programa požarnega varstva, zato so se tudi vsi delegati v razpravi dotaknili tega dela plana programa.

Preden so delegati glasovali za stopnjo oziroma načrt zbiranja sredstev za zagotavljanje financiranja programa dejavnosti varstva pred požarom, je predsednik skupščine obrazložil predlog in

SAMOUPRAVNI SPORAZUM O ŠTIPENDIRANJU

Štipendije iz združenih sredstev

Že v zadnji številki Tednika smo navedli, da trajajo javna razprava o samoupravnem sporazumu o štipendiranju do konca oktobra. Opisali smo tudi, katere spremembe prinaša na področju kadrovske štipendije, danes pa pogledimo, kako je s štipendijami iz združenih sredstev.

V predlogu samoupravnega sporazuma so pri štipendijah iz združenih sredstev v večji meri kot doslej upoštevani življenjski stroški glede na različne pogoje šolanja. Tako loči osnovno štipendijo za učence in študente, ki se šolajo v kraju stalnega bivališča in bivajo doma. Ta štipendija sme dosegati za učenca do 25 %, za študenta pa do 30 % poprečnega mesečnega neto osebnega dohodka v SRS v preteklem letu. Za učence in študente, ki se šolajo zunaj kraja stalnega bivališča in bivajo v domu ali pri zasebnikih sme osnovna štipendija z dodatkom za povečane stroške za čas šolanja znašati največ do 50 % za učence, za študente pa do 55 % poprečnega mesečnega neto osebnega dohodka. Štipendisti, ki se vozijo v šolo so upravičeni do dodatka k osnovni štipendiji za stroške prevoza v šolo, ki presegajo 3 % poprečnega mesečnega neto OD.

Za letos je veljaven poprečni mesečni osebni dohodek iz leta 1979, ki znaša 7.393 din. Na podlagi tega si lahko vsak sam izračuna do kakšne višine štipendije iz združenih sredstev je upravičen. Ta podatek velja tudi za določanje konkretne višine štipendije.

Predlog samoupravnega sporazuma namreč predvideva delež staršev k pokrivanju življenjskih stroškov štipendistov različno, odvisno od višine dohodka na družinskega člana, za kar določa posebno lestvico. Pri dohodku družine se dosledno upoštevajo vsi dohodki, ki se po predpisih o prispevkih in davkih občanov štejejo za dohodek in tudi vsi otroški dodatki, ki jih prejema otroci v družini štipendista. Ka-

tastrski dohodek se upošteva po enakih merilih kot pri uveljavljanju pravice do otroškega dodatka. Do štipendije iz združenih sredstev lahko uveljavlja pravico učenec ali študent, če dohodek na družinskega člana ne presega 55 % poprečnega mesečnega dohodka, to je 4.066 din. Kdor ima dohodek na družinskega člana nad tem zneskom, ni upravičen do štipendije iz združenih sredstev.

Pomembna novost je tudi dodatek za prav dober in odličen uspeh, ki se določa v razmerju do poprečnega mesečnega neto osebnega dohodka in tako ni odvisen od konkretne višine štipendije štipendista. S tem želimo pri štipendijah iz združenih sredstev uresničiti načelo, da naj bo štipendija tudi spodbuda za boljše učenje.

V predlogu samoupravnega sporazuma je tudi določeno, da morajo tako štipendisti kot tudi štipenditorji stalno ugotavljati in preverjati možnosti za vključevanje štipendistov iz združenih sredstev v kadrovske štipendiranje. To je tudi v skladu s temeljno usmeritvijo štipendijske politike, da se postopno spremenijo vse štipendije v kadrovske štipendije. Zato imajo pri podeljevanju kadrovske štipendije prednost prosilci, ki prejema štipendije iz združenih sredstev, prav tako je upravičenost do štipendije iz združenih sredstev pogojena tudi s predhodnim prijaviteljem na razpisano kadrovske štipendije za poklic, v katerem se kandidat izobražuje. Šele, če kadrovske štipendije ne dobi, je upravičen do štipendije iz združenih sredstev.

Novo je tudi določilo, da štipenditor sam oceni, v katerih primerih je štipendist, ki ponavlja letnik ali se vpíše na drugo šolo, še upravičen prejemati štipendijo. To velja tako za kadrovske štipendije kot za štipendije iz združenih sredstev.

Nadalje prinaša samoupravni sporazum o štipendiranju še določila o združevanju sredstev in solidarnosti, opredelitev o medsebojnih obveznostih štipendistov in štipenditorjev, določila o skupnih razpisih vpisov v šole, štipendij itd. V posebnem poglavju je opredeljena samoupravna organiziranost, ki pomeni nadaljnje podružbljanje štipendijske politike, določila o javnosti dela in evidenci podatkov, o kršitvah in sankcijah proti kršiteljem in podobno.

FF

SKRB ZA OTROKE

IŠČEMO DRUŽINE

Naša samoupravna socialistična družba otroku posveča posebno skrb. Ena izmed oblik skrbi za otroke, ki iz kakršnihkoli razlogov ne morejo živeti pri svojih, je rejništvo. Rejništvo je oskrba in vzgoja otrok pri družinah, ki niso otrokovi starši.

Taj obliki oskrbe in vzgoje daje socialno skrbstvo prednost pred domskim varstvom. Znana je namreč velika vrednost nemotenega razvoja otrokove osebnosti v družini. Če je iz kakršnegakoli vzroka tak razvoj onemogočen oziroma neuresničljiv, nastanejo okvare v otrokovi osebnosti. Iz navedenih dejstev sledi, da je najustreznejše otroku poiskati nadomestno družino, ki bo omogočila otroku normalen razvoj.

Rejence, ki so bili oddani v rejo zaradi ogrožajočega okolja, delimo v več kategorij:

— otroci, ki so bili oddani v rejništvo družine v zgodnji mladosti, ker bi bili v lastni družini zane-marjeni, zapuščeni in vzgojno ogroženi;

— otroci pri katerih se kažejo nekatere motnje vedenja in osebnosti, ki so med drugimi posledica napačne vzgoje v družini ali ožjem okolju;

— otroci, ki so moteni v telesnem in duševnem razvoju in zaradi usposabljanja bivajo izven

matične družine, v času ko obiskujejo Posebni oddelke Vzgojno varstvene ustanove ali Osnovno šolo dr. Ljudevit Pivko v Ptuj.

Prav ta zadnja oblika skrbi za prizadetega otroka in njegovo uspešno usposabljanje v družini, je iz mentalnihogigijenskih ter pedagoških vidikov najprimernejša oblika varstva za mentalno prizadete otroke, ki se morajo ločiti od svoje lastne družine, zaradi vključitve v proces usposabljanja.

Za vzgojo in vodenje mentalno prizadetega otroka pa je potrebno veliko večja mera požrtvovalnosti in potrpljenja pa tudi srčne kulture, humanosti in znanja.

Strokovna služba Skupnosti socialnega skrbstva si nenehno prizadeva najti čimveč rejniških družin, tako da vsakemu otroku lahko nudi najustreznejšo družino. Manj uspešni smo s pridobivanjem družin v mestu, prav za zadnjo kategorijo otrok, ki obiskujejo osnovno šolo s prilagojenim programom.

Pričakujemo, da bo ta sestavek spodbudil nekatere družine z ožjega območja mesta k razmišljanju in ugotavljanju možnosti za sprejem tujega otroka v oskrbo in vzgojo.

Jelena Letonja

Jesen, ozimnice, vitamini, delo na polju, v sadovnjakih

Da je jesen zakorakala v naše kraje verjetno ni potrebno koga posebej prepričevati. Hlad, pisane jesenske barve, obilica dela na polju, v sadovnjakih in vinogradih to potrjujejo. O sadju pa razmišljajo tudi drugi, ne le pridelovalci, saj se vendar treba pripraviti za zimo.

Pa namenimo najprej pozornost jabolkom. Terezija Meško, pospeševalka za delo s kmečkimi ženami je povedala: „Letošnja sadjarska letina je obilna. Vsega sadja ne bomo mogli prodati v jesenskih mesecih na trgu, poskrbeti bo potrebno za njegovo ustrezno shranjevanje. Zaradi stabilizacijskih ukrepov bo močno omejen uvoz južnega sadja in koncentratov za izdelavo sokov, zato bo potrebno pozornost nameniti slehernemu sadežu. V ptujski občini je odkup industrijskih jabolk že stekel. Kmetijska zadruga Ptuj je odkup organizirala v Grajeni, Destniku, Juršinih, Polenškaku, Majšperku, Stopercih, Zetalah, Podlehniku, Leskovcu in Cirkulanah, če bo potrebno pa še v Vitomarcih, Trnovski vasi in Zavrču. Mislim, da cena 2 dinarja po kg ni tako nizka, da se pobiranje ne bi splačalo, saj to sadje pridelamo brez stroškov, edini strošek je pobiranje.“

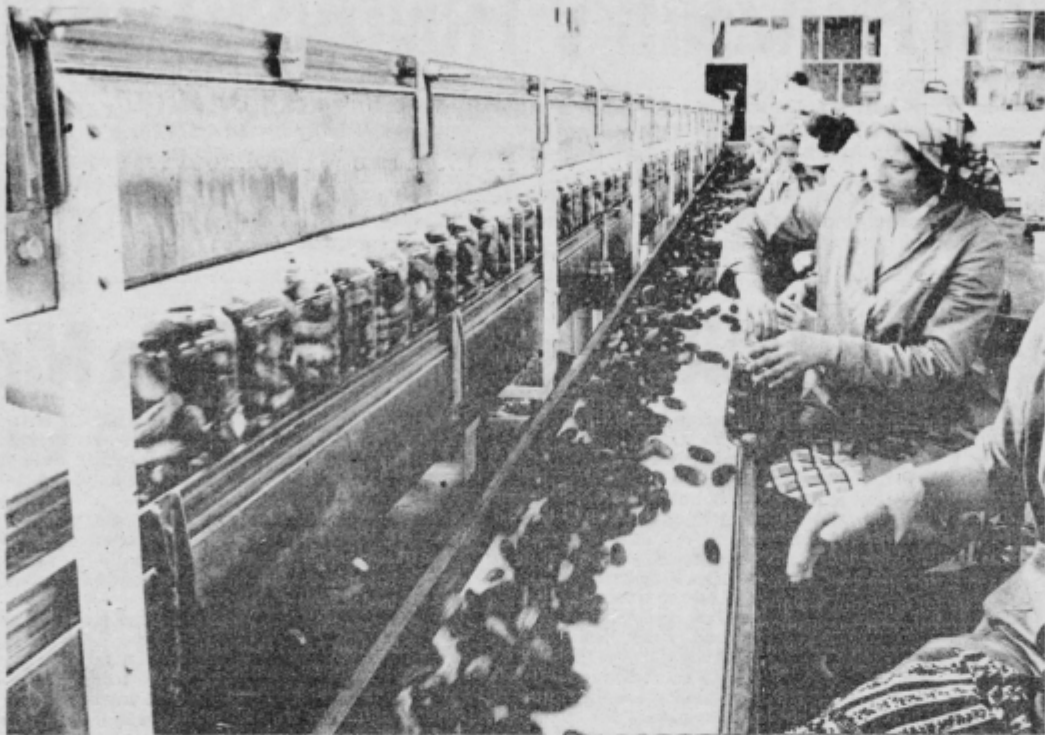
O sadju razmišljamo tudi takrat, ko skrbimo za vitamine, za zdravo prehrano. Jabolka zavzemajo glede proizvodnje in potrošnje v svežem in predelanem stanju prvo mesto v svetu. To je posledica njihove aklimatizacije saj dobro uspevajo povsod. Glede na razširjenost te sadne vrste je dobro, če poznamo vse njene lastnosti, ki nam lahko koristijo pri vzdrževanju našega zdravja in naše kondicije. Po osebi je priporočljiva poraba 30 do 40 kilogramov letno. Plodovi jabolk vsebujejo 76 do 91 odstotkov vode, v kateri so raztopljene hranilne in organoleptične snovi kot so: sladkor, organske kisline, tanini, barvila, pektini, aromatične snovi, vitamini, rudninske snovi in encimi. Ostali del ploda vsebuje suho snov. Pretežni del suhe snovi jabolk zavzemajo sladkorji. Kalorična vrednost jabolk je nizka, saj vsebuje 100 gramov ploda le 52 do 64 kalorij. V zimskih mesecih, ko drugega sadja ni, so jabolka še zlasti dobrodošla. Voda, ki jo plodovi vsebujejo, gasi žejo, sladkorji so odlične vir energije, celuloza pospešuje prebavo, pektinske snovi pa preprečujejo arteriosklerozo in infarkt, tanini preprečujejo driske,

rudninske snovi sodelujejo pri metabolizmu, skupaj z organskimi kislinami pa regulirajo pH krvi. Kalij in natrij učinkujeta na normalno delovanje živčnega sistema, jabolka bogata s kalijem znižujejo krvni pritisk, jabolčni sok pa veže in odstranjuje iz organizma toksine. Jabolka, posebej tista z več kislin, so priporočljiva za sladkorne bolnike.

Pomen in vloga svežih jabolk za prehrano in zdravje organizma pri-

— Skoraj smo že pozabili na sušenje tako priljubljenih krljev, s katerimi ni niti preveč dela, saj lahko dobimo stroške, ki režejo na kolu-tiče, izrežejo peščiče in lupijo. Čas sušenja je okrog šest ur, lahko pa tudi dva dni. V začetku sušenja naj bi bila temperatura 70 stopinj Celzija, nato 50, proti koncu sušenja lahko tudi manj. Da bi krlji ostali beli, takšno kot je sadje, da ne bi porjavili, moramo sveže narezane krlje potopiti v eno odstotno raz-

dobili sadje doma, pri sorodnikih, nekateri ga bodo kupili. Kako so pri MIPu poskrbeli za letošnje ozimnice nam je povedal Janko Petek, komercialni v maloprodaji MIP-a: „Pri nas smo se dogovorili, da bomo ozimnico prodajali na šestih mestih v samopostrežnih trgovinah v Ptuj, v Gorišnici in v Kidričevem. V ozimnico so zajeta jabolka, krompir, čebula, vložena zelenjava še ni pripravljena, vendar bo tudi to kmalu urejeno. Ozimni-

Vlaganje kumaric, nepogrešljivega dela ozimnice

(foto B. Rode)

hajata posebno do izraza v zimskih mesecih. Jabolka pa se dajo predelati v celo vrsto okusnih proizvodov. Na prvem mestu je shranjevanje jabolk v svežem stanju, na drugem pa predelava s stiskanjem (sadni sok in sadno vino).

Sadni sok je osvežilna pijača, ki ima vse lastnosti svežega sadja. Sočimo pa lahko na čisto enostaven način: sadjevec izpod stikalnice segrejemo na 80 do 90 stopinj in z njim napolnimo tople steklenice, ki jih izdelamo s kronskimi zamaški ali rdečimi gumijastimi zamaški, ki jih gospodinjje dobro poznajo.

stopino SO₂ ali v mešanico 1 liter vode in 20 gramov vinobrana. Krlji naj bi bili v tej raztopini 3 do 5 minut, največ pa 10 minut.

Lahko tudi skuhamo kompote, vendar glede na to, da jabolka dobro počakajo v svežem stanju tudi do spomladi to ni potrebno.

Omeniti velja tudi sadne kaše, ki jih dobimo s parjenjem ali sušenjem, naložimo jih v plastične vrečke in jih zamrzujemo. O žganju pa verjetno ni potrebno posebej govoriti in pisati.

O sadju razmišljamo tudi kot potrošniki, zlasti sedaj, ko pripravljamo ozimnico. Nekateri bodo

co je možno dobiti tudi na kredit do 10.000 dinarjev z odplačilom na deset mesecev, z 12 odstotnimi obrestmi brez pologa.“ S prodajo ozimnic so začeli prvega oktobra in bo trajala do konca oktobra.

Sadje je zdravo, o tem ni potrebno koga prepričevati, zato je prav, da si ga za zimo tudi priskrbimo. Za mnoge je jesen najlepši letni čas, saj so jesenske barve prava paša za oči. Kmetovalci pa jesen sprejemajo čisto drugače, jeseni je žetev celoletnega dela na polju, v sadovnjaku in vinogradih... v jeseni je na kmetijah največ dela.

N. Kotar

PITANJE KLAVNIH PRVESNIC

V ptujski občini že dalj časa čutimo pomanjkanje mesa. Vzrokov za to je več, eden izmed njih je gotovo pomanjkanje živine. Prav zato so se v Kmetijski zadrugi Ptuj odločili za privezovanje prvesnic.

V Kmetijski zadrugi Ptuj spijo precej govejih pitancev, vendar imajo premalo telet za nadaljnjo pitanje. Vsa teleta pitajo v boksih do teže 200 kilogramov in od 200 do 500 kilogramov. Naročil za dvesto-kilogramska teleta je toliko, da rejci že dva in več mesecev čakajo na vrstni red za polnjenje hlevskih kapacitet. Pomanjkanje telet je tudi zaradi razlike v ceni v primerjavi s Hrvaško in je močan odliv telet na hrvaško območje. Strokovne službe pri kmetijski zadrugi Ptuj so se odločile za novo obliko pitanja (pitanje klavnih prvesnic), vsa ženska teleta bi naj

privezali, pripustili, tako bi dobili teleta, prvesnico pa bi prodali kot dosejanje goveje pitance.

Ta oblika pitanja je zelo zanimiva za kmetovalce saj ne zahteva tako intenzivne reje kot je to sedaj pri bikih, rejcu pa ostane še tele, ki ga lahko proda ali pa ga priveže.

Pitanje klavnih prvesnic šele uvajajo, pogoji za to pitanje so enaki pogojem pitanja ostalih pitancev. Kmet dobi 200 kilogramov težko teličko, ki jo nato pripusti, tele, ki ga dobijo, je last kmeta, zadruga ima predkupno pravico pri tem teletu. Rejec pri tem pitanju iztrži prirastek, mleko (po telitvi kravo lahko dva meseca molzemo), šele po dveh mesecih nato izpitano kravo proda pod enakimi pogoji kot govejega pitaanca.

Na tak način bi torej iz proizvodnje dobili teleta, ki jih nujno potrebujemo. Z rejci bodo sklenili pogodbe, enako kot je to pri ostalem pitanju. Rejci se lahko odločijo za pitanje v takimenovanem finančnem obračunu (žival prevzamejo v last rejca, nato obračunajo vložena sredstva zadruga, začetno vrednost živali, končna vrednost je last rejca). Potekalo bo tudi storitveno pitanje, ki je dobro znano na terenu (rejec prevzame večje število živali, plačan dobi prirastek, ostajalo pa mu bo še tele).

Živorejska poslovna skupnost to pitanje stimulira s premijami, kar je še ena dobra stran takega načina pitanja. Če bi vsaka telička telila, bi to bila idealna rešitev pomanjkanja telet in mesa.

N. Kotar

Začetek trgatve v zasebnem sektorju kmetijstva

Na septemberski seji odbora za tržišče pri poslovnem odboru za podravske in posavske vinorodni rajon, so se članice dogovorile o akontacijskih cenah za odkup grozdja letnik 1980.

Na osnovi prikazanih pridelkov, stroškov proizvodnje grozdja po sortah ter stroškov kletarjenja, so bile oblikovane in dogovorjene naslednje akontacijske cene: rumeni muškati, renski rizling, traminec, in rulandec 23 dinarjev za kilogram grozdja, beli burgundec, muškati otonel in modri burgundec 20 dinarjev za kilogram, laški razling, šipon, muškati silvanec, modra frankinja in ranina 16,5 dinarjev za kilogram, portugalka in mešano po 15,5 dinarjev ter rizvanec lokalne sorte 14 dinarjev za kilogram grozdja.

Sprejete akontacijske cene so maksimalne in veljajo franko kleti. Ker ima pri organizaciji vinogradniške proizvodnje in prevoza stroške tudi kmetijska zadruga, so se na torkovem sestanku odbora za vinogradništvo pri KZ Ptuj dogovorili tudi o višini deleža zadruge pri proizvodnji grozdja, beseda pa je tekla še o začetku trgatve, prevzemu grozdja in akontacijskih cenah.

Po določilih zakona o vinu in drugih proizvodih iz vina in grozdja, so določeni splošni roki trgatve, ki so obvezni. Za posamezne sorte je določen rok pred katerim ne smemo trgati grozdja beli burgundec, muškati silvanec, muškati, Otonel, Neuburgovec, Modri Burgundec, Šentlovenka, Game, Frankinja, Rulandec, Rdeči Vitelec lahko trgamo z 11. oktobrom, šipon, Traminec in mešano s 15. oktobrom, vse ostale sorte pa po 17. oktobru.

V primeru poslabšanja vremena, gnitja in podobno, bo oddelek za gospodarstvo in urbanizem SO Ptuj, na predlog proizvajalcev grozdja, določil nove roke začetka trgatve.

N. Kotar

MED SPRAVLJALCI SLADKORNE PESE

Pridelek dober — težave s stroji

Kmetijstvo ptujске občine je imelo obvezo v letošnjem letu zasejati s sladkorno peso 1350 hektarjev, to je obveza, ki je kmetijske delovne organizacije in zasebni kmetovalci žal niso mogli izpolniti, prav — gotovo pa je ne bodo niti v prihodnjem in naslednjih letih. Kmetijski kombinat Ptuj bi moral zasejati s to intenzivno kmetijsko kulturo 800 hektarjev, posejati pa so jo le na 563 hektarjih, pa še od tega so morali zaradi neprimerne zemljišča podorati 30 hektarjev. Kooperanti kmetijske zadruge, Ptuj so planirali sladkorno peso na 500 hektarjih, kmetijske zadruge Lovrenc pa na 50 hektarjih. Pri kmetijskem kombinatu načrtujejo za prihodnje leto, da bodo sladkorno peso zasejali na 640 hektarjih, že sedaj pa se bojimo težav zaradi pomanjkanja mineralnih gnojil, s čimer so se soočili že pri letošnji setvi pšenice.

Letošnji pridelek sladkorne pese je, kot smo izvedeli na KZ Ptuj, dober, hektarski donos pa je različen, odvisen od kvalitete zemlje in drugih pogojev, digestija pese, to je vsebnost sladkorja pa je po njihovem mnenju nad 15 odstotka.

Obiskali smo tudi zasebne kmetovalce na Ptujskem polju. Pridelovalci sladkorne pese s tega območja imajo odkupno mesto na železniški postaji v Moškanjcih in

tretje leto in da se kar izplača, če ne drugega, je vsaj odkup zagotovljen, kar ni mogoče trditi za krompir in morda še kakšno poljščino. »Pesa smo posejali na 60 arih in računamo, da bo pridelek nekaj čez 30 ton. Če bomo imeli pri tem računico še ni mogoče reči, počakati moramo na

Marija Bezjak: »Tovarna je t — in vsi moramo skrbeti, da bo njena zmogljivost čim bolj izkoriščena.«

obračun.« je dejal Peter Bezjak. Milan Krajnc je povedal, da ima

Velika količina sladkorne pese na odkupni postaji v Moškanjcih

v ponedeljek je bilo tam moč videti velike količine sladkorne pese, pripravljene za prevoz v ormoško sladkorno tovarno.

Ko smo prišli na Bezjakovo domačijo v Gajevcih 23 smo poleg mladega kmetovalca Petra tam našli še Alojza Mariniča in Milana Krajnc, mlada kmetovalca sta iz Gajevca. Bili pa so precej slabe volje, saj so se trudili s popra-

peso zasejano na 40 arih, Alojz Marinič pa na 30 arih. Vsi so bili mnenja, da je letošnji pridelek nekoliko slabši od lanskega, pesa pa je precej debelejša, verjetno gre za drugo sorto.

Ceprav je s pridelovanjem sladkorne pese precej dela in skrbi so vsi trije zagotovili, da bodo tudi v naprej ostali zvesti pridelovalci te kulture, menili pa so, da je po-

Peter, Alojz in Milan so se morali sami lotiti popravila kombajna

vljanjem kombajna. Za spravilo sladkorne pese. Povedali so, da je v prejšnjih letih bil spravilo sladkorne pese tudi strojnik, ki je skrbel za kombajn, medtem ko se morajo letos s tem ukvarjati sami, okvare pa so kar pogoste. Razen tega so menili, da s strojem ni nekaj v redu, saj pušča precej pridelka v zemlji. Kljub njihovi slabi volji pa smo jih pripravi do pogovora, Peter Bezjak je povedal, da goji sladkorno peso že

trebno rešiti v prvi vrsti vprašanje cene tega pridelka, prenička pa je po njihovem mnenju tudi cena sladkorja. Gospodinja Marija Bezjak, ki se je pridružila razgovoru pa je ob koncu še dejala: »Nova tovarna sladkorja je navsezadnje v naši neposredni bližini in vsakdo bi moral sodelovati v zagotavljanju surovin, da bo ta dragi objekt kar najbolj izkoriščen.«

JB

Izvršni svet Skupšline Ptuj je na osnovi 4. člena odloka o izvršnem svetu skupščine občine Ptuj (Uradni vestnik občin Ormož in Ptuj, št. 2/75/ sprejel naslednji

SKLEP

1.

Javno se razgrnejo:

- idejni projekt obvozne ceste Ptuj, ki so ga izdelale Slovenija ceste, tozdr Projekt nizke zgradbe Ljubljana pod št. PR-439 z 6/1980
- idejni projekt nadvoza Natašina pot v Ptuj, ki ga je izdelal GRADIS, TOZD Biro za projektiranje Maribor pod št. 1345 z 8/1980
- idejni projekt za priključek na nadvoz Natašina pot v Ptuj, ki ga je izdelalo CP Maribor, TOZD Projektno tehnološki biro pod št. 695 z 9/1980.

2.

Idejni projekti se razgrnejo za dobo 30 dni od dneva objave v Tedniku Ptuj in sicer v prostorih skupnih služb Krajevne skupnosti, Jadranska ulica 6.

3.

Idejne projekte si lahko v času javne razgrnitve ogledajo zainteresirane temeljne in druge organizacije združenega dela, krajevne skupnosti, samoupravne interesne skupnosti in druge samoupravne organizacije in skupnosti, društva ter občani in dajo nanje predloge in pripombe.

4.

V času javne razgrnitve organizira oddelke za gospodarstvo in urbanizem strokovno razpravo o idejnih projektih.

Čas in kraj razprave bo objavljen naknadno.

Oddelek za gospodarstvo in urbanizem strokovno razpravo o idejnih projektih.

Čas in kraj razprave bo objavljen naknadno.

Oddelek za gospodarstvo in urbanizem

S slavnostne seje v novi dvorani doma krajanov v Trnovski vasi

Krajani so dvorano napolnili do zadnjega kottička

Najzaslužnejši so prejeli priznanja

4. KRAJEVNI PRAZNIK V TRNOVSKI VASI

V nedeljo 5. oktobra so v Trnovski vasi proslavljali 4. krajevni praznik. Slavnostno okrašen kraj je zaživel že pred osmo uro. V osnovni šoli so se zbirali krajanji ob otvoritvi likovne razstave, ki so jo pripravili študenti in profesorji pedagoške akademije iz Maribora, na nogometnem igrišču pa nogometaši, ki so igrali za prehodni pokal KS.

Povsod je bilo videti vesele obraze krajanov, po-

sebnopopolne, ko so se zbirali v novi dvorani doma krajanov, kjer je bila ob 14. uri slavnostna seja samoupravnih organov in DPO. Slavnostni govornik, član izvršnega sveta SO Ptuj Anton Zorec, je v kratkem orisal razvoj krajevnih skupnosti v preteklem obdobju in povdaril, da so se v Trnovski vasi odločili prav, ko so na referendumu izglasovali posebni krajevni samoprispevek za gradnjo kulturne

dvorane in šole.

Podpredsednik gradbenega odbora Karel Vurcer je podrobno opisal gradnjo doma, kjer je bilo v 70 dneh opravljeno prek 1800 ur prostovoljnega dela, za tem pa so 23 najzaslužnejšim krajanom, ki so se pri gradnji še posebej izkazali, podelili priznanja. Velika pridobitev je tudi skupna akcija GD BIŠ in CZ Trnovska vas, saj so po slavnostnem delu in kul-

turnem programu predali namenu gasilsko vozilo TAM T II. Najpovdarimo, da je sodelovanje GD in CZ v Trnovski vasi vredno posnemanja. Svoje uspehe so za tem krajanji veselo proslavljali ob zvokih ansambla »Stajerski lovci«.

Posnetki in tekst: M. M.

Izlet v Celje in okolico

Zgodovinsko društvo Ptuj prireja 18. oktobra 1980 ekskurzijo z avtobusom v Celje in okolico. Ogledali si bomo spomenike in obeliskarje iz NOB in sicer: Stari pisker, Joštov mlin, Smidlovo zidanico, Topolščico, Knežec in morda še kaj.

Delavci Muzeja revolucije iz Celja nas bodo popeljali od spomenika do spomenika.

Srečali se bomo tudi s predstavniki Zgodovinskega društva Celje, ki nam vneto pošilja vabila za njihove akcije.

Odhod avtobusa bo točno ob 7. uri z avtobusne postaje v Ptuj. Cena prevoza znaša 150.- din in se poravnava ob prijavi. Prijavite se najpozneje do vključno srede 15. oktobra v Pokrajinskem muzeju Ptuj ali v Zgodovinskem arhivu Ptuj.

Zelimo, da bi nam bilo vreme naklonjeno, za dobro voljo pa bomo poskrbeli sami. Zgodovinsko društvo Ptuj Nasvidenje!

Viki Ašič — nekronani kralj Ptujkega festivala

Za nami je enajsti festival slovenske domače zabavne glasbe. Ljubitelji domačih viž so bogatejši za 72 novih melodij, ki bodo kmalu prišle v uho in nekatere med njimi tudi osvojile njihova srca. Med ansambli, ki so ostali zvesti ptujskemu občinstvu vse od pričetkov festivala, je gotovo najblestnejše ime ansambel Vikija Ašiča iz Celja. Viki je takorekoč nekronani kralj ptujkega festivala. Ko so bili v modi še veliki Orfejevi kipci, mu je vedno za las ušel, a vedno je ostal ljubljenelec občinstva. Za 10 — letno sodelovanje mu je letos organizator festivala Zavod Radio — Tednik Ptuj podelil veliko kristalno vazo, strokovna komisija pa je dodala še svojo zlato značko Orfeja, tako, da je letos ansambel Vikija Ašiča odšel iz Ptuja zares z velikim občutkom zadovoljstva.

In kaj meni vodja ansambla Viki Ašič:

»Kakor vedno do sedaj, smo se tudi letos podali v Ptuj z zelo dobrim in lepim občutkom, predvsem pa z velikim spoštovanjem do te zvrsti glasbe. Mi prihajamo v Ptuj zaradi občinstva, od prvega festivala naprej nam je ptujsko in slovensko občinstvo tega festivala zvesto — in mi jim ne ostajamo dolžni. Vedno je bilo tako, da nam je tako željeni orfej ušel za las, toda to je bila odločitev strokovne komisije, občinstvo je bilo z nami zadovoljno, vsaj tako sklepamo po obilnih aplavzih.

Letos smo v našem ansamblu začeli nastopati v nekoliko spre-

Uspeli smo dobiti dobre glasbenike in pevce. Ne morem mimo tega, da ne bi povedal kako veliko čast smo imeli pred leti. V goste nas je povabil predsednik republike Tito. To je najvišja čast in največji uspeh v naši karieri. S

Viki Ašič, vesel in nasmejan, kot ga pozna ptujsko občinstvo

Titom smo preživeli lep večer in do takrat nisem vedel, da mu je slovenska domača zabavna glasba tako pri srcu.

In kaj menite o ptujskem festivalu?

»Včasih je bil prevelik razpon med dobrimi in slabimi ansambli. Tako, kot je letos — mislim na nagrade — pa je bolj pravično za vse skupaj. Seveda pa je sedaj že

Velikokrat slišimo, da je mladina v mestnih krajevnih skupnostih nedelavna. Da temu ni tako, so nedvomno potrdili mladi v KS Olga Meglič, ki so se zbrali na lokalni delavni akciji. Lep jesenski dan je privabil v soboto, 27. septembra 1980, na zapuščeno igrišče na Vičavi kar 38 mladih in 6 starejših krajanov, ki so ves dopoldan vihteli krampe in lopate. Kopali so temelje za igrišče v Slomškovi ulici, ki že lep čas ni bilo deležno vzdrževanja. In kdo so ti mladi, ki so sklenili, da si bodo uredili igrišče?

Teden dni pred to delovno akcijo so se zbrali v Domu krajanov in ustanovili lokalno MDB Olga Meglič. Po pripovedovanju komandanta brigade Branka Čeha, so o ustanovitvi lokalne brigade začeli razmišljati sredi avgusta.

Mladinska organizacija je bila v razsulu, mladi so bili nedelavni in niso sodelovali v aktivnostih svoje organizacije, zato je vodstvo začelo razmišljati, kako aktivirati mladino. Ugotavljali so, da bi bilo dobro urediti igrišče in bankine in tako so sklenili, da bodo ustanovili svojo brigado. Evidentirali so vodstvo in s svojim načrtom seznanili tudi ostale DPO v KS. Tako so v septembru svečano ustanovili lokalno brigado Olga Meglič.

Program dela, ki so si ga zadali, je izredno širok in iz njega je razvidno, da bodo mladi s prostovoljnim delom v krajevni skupnosti prisotni celo srednjeročnem obdobju. Te svoje vloge so se ob ustanovitvi brigade še kako zavedali.

V program so si zapisali, da bodo vsako soboto, dokler bo vreme ugodno, kopali temelje za igrišče. Sklenili so, da morajo to nalogo izvršiti še to jesen, da bodo lahko spomladi pričeli z asfaltiranjem. V naslednjih dneh bodo

privabili k sodelovanju tudi pripadnike naše armade in upajo, da bodo s skupnimi močmi realizirali svoj plan. Spomladi načrtujejo tudi akcijo za urejanje bankin v dolžini treh kilometrov.

V naslednjem srednjeročnem obdobju bodo v KS kopali tudi jarke za električno napeljavo (ulica Vide Alič) in kolektor na celotnem območju Vičave. Torej, kar precej dela za mlade roke.

V soboto se je zbrala kar lepo število mladih in za prvo tako akcijo v njihovi KS je kar spodbudno. Na tem območju živi precej mladih, zato naj velja »Gremo na delo!« v naslednjih dneh tudi ostalim, ki se akcije niso udeležili. Brigadirji so izrazili željo, da bi se v naslednjih udarniških sobotah zvrstili na delovnišči mladi iz Orešja, ki se v dejavnost svoje organizacije v KS ne vključujejo. Teh mladincev pa je kar precej. Torej, mladi iz Orešja pridružite se svojim tovarišem!

Pogovarjala sem se tudi z nekaterimi mladinci. Lidija, Polona, Teja in Suzana so bili precej zgovorni. Nobeden izmed njih še ni bil na MDA in na lokalni delovni akciji jim je bilo zelo všeč (vsi so rekli, da bodo šli poleti na »pravo« MDA).

Razmišljali so o tem, zakaj se mladi odločajo za take akcije in zakaj mlade za ostale aktivnosti težje pridobijo. Povedali so, da je ideja o ureditvi igrišča stara že tri leta, do realizacije je prišlo šele sedaj. Vsi želijo, da bi igrišče bilo čimprej spet urejeno, zato so se tudi odzvali vabilu na akcijo. Tudi prijateljstvo, ki se na tak način krepi med njimi, je eden izmed vzrokov, da so prišli. Vsi želijo pomagati, zato bodo sodelovali tudi v ostalih akcijah. Med njimi je

bilo tudi šest starejših krajanov. Fanika Vauda, brigadirka-veteranka, je pripovedovala marsikaj zanimivega. Sodelovala je v brigadi Alfonza Sarha, ki je delala v Slovenski Bistrici, nato pa še v zadnji izmeni na progi Samac-Sarajevo. Brigada je bila 4 krat udarna. Najbolj ji je ostal v spominu dogodek iz obdobja, ko je brigada Alfonza Sarha delala v Slovenski Bistrici. Tedaj se je skozi te kraje peljal tudi tovariš Tito. Ko je videl mladince, kako zagnani so bili pri svojem delu, jih je pozdravil: »Deco, kuda idete!« Ta brigada je bila potem tudi na progi Samac-Sarajevo in na otvoritvi proge so brigadirji tovariša Tita pozdravili z istimi vzkliki kot v Slovenski Bistrici: »Tito, Koroška ti kliče!« (Brigado so sestavljali mladi s Koroške in Stajerske).

Tito jih je spoznal in jim je odzdravil: »E, deco, zdravo deco!« Tovarišica Vaudova je povedala še mnogo zanimivega. Povedala je, kako težko je bilo delo v času, ko je bila mlada. Hrana je bila slaba, prav tako tudi orodje, kamene so nosili na golih rokah, ker niso imeli rokavic. Ker večkrat rada gre med današnje brigadirje je povedala tudi, da so tudi današnji brigadirji pridni, vendar so pogoji dosti, dosti boljši. Izredno je srečna, je poudarila, da so v njeni KS mladi ustanovili svojo brigado.

Mladi v KS Olga Meglič so torej šli na delo. Upamo lahko le, da bodo pri svojem delu uspešni in da se jim bodo priključili tudi ostali krajanji. Stari pregovor pravi, da je v slogi moč, zato se jim pridružite tudi vi.

O tem, da tudi mladi v KS Bratje Reš udarniško delajo (kopljejo temelje za novi dom krajanov) pa kdaj prihodnjic.

Zdravo! D. B.

ORMOŽ

Odpri dom društev

Od zamisli o skupnem domu ormoških društev do uresničitve ideje je minilo štiri leta. Člani ormoškega avto-moto društva, obrtnega združenja ter ribiške in lovske družine so premagali zaprtost v lastne vrste ter skupaj zgradili dom, na katerega so lahko ponosni, je v svojem govoru na otvoritveni slovesnosti prejšnjo soboto med drugim poudaril predsednik izvršnega sveta SO Ormož Franc Križmančič. Res je tudi, da vsako društvo zase tega gotovo ne bi zmoglo. Dom je zgrajen tako, da nudi funkcionalne prostore za dejavnost omenjenih društev in organizacij, v skupnih prostorih pa omo-

goča izvedbo kulturnih prireditvev, razstav, predavanj in seminarjev ter družabnih in klubskih prireditev. V sklopu doma je tudi hišniško stanovanje, »samopostrežna« pralnica za avtomobile članov avto-moto društva, prostore pa so v njem dobili tudi ormoški radioamaterji in občinska strelska zveza z avtomatskim streliščem za zračno puško.

Predsednik gradbenega odbora in predsednik ormoškega združenja obrtnikov Franc Zemljč je na otvoritvi med drugim povedal, da je dom stal 3.400.000 dinarjev in da so člani društev — investitorji pri njem opravili tudi 1500 delovnih in nad 400 strojnih pro-

S svečanosti ob otvoritvi

Foto: J. Rakuša

stovoljnih ur. Gradbeno dela je opravila obrtna zadruga »Prlekija« iz Ljutomer. Na prireditvi smo tudi slišali, da sta za gradnjo doma največ storila prav predsednik gradbenega odbora Franc Zemljč in pa predsednik ormoškega AMD Anton Prapotnik.

V kulturnem delu otvoritvene svečanosti sta nastopila ormoški ženski pevski zbor in pihalni orkester glasbene šole Ormož. Sledilo je veselo rajanje, še prej pa seveda ogled doma, v katerem je Ormož dobil tudi še eden bife.

jr

Prvo srečanje tamburaških orkestrów Slovenije bo v Cirkovcah

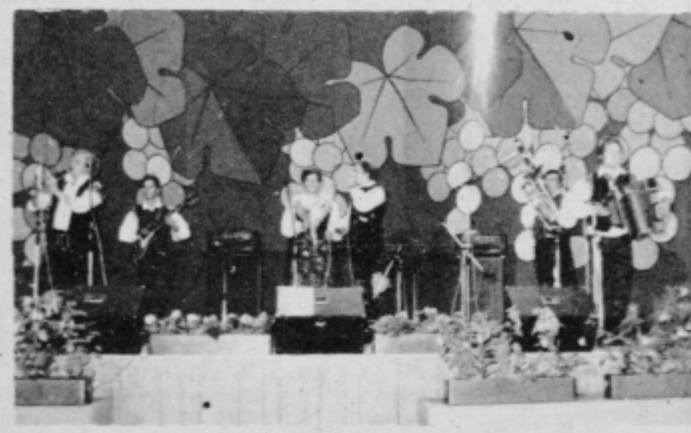
V ptujski občini se lahko pohvalimo, da imamo precej razgibano ljubiteljsko kulturno dejavnost med katero uvrščamo tudi tamburaške orkestre. Ti zelo dobro delujejo v Ptuj pri DPD Svoboda, v Cirkovcah, Majšperku in Vitomarcih, občasno pa tradicijo obudijo še pri Vidmu, v Apačah in nekaterih drugih krajih. Zato ni slučajno, da so se pri zvezi kulturnih organizacij Slovenije v Ljubljani odločili, da bodo prvo srečanje tamburaških orkestrów iz vse Slovenije organizirali prav v ptujski občini. Občinska zveza kulturnih organizacij bo to republiško revijo pripravila v Cirkovcah 19. oktobra. Tamkajšnje prosvetno društvo se je že lotilo organizacijskih priprav in že po tradiciji lahko pričakujemo dobre gostitelje. Kot zanimivost naj navedemo še sodelovanje ljubljanske televizije, ki bo to srečanje posnela za potrebe svojega programa.

Po dosedanjih prijavah, rok je bil 1. oktober, bo v Cirkovcah nastopilo blizu 300 tamburašev oziroma 16 do 20 orkestrów, nekateri med njimi imajo celo do 27 članov. Od domačih skupin je nastop tamburašev iz Ptuja in Cirkovc že zagotovljen, prijavili pa so se tudi Vitomarčani in Majšperčani.

Do leta 1985 se nam v ptujski občini obetajo še tri večja področna srečanja — prihodnje leto bomo gostili odrasle gledališke skupine, dve leti kasneje pihalne orkestre in leta 1985 lutkarje na področnem srečanju.

Tamburaši imajo v ptujski občini že dolgo tradicijo, posnetek je iz letošnjega srečanja v Kungoti. Foto: F. Langerholec

Ansambl Vikija Ašiča je letos nastopil v novi zasedbi

menjenem sestavu. Ugotovil sem, da je dandanes v dobrem slovenskem ansamblu potrebno imeti šolane glasbenike. In prav zaradi tega smo naredili to spremembo.

povprečna kvaliteta ansamblov precej višja, skoraj izenačena, če izvajamo nekatere. V Ptuj bomo še prišli.

M. Ozmeč

Razstava ob 100-letnici rojstva Jana Oeltjena

Danes popoldne bo v Razstavni paviljonu Dušana Kvedra v Ptuj ob 17. uri z otvoritvijo razstave del Jana Oeltjena praznovan pomemben jubilej 100-letnice rojstva slikarja, ki sicer ni bil formiran na naših tleh, vendar pa je obogatil tudi našo likovno dediščino s številnimi umetniškimi slikami, akvareli, risbami in grafikami.

Rojen na Oldenburskem 15. avgusta 1880 v vzhodno frizijski vasi Jaderberg, je kmalu spoznal, da je slikarstvo tisto področje, ki se mu je treba posvetiti, ker se je najprej odločil za študij arhitekture. Po prizadevnem študiju na umetniški akademiji v Berlinu (1900-1904) se je napotil na štiri letno izpopolnjevanje v München, vmes pa dosti potoval. Leta 1909 je odšel še v Pariz, da bi se čim bolj izpopolnil in dobro spoznal različne slogovne usmeritve, ki so bogatile s številnimi izmi Evrope ob in po prelomu stoletja ter povzdignile Pariz v umetniško prestolnico sveta.

Iz Pariza se je podal Oeltjen po enem letu (1910) v Italijo, dopolnjeval svoje znanje v Rimu, bival pa tudi v Ischiji, kjer je srečal svojo bodočo ženo, Ptujčanko Elzo Kasimir, ki je formirana na Dunaju, slikala in kiparila. V metropoli Avstrije se je družila z med študijem s slikarjem Oskarjem Kokoška in njegovim krogom, kamor je po poroki leta 1911 uvedla tudi svojega moža Jana Oeltjena, s katerim sta hivala do začetka I. svetovne vojne na Dunaju (1910-1914).

Oba sta resno ustvarjala, Oeltjen je medtem odkril Haloze (1910) in se ni več navduševal nad klasično H. de Harresa in seznanjskim konstruktivizmom, ki je zapustil sled tudi v Oeltjenovih delih, ampak se je približal Kokoschki ter ohranil nekaj barvitosti in vizionarnosti iz tega časa tudi v poznejših delih.

Med štiriletno vojno (1914-1918) je bil Oeltjen ves čas vojak. Tedaj je priložnostno risal in delal akvarele, leta 1916 pa je celo razstavljal v Berlinu. Toda njegova umetniška dejavnost se je razvila najbolj med obema vojnoma, ko je živel v Halozah in pogosto potoval na Oldenbursko, kjer je bival v domači vasi med leti 1924 in 1930. Zelo aktivno je tedaj tudi samostojno razstavljal v Oldenburgu (1919, 1925, 1926, 1928, 1954), Münchnu (1926, 1931), Bremenu (1927, 1929), Wilhelmshavnu (1930) in v Ljubljani (1935). V tem času so nastali poleg številnih slik in akvarelov tudi pomembni grafični cikli, sprva erotski usmerjeni (Nedela, Srečanje, Ribiči), pozneje pa je obravnaval socialno problematiko (Leodolom v Livlandiji, Trgatev v Halozah, Poletje, Alpska dolina) ne samo v grafiki, ampak tudi v oljih in akvarelih, pogosto slikal tudi portrete in izvajal naročila za monumentalne kompozicije.

Od leta 1940, ko je Evropo že skoraj v celoti zajela vojna, je Oeltjen bival stalno v Halozah, takoj po vojni pa se je odločil, kljub temu, da je ostal brez

ljubljene žene, ki je umrla leta 1944, da bo ostal v Jugoslaviji. Tedaj se je preselil v Ptuj, od leta 1947 delal kot restavrador v tedanjem Mestnem muzeju in slikal. Od leta 1950 je razstavljal s skupino slikarjev iz mariborske regije, samostojno pa se je predstavljal leta 1955 skupaj z Janezom

Jan Oeltjen, Mostar, 1901

Mežanom v Mariboru in Ptuj, kjer so mu za 80-letnico rojstva leta 1960 zopet priredili samostojno razstavo, leto pozneje (1961) pa v Mariboru v Umetnostni galeriji dogodek dopolnili tudi s katalogom.

Jan Oeltjen je izšel iz impresionistične šole, postal pa je ekspresionist v času, ko so nastopili umetniki druge in tretje tako usmerjene generacije združeno v

dveh skupinah. Prva: Die Brücke (Most) je bila ustanovljena v Dresdenu leta 1905. Imela je ožji značaj, čeprav so njeni člani imeli med leti 1907 in 1912 slikarsko kolonijo v Dangasu blizu Oldenburga, kjer je prišel z njimi v stik tudi Oeltjen, z njimi delal in razstavljal. Pripadniki te skupine so ohranili poleg posebnega kolorita narativnost in se usmerili v obravnavanje socialne motivike. Druga umetniška skupina: Der blaue Reiter (Plavi jezdec) ustanovljena leta 1911 je imela internacionalni karakter, kajti s člani skupine so razstavljali tudi ruski in francoski umetniki, med njimi so bili poleg Kandinskega, Javljenskega in Maljeviča, še Picasso, Derain, Arp in drugi. Usmerjali so se neodvisno od motiva v preučevanju oblike in kolorita, kar je pripeljalo do pojave abstraktnega slikarstva.

Slikar Jan Oeltjen je umrl v Ptuj 13. februarja 1968. Leta, ta razstava pa je prva po njegovi smrti pri nas. Razstavljenih je 115 del, med katerimi prevladujejo grafike (58) in akvareli (28). V izbor so prišla starejša dela, ki so pri nas manj znana, kajti Oeltjen je vključen onstran meja v antologijo slikarjev ekspresionistične smeri preko pol stoletja, medtem ko pri nas še ni dovolj znan in preučen. Med likovnimi umetniki pa je med prvimi, ki so sporečili svetu, da so imele naše Haloze (in Slovenske gorice) do konca zadnje vojne edinstven proletariatski vinarje, med katere

Jan Oeltjen, Avtoportret, 1904

je zahajal Oeltjen in z njimi živel od leta 1910, jih razveseljeval s slikanjem pri težkih delih in drugih, opravih, obenem pa vnašal v svoje ustvaritve liriko in zvočni kolorit.

Dr. Štefka Cobej

Literarni večer in razstava

Ljudska in študijska knjižnica v Ptuj je v okviru VIII. študijskih kulturnih srečanj organizirala literarni večer s tem, da je povabila v goste knjižno ilustratorko Jelko Reichman ter pisatelja Iva Zorman in Slavka Pregla. Na literarnem večeru se je sicer zbral precejšnje število osnovnošolske mladine, zlasti je potrebno pohvaliti OŠ Franc Osojnik, pogrešali pa so srednješolce. Le tu in tam je bilo videti katerega, čeprav so CSU obvestili na več načinov.

Po uvodni besedi ravnatelj knjižnice Draga Suligoja je tekel več kot enourni živahni dialog v zvezi z delovanjem gostov. Tako je mlade zanimalo nastajanje knjižnih ilustracij po katerih poznajo Jelko Raichmanovo. V njih zasledimo prijazni, resnični in včasih malce idealiziran otroški svet v katerem slikarja svojim posebljenim živalim in stvarjem tako rada vdihne človeške slabosti in vrline.

Tudi pisatelj Ivo Zorman in Slavko Pregl se pridno predstavljata s svojim literarnimi deli, posebej se mladinskim. Zormanovo literarno delo je priredljivo in dramsko, piše pa tudi radijske in televizijske igre saj sodi med najbolj brane slovenske mladinske pisatelje, priljubljen pa je tudi med starejšimi bralci. Njegov najbolj znani roman Draga moja Iza je posnet na filmu, zanj pa je dobil tudi Kajuhovo nagrado.

Slavko Pregl ravno tako piše za mlade in stare. Njegove mladinske povesti kažejo, kako močno se zna pisatelj vživeti v otroški svet in kako mojrsko ga zna razkrivati mlademu bralcu. Za svoje literarno delo je v preteklem letu sprejel tudi Levstikovo nagrado. Po njegovi povesti Odprava zelenega zmaja je posneta televizijska nadaljevanka.

Od jutri naprej pa bodo v študijskem oddelku ptujske knjižnice odprli razstavo knjižnih del, revij in časopisov na temo Koroški plebsiciti in Slovenci ob 60-letnici plebsicita. Na razstavi bo nazaren pregled literature o plebsicitu, splošne zgodovine Koroške v zvezi z narodnostnimi boji in nekaj primerkov literarnih del značilnih za to področje. Odprta bo od 10. novembra med 7. in 19. uro, ob sobotah pa do dvanajstih.

BALETNA ŠOLA

Tretji letnik v Mariboru

O tem — kakšna usoda se obeta ptujski baletni šoli smo v Tedniku že na kratko pisali. Kljub temu, da so med tem organizirali kar tri sestanke s predstavniki ustreznih interesnih skupnosti, glasbene šole in s starši gojencev, vsi ti posveti vendarle niso mogli dati zagotovila, da bo na voljo denar, ki ga za organiziranje pouka v tretjem letniku potrebujejo. Tako so se dokončno dogovorili, da bodo v okviru delavske prosvetnega društva Svoboda v Ptuj še naprej skrbeli za prvi in drugi razred baletne šole s čimer bodo otroci dobili osnove baletnega izraza in s tem tudi možnost nadaljnje izpopolnjevanja v Mariboru kjer si je baletna vzgoja že izborila svoje mesto pod soncem.

Za pripravnico, prvi in drugi razred bodo morali še naprej starši v celoti pokrivati stroške šolnine, s tem pa seveda tudi za tiste otroke, ki jih bodo vpisali v tretji letnik v Mariboru. Iz delavske prosvetnega društva Svoboda Ptuj pa smo dobili sporočilo, da se lahko otroci vpišejo v prvi in drugi letnik v društveni pisarni v Narodnem domu.

mš

VIII. PTUJSKA KULTURNA SREČANJA

Zaprite vrata, kultura prihaja!

S kakšno radostjo in s ponosom bi v naslovu Sloveč napisal namesto zaprite — ODPRITE VRATA. Vendar želimo že z naslovom opozoriti na dokaj čuden odnos ptujskih občanov do kulturnih prireditvev nasploh in še posebej do Ptujskih kulturnih srečanj. Kaj je pa spet narobe z našim odnosom do teh vsakoletnih in v javnih sredstvih informiranja toliko hvaljenih srečanj? Da smo si takoj na začetku na jasem — s srečanjmi ni nič narobe, tudi s prireditvami v okviru srečanj ne. Pač pa — z odnosom občanov do teh prireditvev.

Povprečno obisk na skupno dvajsetih prireditvah niti ni bil slab. Prek 20.000 obiskovalcev se je zvrstilo na letnem prireditvenem prostoru, pa v gledališču, v dvorani glasbene šole, v Markovcih, tudi v razstavnem paviljonu, v Narodnem domu in v prostorih Ljudske in študijske knjižnice. Zal pa je bila gneča pred blagajniškimi okenci in pred vrati stavb v katerih so bile razne brezplačne prireditve, dokaj različna.

Največ uspeha sta poželi folklorna revija in festival domače zabavne glasbe Slovenije, sledijo gledališke predstave, likovne razstave in nekeje daleč za temi capljajo literarni večeri in še dlje koncerti. Zanimivo pa je, da so bili mladinski koncerti v nasprotju s pričakovanji, dobro ob-

skani. Očitno mlajši del občinstva mnogo bolj ceni umetnike svetovnega slovesa kot starejši del. Čudno pa se človeku vendarle zdi, da so bili sedeži na letnem prireditvenem prostoru in v gledališču, kjer bi naj sedeli in uživali drobci kulturnega dogajanja delavci nekaterih delovnih organizacij, ki so prek sindikata kupile zanje vstopnice — prazni. Vstopnica brezplačna, gostujoči umetnik ali umetniki na vrhuncu ustvarjanja in slave — sedež pa prazen. Tu je nekaj narobe. Ali je program srečanj slabo sestavljen? Glede na kvaliteto in pestrost prireditvev bi temu izredno težko pritrdili. Najbrž tičijo v drugem grmu. Lagodnost ob televiziji — pod firmo prijetnega družinskega večera — bo le eden od dejavnikov, kot pravimo, ki zavrača občana od kulturne prireditve. Sleherni posameznik lahko vrednoti in ocenjuje posamezni kulturni dogodek ali dosežek le na podlagi sodobne in množične vzgoje in izobraževanja — tu pa je očitna praznina, ki je ni moč hitro in brez težav zapolniti.

Leta je trajalo, da so si kulturna srečanja pridobila del stalnega občinstva, ki v želji za te „dobre kulturne užitke“ skorajda pohlepno čaka poletnih kulturnih prireditvev. In reči je treba, da je takih stalnih obiskovalcev tudi iz leta v leto več, pa še vedno ne dovolj. Posebej tistih ni, ki tako radi rečejo kakšno gorko na

račun kulture, ob tem pa pozabljajo, da imajo vso možnost in pravico soustvarjanja programa kulturne politike in samega kulturnega občana polno zadovoljstvo ob takšnem konceptu kulturnih srečanj, kot se je v času njihovega obstoja uveljavil.

Toda — razen pripombe, da je v prireditve vključenih premalo domačih ljubiteljskih skupin, ki je vsekakor dobrodošla in je naletela na plodna tla, organizator ni prejel nobenih drugih konkretnih mnenj od tistih filistrov, ki si žele zgolj elitnih prireditvev, čeprav ne povedo, katere so zanje dovolj „elitne“.

In čemu vse to pisanje? Da zapolni prazen prostor v časopisu, da nekdo stresa svojo jezo nad nedolžnimi bralci? Le zato so nastale te vrstice da bi kdo od tistih, ki menijo, da je kultura sama sebi v namen ali pa, da je namenjena peščici na kulturo „mahnjeneh“ ljudi, kdaj pa kdaj le zavil na kakšno prireditev. Morda mu bo celo ugajala. Ali pa, ko smo že v mesecu, ki ga posvečamo knjigi, da seže namesto po doktor romanu po kakšnem bolj kvalitetnem branju. Le brez strahu — poleg slabe je treba spoznati tudi dobro knjigo — beri — kulturo.

Torej, če vrat že nečete odpreti na stežaj, jih vsaj priprite in se kdaj pa kdaj za hipec potopite v presenečenj polno bogastvo kulturnih dogajanj.

N. D.

NENAVADNA ZGODOVINA KIDRIČEVEGA

4. nadaljevanje

Tako nam ohranjeni načrt razodeva, da je lahko prebivalo v Strnišču tedaj nad 14.000 ljudi: okrog 9.700 ranjenih in bolnih vojakov, 2400 vojnih ujetnikov in 2000 zaposlenih v taborišču (oboroženo moštvo, zdravstveno osebje, uradniki in delavci).

V taboriščih Sanok, Dunaj (Wien), Klatovo (Klattaw) in v ruskem so bile poleg barak z ležišči in dveh jedilnih hal še tri do štiri kuhinje, pisarne, delavnice, skladišča in sanitetna baraka, baraka za požarno policijo in ob ograji še stražarnice. Osamljeno taborišče Mlada Boleslava; južno od železniške proge, je imela kar dve stražarnici izven ograje. Mlada Boleslava ni imela jedilnih hal, pač pa barake za bolničarje, tri kuhinje za bolnike, dve za bolničarje, barako za pisarno, skupno barako za delavnice in skladišče; pralnico, upravno barako, dve ambulanti ter dve mrtvašnici.

Načrt nas seznaja, da je imelo naselje moštva dve kuhinji, taborišče delavcev pa kuhinjo za vojne ujetnike, ki so jih zaposlili v delavnicah. Nekatero barako so bile znotraj obite le z lepenko in so imele lesena ladijska tla. Oficirske in zdravniške stanovanjske barake so opremili s parketom, stene pa obložili s politiranimi deskami.

V prostoru med taborišči so stale še barake, za katere so v načrtu navedena tale imena: pošta, cerkev, tri oficirske, oficirska menza, baraka za zdravnike, skladišča, upravna baraka, baraka orožnikov, glavne straže; zaporna; velika strojnica; klavnica; skladišče slame; sena; bencina; dve baraki ob železniški progi, dve kantini, 7 stražarnic in dve neimenovani. Skupaj s stražarnicami je bilo v načrtu vrisanih 33 raztresenih barak.

Dokument iz leta 1921 pa navaja, da so v Strnišču iz vojnih dni ohranjene izven ograjenih prostorov tele barake: upravna (velika 44 x 10 m), kavarna s kletjo in kegljiščem, kopalnice s kabinami in zidanim bazenom (230 m²), dimnikarska baraka, klavnice s stanovanjem za mesarje, hlevom in senikom (stavbe so merile 18 x 5,40 m, 15 x 3,20 m in 13,5 x 21,3 m). Izven ograjenih taborišč je stala še električna centrala, ki je obsegala strojnico (26,6 x 17 m), stanovanje (13,5 x 7,6 m), lopo za premog (7,4 x 23 m), hišo pri vodnjaku (4,6 x 3,2 m), hišo s črpalko (2,3 x 2,8 m) ter hladilnik za vodo (10 m²), hišo s črpalko (2,3 x 2,8 m) ter hladilnik za vodo (10 m²). Poleg teh barak so bile še strojnica (12,2 x 6,1 m) s

stanovanji (68,20 x 7 m) in 3,4 x 1,20 m in lopa (5,1 x 9 m), rokodelska menza (254 m²) z zidano kletjo (82 m²) in verando (90 m²), barake za bencin, za požarno obrambo, remiza za železniške vozove in še ena baraka (velikost približno 5 x 6 m²).

Dokument navaja še 14 raztresenih barak: za pisarne, straže, skladišča, kovačnico z dvema lopama, dve stranišni, eno stanovanjsko, pošto, upravno in dve stanovanjski za orožnike. Velikost teh barak je bila različna, od 98 do 552 m², povprečna velikost pa 356 m²). (13)

Medtem, ko je na načrtu iz leta 1915 vrisanih 33 raztresenih barak, jih dokument iz leta 1921 navaja 37, ki so bile prirojene po pomenu novim nalogam taborišče. Večje število raztresenih barak v dokumentu iz leta 1921 nam pove, da so po letu 1915 v taboriščih še kaj dogradili.

Memoarni vir o strniških taboriščih med I. svetovno vojno navaja, da so leta 1915 razširili postajališče Strnišče z novimi tiri in podaljšali Helinovo ozkotirno železnico do vseh taborišč. V taborišče na Strnišče so vozili ranjence posebni vlaki, največ s fronte na Karpatih. (14)

V strniškem gradu je stanoval štab avstrijske vojaške uprave z generalom na čelu. Na kraju, kjer je v načrtu navedena strojnica, je delovala kalorična centrala s tremi parnimi lokomotivami, s skupno pogonsko silo za vodovodne motorje, ki so oskrbovali z vodo vsa taborišča. Vodovodni stolp je natakal vodo iz treh betoniranih vodnjakov, zgrajenih v gozdu izven taborišča (15)

Rusko ujetniško taborišče, navedeno v načrtu iz leta 1915, je služilo svojemu namenu do konca vojne. To potrjujejo imena umrlih ruskih vojnih ujetnikov v mrliških knjigah. Med navedenimi vojnimi ujetniki, ki so umrli v Strnišču, se od leta 1917 pojavljata nekaj Italijanov.

Barake ujetniškega taborišča so bile najslabše opremljene. Ujetniki niso spali na posteljah, ampak na pogradih. Stene so bile obite z lepenko. Ujetniki so dobivali na dan 25 dkg kruha ter razne juhe, največkrat krompirjevo ali fižolovo. Opravljati pa so morali razna dela v taboriščih. Pošiljali so jih na delo tudi k posestnikom v sosednje vasi.

Žična ograja okrog taborišč je bila visoka dva metra. Obdana je bila še z bodečo žico. V bolnišnicah je bilo poleg avstrijskih tudi več čeških zdravnikov, sovražnikov avstroogrske monarhije. Ti so zadrževali namenoma vojaške slovanskega rodu čim dalje v oskrbi in jih s tem odtegovali bojiščem. Češki zdravniki so skupaj z vojniki slovanskih narodnosti vneto pričakovali razpad avstroogrske monarhije in ustanovitve samostojnih slovanskih zdravnikov v strniških vojaških bolnišnicah je ohranjeno le eno ime. To je bil dr. Franc Toplak iz Slovenskih gor. O njem bomo zvedeli kaj več še pozneje. (16)

V župnijski kroniki L'ovrene na Dravskem polju beremo sestavku »Lazaret v Strnišču«, poleg imen, ki jih navaja citirani načrt taborišča iz leta 1915, še taborišča VRŠOVICE in KUTNA GORA. V sestavku beremo še, da so v lazaretu v Strnišču skrbeli za ranjence in bolnike bolničarke Rdečega križa in šolske sestre iz Maribora.

BOLNI VOJAKI

Pomembni so podatki o taboriščih v Strnišču med I. svetovno vojno v avstrijskem državnem vojnem arhivu na Dunaju. (22)

Eden izmed dokumentov navaja, da lahko sprema taborišče v štirih skupina, od I. do IV. — 12.000 lažjih bolnikov, v vsako naselje po 3000. V pravkar urejeno taboriščno bolnišnico je prispelo, kakor čitamo v poročilu z dne 1. 6. 1915 800 nalezljivo bolnih vojakov, v infekcijsko bolnišnico pa 1200.

Julija 1915 so naselili v Strnišče dve rezervni bolnišnici LUKAVAC in TEMESVAR, avgusta pa še rezervne bolnišnice VRŠOVICE (Wrshowitz), KUTNA GORA (Kutenberg) in MLADA BOLESJAVA (Jungbunzlau). Na koncu septembra 1915 so uredili še rezervno bolnišnico JICIN. Leta 1918 pa se je zadrževala v Strnišču nekaj časa rezervna bolnišnica DUNAJ XIX (Wien XIX). Vse strniške bolnišnice so bile podrejene Poveljstvu c. k. bolnišnic v Strnišču Pri Ptuj (Kommando der k. k. Spitaler in Sternthal bei Pettau), vendar so vojaško, ekonomsko in administrativno delovale samostojno.

Trije dokumenti v državnem vojnem arhivu na Dunaju vsebujejo podatke o številu bolnih vojakov v Strnišču.

Prvi z dne 27. 12. 1915 navaja, da je v rezervnih bolnišnicah v Strnišču 5.950 bolnikov: V Mladi boleslavi 1000, v Kutni gori 1500, Lukavcu 1000, Pardubicu 900, Temesvaru 800 in Vrčovicah 750. Oficirjev je med njimi 171.

Drugi dokument z dne 18. avgusta 1916 nas seznaja, da se je zdravilo na koncu aprila 1916 v Strnišču 5510 bolnih vojakov in oficirjev: v Mladi Boleslavi 300 nalezljivo bolnih in 700 drugih bolnikov, v Kutni gori (taborišče II) 1500, v Lukavcu (taborišče IV) 1900, v Vrčovicah pa 610. V rezervni bolnišnici Vršovice je bila urejena tudi operacijska soba. V oddelku za odpravo rekonvalescentov je bilo 500 vojakov. Po omejenem dokumentu je bilo v Strnišču tedaj 163 bolnih oficirjev in 5247 vojakov v navedenih oddelkih.

Tretji dokument z dne 24. februarja 1917, navaja le normalno zasedbo za dermatotološke bolnike na zbirni postaji kožno bolne brez luetičnih bolnikov. Ti imajo 500 postelj v šestih barakah od štev. 1. do 6 v rezervni bolnišnici Klatovo. Normalna zasedba nalezljivo bolnih v bolnišnici Klatovo pa je v petnajstih barakah 1500 vojakov. Skupaj se lahko v rezervni bolnišnici Klatovo zdravi 2000 bolnikov.

Iz leta 1918 nam dva poročila iz Strnišča vojaški komandi v Gradcu navajata število bolnikov v rezervnih bolnišnicah v Strnišču. Poročilo z dne 6. 2. 1917 javlja, da je v rezervni bolnišnici KLATOVO (Taborišče I) v oddelku za nenalezljivo bolne 200, v oddelku za nalezljivo bolne pa 1500. V MLADI BOLESLAVI je 20 nenalezljivo bolnih oficirjev in 937 nalezljivo bolnih vojakov! Po tem poročilu je razvidno, da je bilo v obeh navedenih bolnišnicah skupaj 2657 bolnikov.

Poročilo z dne 18. 8. 1918 pa navaja, da je v MLADI BOLESLAVI 20 nalezljivo bolnih oficirjev in 980 vojakov (v oddelku za pljučno tuberkulozo in za druge nalezljive bolezni). V rezervni bolnišnici HALIC je po tem poročilu 14 oficirjev in 586 nalezljivo bolnih vojakov. V rezervni bolnišnici KLATOVO (I) je v oddelku za nalezljivo bolne 1700 vojakov, v SANOKU je 40 oficirjev in 2000 vojakov. Sanok je bila centralna bolnišnica za venerične bolezni. V rezervni bolnišnici Wien-Dunaj je ležalo 1000 nenalezljivo bolnih vojakov. Po tem poročilu znaša seštev bolnikov Halicu, Mladi Boleslavi, Klatovem, Stanoku in Dunaju 6340 bolnikov.

Nadaljevanje prihodnjic

SKRB ZA OTROKE**TUDI V ŠOLSKEM LETU 1980/81
DELO PO PROGRAMU**

Na pionirski dan, 29. septembra 1980, je bilo v osnovni šoli »Ivan Spoljenjak« Ptuj-Breg, na svečani konferenci pionirskega odreda uvodoma posredovano zbranim pionirjem in članom ter članicam učiteljskega zbora v poročilu za leto 1979/80. Pionirji in pionirke so bili aktivno vključeni v vsa tekmovanja v okviru občine in republike. Tekmovanja so se udeležili matematiki, pionirji prometniki, člani šolskega športnega društva, zgodovinarji v kvizu **TITO—REVOLUCIJA—MIR**, v tekmovanju iz »Vesele šole« Pionirskega lista — 237 tekmovalcev in za Ingoličev bralno značko 420 tekmovalcev.

Po izvolitvi novega pionirskega odbora pa je bil potrjen program

učeta pionirske organizacije »Ivan Spoljenjak« za šolsko leto 1980/1981. Ena izmed začetnih točk (vseh 15) programa se nanaša na organiziranje pomoči starejšim in onemoglim osebam v krajevni skupnosti »Ivan Spoljenjak« v sodelovanju z organizacijo Rdeči križ. Aktivni pa bodo v vseh akcijah Rdečega križa, med katere štejejo tudi zbiranje starega papirja, steklenic in materiala v humanitarne namene. S solidarnostnimi akcijami bodo pomagali otrokom tistih držav, kjer so se boji za nacionalno in socialno svobodo.

Delovno predsedstvo konference se je zahvalilo v imenu vseh pionirjev ravnatelju šole Adiju Praprotniku in mentorici pionirske organizacije Mildi Majcen za

vso skrb in požrtvovalnost ter pomoč pionirski organizaciji.

J. V.

Delovno predsedstvo konference

Foto: J. V.

**ZAKAJ SPREMEMBE NISO
NASTALE ŽE PREJ?**

V eni od julijskih števil Teknika sem opisal položaj »haloškega potrošnika« v KS Leskovec. Opisal sem nekatere napake, ki so se pojavljale v poslovanju trgovine MIP v Leskovcu. Namen tega članka pa je ovrednotiti odnose takrat napisanega sestavka.

Zaradi pristne, a žal resnične vsebine, je sestavek pri potrošnikih vzbudil mnogo upanja, da bo trgovski odnos doživel veliko spremembo. Trgovci pa kar niso mogli verjeti, da je kaj takega lahko res in so se želeli obleči v najlepša varovalna oblačila. Medtem, ko je večina pričakovala korenite spremembe v trgovini, pa so trgovci iskali različne obrambne mehanizme.

Marsikoga pa seveda zanima, kakšno je danes stanje, ko je že nekaj mesecev za burno afero. Ob vstopu v trgovino si lepo pozdravljen in prodajalci se zelo trudijo, da bi zabrisali blede preteklost. Čakalni

čas se je bistveno zmanjšal, skratka pa seveda le redko dobi blago, ki ga tudi drugje primanjkuje. Ob potrebi dobi občutek, da si v dobri trgovini, kakršnih je danes malo in marsikdo se vpraša ali bo mogoče tak trgovski odnos ohraniti v bodoče. Prav, dober trgovski odnos pa je tisti dejavnik, ki omogoča zadovoljstvo prodajalca in stranke. Za prodajalca ni lepšega kot občutek, da je zadovoljil želje stranke. Stranka pa si želi željeno blago dobiti ob vpludnem razgovoru s prodajalcem, ki je potreben v klasični trgovini. Postavlja pa se vprašanje: Če je tako bolje, zakaj potem te spremembe niso nastale že prej?

Te besede bi naj bile spodbuda vsem tistim prodajalcem, ki ohranjajo staro vsebino trgovskih odnosov v novi samoupravni družbi. Se najbolj pa seveda pogrešamo vpludnost.

J. M.

TUDI V POLJČANE

Na sicer preglednem in prometno zelo utrjenem cestnem križišču v neposredni bližini središča Slovenske Bistrice so lepo

nakazane smeri do posameznih oddaljenih krajev, manjka pa napis, ki bi pokazal, da pot pelje tudi v hitro razvijajoči se indu-

strijski kraj Poljčane. Res je ta kraj samo okoli 10 kilometrov oddaljen od Slovenske Bistrice, vendar je figurativnost terena tako razgibana, da kraja na takšno razdaljo ni mogoče videti s križišča. Hitra ekonomska rast tega kraja kot tudi njegova pomembna prometna lega v kraje na haloškem območju, na Boč pa proti Slovenskim Konjicam, kot tudi spoznanje, da je ta kraj tudi pomemben v železniškem prometu, narekujejo potrebo, da se na tem križišču že postavljenim smerokazom priključi tudi tabla z napisom Poljčane.

Uresničitev tega in pravilno nakazana smer predstavlja v turističnih mesecih veliko pomoč tujcem, ki skozi te kraje potujejo do svojih letovišč ali zdravilišč kot sta Rogaška Slatina in Podčetrtek.

Besedilo in posnetek: Viktor Horvat

**S KOVČKOM V TUJINO — DOMOV
PA S STROJI**

Znano je, da se naši delavci na začasnem delu v tujini vračajo nazaj v svojo domovino, v svoj domači kraj, med svoje ljudi, v kraje, kjer jim je tekla zibelka otroštva. Res je, da se jih danes več vrača kot pa odide na tuje. Morda se zapišemo, da je bilo leta 1971 ob popisu prebivalstva iz ptujske občine na tujem 4700 ljudi, medtem ko bi jih naj bilo še danes samo 3500. Morda nekaj več. Točni podatki bodo znani spomladi prihodnjega leta, ko bomo opravili popis prebivalstva.

Po drugi strani pa tudi vemo, da je naša samoupravna socialistična družba zainteresirana, da se naši ljudje vrnejo domov in se vključijo v naše gospodarske in družbenopolitične tokove in aktivnost. Vemo namreč, da je danes na tujem kar precej zelo dobrih delavcev, strokovnjakov, ki so si tudi na tujem pridobili bogate delovne izkušnje in strokovnost.

Razumljivo pa je tudi, da si vsak naš občan, ko se pripravlja na vrnitev v svojo matično domovino že pred samo vrnitvijo nekako zagotovi v domovini stanovanje kot tudi ustrezno delovno mesto. Premišlja torej, kje se bo zaposlil in kako se bo vključil v naše gospodarske tokove. Pa ne samo zase, tudi za svoje družino hoče poskrbeti.

Mnogi se torej zaposlijo v organizacijah združenega dela, drugi zlasti mlajši, pa se odločijo, da se bodo doma postavili na lastne noge.

Razmišljajo torej o lastni obrtni delavnici, kar jim seveda omogočajo tudi naši zakoni. Zanje so ugodni tudi carinski predpisi, saj lahko za lastne potrebe brez carinskih dajatev uvozijo potrebne stroje.

Nedavno tega smo obiskali enega izmed teh naših mladih ljudi, ki so se odločili, da si doma odprejo obrtno delavnico. Pot nas je vodila v Dornavo k Jožetu PETERSIČU, ki si je v tujini s trdim delom, samoodrekanjem prislužil toliko, da si je v domovini zgradil hišo, pozneje pa tudi lastno obrtno delavnico kovinske stroke. Ob obisku nam je med drugim povedal:

„Sem sin iz delavsko-kmečke družine. V hiši nas je bilo kar sedem otrok, med njimi štirje fantje.

Po končani osnovni šoli sem se vpisal v Industrijsko kovinarsko šolo v Mariboru ter jo tudi uspešno končal. Kmalu nato sem že tudi oblekel vojaško suknjo. Po vrnitvi nazaj domov sem bil nekaj časa zaposlen v Tovarni avtoopreme v Ptuj. Zaslugek je bil majhen in tako sem se odločil ter na pobudo rojaka Janka Rateka odšel v ZR Nemčijo. Spominjam se, da je to bilo ravno 8. avgusta 1965. leta, na praznik ptujske občine.

V ZR Nemčiji sem se zaposlil v tovarni Denison v Hildnu, v bližini Düsselendorfa kot strugar. Tu je bilo med približno 400 zaposlenimi kakšnih 30 Jugoslovancev, največ seveda Slovencev. Med drugimi Franc Verlak, Tone Arnuš, oba iz Dornave. Naj povem, da sta se že tudi oba vrnila nazaj v svojo domovino. Tedaj v začetku sem mesečno zaslužil po 600 DM, deset let pozneje pa po 2200 DM. Razumljivo, da sem poleg dela v tovarni delal popoldne tudi pri privatnikih. Zaslugek pa sem pridno nalogal na hranilno knjižico.

Čprav sem bil daleč od doma, sem domov prihajal kar pogosto. Največ s prijatelji, ki so imeli avtomobile. Naj povem, da sem v

času, ko sem bil na tujem prišel domov kar 56 krat. Med tem časom sem se tudi poročil in sicer z domačinko, hkrati pa si že tudi

Posnetek iz delavnice.

prisel graditi hišo. Pri tem moram povedati, da so mi mnogo pomagali najbližji sorodniki, tako moji kot na ženini strani. Z dograditvijo hiše je bil moj prvi načrt že uresničen.

Prišel je čas, da sem se lahko vrnil nazaj v svojo domovino, ki ji pripadam in sicer ravno za praznik republike leta 1975. Na tujem sem tako bil nekaj več kot deset let.

Takoj sem se pričel pripravljati da si odprem in pozneje tudi zgradim obrtno delavnico. Moram povedati, da so mi na ptujski občini sliželo na roko kot temu pravimo ter nisem imel težav pri zbiranju potrebne dokumentacije oziroma izdaji obrtnega dovoljenja. Spomladi 1976 pa sem že odprl svojo

**Zanimivosti
iz polpretekle
dobe**

Nedavno smo, seveda s pomočjo lastnikov staknili na podstrešju kovačije pri Erhatičevih na Mariborski cesti v Ptuj zanimivo najdbo, ki jo lastniki seveda skrbno čuvajo. To je kovaški meh za podpihovanje kovaške žerjave, ki služi vsen kovačem za gretje železa, da se potem lahko kujejo in oblikujejo v nove oblike, ki jih želijo imeti bodisi za podkovanje konjev ali okovanje raznih vozov in tudi prikolice.

Danes imajo pri Erhatičevih, kjer sicer še vedno obuvajo konje v železne čevlje, svojo obrt malce modernizirano. Delo oživiljanja žerjave (oglja) opravljajo s

Pri Erhatičevih na Mariborski cesti hranijo zanimiv primerke iz kovaške obrti.

pomočjo elektrike. Nekoč v starih časih pa so to delo običajno opravljali kovaški vajenci, ki so morali kar pošteno goniti kovaški meh, bodisi na nožni ali ročni pogon. Meh, ki ga vidimo na sliki, je precej velik in na ročni pogon.

V pogovoru so nam lastnik povedali, da meha ne prodajo, niti ga ne želijo izročiti od hiše.

Pravijo: »Pri nas je zelo stara kovaška obrt, pa naj nam bo meh za spomin.« Pri tem pa sicer ne izključujejo možnosti, da bi ga bilo mogoče nekoč še uporabljati.

Besedilo in posnetek: Franjo Hovnik

DRAVA Ptuj, 4. septembra 1980:

Edi Veršič, Bukovci 131; Drago Šmigoc, Rešva 10; Silvo Grlica, Dobrava 5; Ivan Lukman, Obrež 117; Stanko Veldin, Obrež 110/a; Jože Ivančič, Placarovci 16; Stanko Draškovič, Prešernova 11; Marjan Murko, Podvinci 13; Ferdo Erjavec, Kraigherjeva 13; Pongrac Zupanič, Muretinci 29; Ivan Krajnc, Nova vas 16; Milan Kranc, Savci 20.

Vitomarci, 8. septembra 1980:

Katarina Zelenik, Derbetinci 68; Anton Ploj, Derbetinci 41; Franc Vrščič, Novinci 5; Alojz Ploj, Derbetinci 41; Frančič Petrovič, Hvalatinci 22; Neža Petrovič, Hvalatinci 22; Polda Firbas, Derbetinci 9; Alojz Lovrečič, Derbetinci 21; Ivan Šemperl, Derbetinci 57; Frančiška Dolinar, Vitomarci 29; Janez Toš, Slavšina 12; Frančiška Kramberger, Slavšina 6; Ivica Berlak, Erjavci 18; Boris Toš, Vitomarci 86.

SREDIŠČE ob Dravi, 11. septembra 1980:

Matilda Aleskič, Obrež 68; Ivan Masten, Frankovci 37; Leon Nemšak, Slovenska 15; Milan Potočnik, Obrež 53; Dušan Novak, Zasavci 12; Franc Požgan, Godeninci 37; Franc Novak, Godeninci 6; Julijana Horvat, Godeninci 8; Ivan Cimermerman, Obrež 35; Anton Horvat, Godeninci 8; Marija Masten, Obrež 116; Vladimira Jesenek, Središče 275; Branko Cmerečnjak, Središče 79; Marija Rakuša, Obrež 115; Potočnik, Obrež 122; Ivan Savara, Središče 186; Ivan Cemerin, Grabe 32; Angela Munda, Obrež 62; Franjo Jaklin, Varažd. ul 46; Peter Kocen, Godeninci 52; Danica Kocen, Godeninci 52; Alojzija Žebela, Trg talcev 1; Jože Kosič, Središče 133; Štefan Kostel, Bercetova 15; Alojz Lašič, Godeninci 9; Janko Salamun, Obrež 6; Ivan Horvat, Obrež 19; Anton Borko, Obrež 61; Katica Medik, Obrež 108; Marija Tomažič, Obrež 25; Fric Horvat, Godeninci 46; Anica Lašič, Godeninci 2; Janez Sganjar, Godeninci 48; Hilda Hanžekovič, Godeninci 21; Alojzija Horvat, Središče 47.

Zetale, 16. septembra 1980:

Terezija Vgrinc, Nadole 26; Anton Fideršek, Nadole 23; Marija Turk, Zetale 13; Štefka Jazbec, Zetale 12/a; Marija Pulko, Zetale 94; Stanko Železnik, Kočice 1.

TGA Kidričevo, 19. septembra 1980:

Franc Ornik, Prepolje 35; Bojan Stanič, Mihovci 7/a; Avgust Bauman, Kolarovec b.b.; Franc Ivančič, Lovrenc 19; Vlado Kos, Majšperk 36; Stipe Oršulič, Zaprtje, Kajuha 3; Ivan Brglez, Stogovci 3; Peter Bombek, Maribor; Janko Letič, Popovci 21; Ivan Kovačič, Apače 112; Ivan Znidarič, Njiverce 40/b; Slavko Princ, Kidričevo 13; Stefan Vgrinec, Popovci 14; Ivan Juriševič, Apače 176; Zvonko Kolar, Apače 288; Janez Gerečnik, Kidričevo 14; Jože Žumer, Apače 175; Gabriel Pogačar, Ptujška gora 77; Stanko Vidovič, Lancova vas 67; Franc Hriberšek, Apače 185; Alojz Herga, Grajenščak; Alojz Rožman, Kidričevo 9; Anton Kovačič, Zg. Hajdina 37; Janez Gabrovec, Videm 13; Franc Pukšič, Formin 59; Jože Predikaka, Doklece 16; Franc Leskovec, Zg. Sveča 19; Roman Stumberger, Zg. Hajdina 157; Vlado Gregorec, Podgorci 28; Franc Mesarič, Majšperk 37; Vlado Mohorko, Kungota 20; Zvonko Mohorko, Kungota 20; Dušan Kolarič, Kidričevo 13; Franc Lendero, Apače 104; Peter Belšak, Janški vrh 48; Rudolf, Podložje 70; Bojan Levanič, Kidričevo 9; Vinko Kovačec, Zg. Hajdina 17/a; Stanko Pulko, Zg. Hajdina; Milan Zupanič, Panonska 4; Marjan Horvat, Kidričevo 15; Jurček Lamot, Trnovci 1; Stanko Frček, Apače 108; Mirko Žuran, Kidričevo 9; Ivan Bulatovič, Kidričevo 13/a; Mirko Klaneček, Skorba 52.

Podlehnik, 23. septembra, 1980:

Peter Bratušek, Podlehnik 6/a; Franc Čuš, Zg. Hajdina 158; Slavko Fric, Podlehnik 6; Rozalija Cafuta, Zagrebška 119; Marija Jeka, Podlehnik 92; Janez Kurež, Gorca 1; Alojz Gajšek, Podlehnik 19; Maks Gregorec, Podlehnik 55; Stanko Vavpotič, Stanošina 12; Franc Čurič, Sedlašek 34; Kristina Sirec, Gruškovje 3; Milena Slamberger, Kraigerjeva 25; Jože Kurež, Gorca 1.

Zavod Olge Meglič Ptuj, 25. septembra 1980:

Peter Ulbl, Zamušani 9; Mirko Kotnik, Potrčeva 32; Darko Vtič, Praprotnikova 1; Jože Ropič, Šturmovci 27/a; Božo Knapič, Markovci 33/a; Branko Lovrec, Kraigerjeva 31; Marjan Kancler Zabjak 8; Ivan Bedenik, Dolena 44; Ivan Tetičkovič, Veliki vrh 14; Vlado Domajnko, Zavčeva 3.

**ZA IZGRADNJO BOLNIŠNICE
PTUJ SO DAROVALI:**

SKLADIŠČE MIP »GALANTERJA« Ptuj, namesto venca na grob pok. Dušana Dostala 840,00 din.
DRUŽINA NADIŽAR, CMD 6 iz Ptuja, namesto venca na grob pok. Josipu Domanjku 500,00 din.
AUGUST PEN, Poštelska 13 iz Maribora, namesto venca na grob pok. Dušana Dostala 300,00 din.
AUGUST PEN, Poštelska 13 iz Maribora, namesto venca na grob pok. Martine Kolarič 300,00 din.
KOLEKTIV TALIS, TOZD Blagovni promet Maribor, namesto venca na grob pok. Dušana Dostala 2.000,00 din.
Darovalcem iskrena hvala!

Franjo HOVNIK

Le nekaj let bo še potrebno pa bosta lesena hiša in slamnata streha samo še preteklost tudi na območju KS Makole

Pogled na najstarejši del središča KS Makole

MAKOLE SKOZI STOLETJA

Kraj Makole omenja zgodovina že v 15. stoletju kot dokaj pomembno vas. Da so bili tamkajšnji kmetje zelo napredni in vztrajni pove tudi podatek, da so že v 16. stoletju uspeli od cesarja Maksimilijana I. izvojevati trške pravice. Ta uspeh so označili z grbom v katerega so vzgrajali lik Maksimilijana I. V Makolah se ponajajo tudi z znamenito cerkvijo, ki se je imenovala Župna cerkev Sv. Andreja in izhaja že iz leta 1441, danes pa predstavlja še osrednji del trga. S pridobitvami trških pravic se je kraj pričel še hitreje razvijati in pravgotovo ga danes ne bi prištevili med nerazvita območja, če nad njim ne bi zrasel mogočni grad Statenberg. Njegov predhodnik izvira že iz leta 1241. V ta grad se je vselil največji tiran takratne dobe Franc Tahi. Ta je skupno s kugo, ki je v letih 1244—1246 pustošila na območju krajev Makole in Slovenska Bistrica, vtisnil Makolam pečat katerega

posledice nosi še danes. Ta pa je nerazvitost in odločnost s katero se ponajajo prav prebivalci teh krajev, ko je potrebno braniti svoje interese. To so pokazali v časih turških vpadov na njihova ozemlja, pa kmečkih uporov, v boju proti potujčevanju v letih do prve svetovne vojne in nato vse do leta 1945.

Tudi v tej najsvetlejši zgodovini naših narodov prebivalci Makol in okolice niso stali ob strani. To so plačali tudi s številnimi žrtvami. Že leta 1941 so v Makolah aretirali prve domačine. To leto so v Makolah organizirali odporniško gibanje, katerega člani so bili prav mladi kmetje iz Makol in okolice. Organiziral jih je domačin natak Ivan Skale, ki so ga leta 1941 v novembru aretirali in aprila 1942 je bil ustreljen kot talec v mariborskih zaporih. O herojskih bojih prebivalcev iz območja kraja Makole in okolice govorijo tudi številni zapisi med katerimi je še pose-

bno poznan dogodek na Srecah, tragedija v Sagadinovi domačiji, pa tragedija, ko so v sadovnjaku kmeta Tacingerja ustrelili 10 talcev, ki so jih pripeljali iz ptujskega taborišča.

Med NOB so prebivalci Makol in širše okolice izkazovali veliko pripravljenost in narodnostno pripadnost tako z žrtvami kot tudi neposredni udeležbi prebivalcev teh krajev v NOB.

Povojni čas je ponovno pomenil čas velikih naporov, saj so morali vrniti v življenje porušene domačije, opustošena polja in si zagotoviti sredstva za življenje. To pa je bil tudi vzrok da se je nadaljevalo odseljevanje mladih v kraje z industrijo, doma in tudi v tujini. Gospodarski razvoj Makol z okolico je tako ponovno oslabil, celo nazadovol, saj so doma ostajali samo najmlajši in najstarejši občani. Tisti, kateri bi lahko hitrejšemu razvoju tega območja največ prispevali, so prihajali domov samo na oddih ali v času jesenskih opravil.

Počasen razvoj območja krajevine skupnosti Makole je prispel do te stopnje, da so ga brez posebnih težavnih analiz uvrstili med manj razvita območja SR Slovenije. V tej sredini pa se nahaja tudi danes, čeprav sta prav zadnji dve leti prava renesansa v prizadevanjih za zagotovitev boljšega gospodarskega položaja prebivalcev tega območja. Čeprav je še sedaj kmetijstvo pomembna panoga v preživljanju prebivalcev tega območja pa industrializacija že

krepko spreminja podobo središča krajevine skupnosti kot tudi domačij v njegovi okolici. Le še nekaj je ostalo starih, s streho kritih stanovanjskih in gospodarskih zgradb, v njih pa je mogoče z veseljem ugotavljati, da se mladi vračajo v domače okolje. Tisti, ki tukaj končajo osnovno šolo, pa z večjo zagnanostjo obiskujejo šole, saj vidijo v TOZD Iskra, Makole svoj cilj kjer bodo našli zaposlitev in domači kos kruha. V krajevni skupnosti pa še naprej iščejo možnosti za odpiranje novih delovnih mest, s katerimi bi mladim rodovom zagotovili zaposlovanje doma, kraju in okolici pa lepšo prihodnost.

Besedilo in posnetka:
Viktor Horvat

MESTNI KINO PTUJ

LOVEC NA JELENE

V tem mesecu bo moč v ptujskem kinu videti tri filme, ki izstopajo običajnega programa. Prvi in največje pozornosti vreden je gotovo najboljši film leta 1978 Lovec na jelene, nagrajen s petimi oskarji in z zlatim globusom. Ta vojna drama je naletela na širok odziv svetovne posebej pa še ameriške javnosti, saj je prvi ameriški film, ki na vojno v Vietnamu ne gleda politično. Sporočilo filma je moralno. Kritika je uvrstila film Lovec na jelene med največje protivojne filme.

Druga dva filma, res vredna ogleda sta bila predstavljena tudi na lanskem FEST-u in požela mnogo uspeha. To sta ameriški vojniški film Dečki iz Brazilijske in angleški kriminalni film Smrt na Nilu.

N. D.

PLESNA DEJAVNOST

Kulturnemu življenju v Ormožu se bo tudi letos pridružila skupina mladih, ki delujejo v Plesnem klubu Ormož. Mladi se vanj vključujejo z delom v sekcijah za izrazni ples in klasični oziroma latinsko ameriški ples. Klub je bil ustanovljen predvsem z namenom, da bi mladim v Ormožu ponudili plesno vzgojo, specifično telesno aktivnost, ... ob tem pa še, da bi umetniško ustvarjali. Ambicija pa je bila tudi osvečitev kulturne ponudbe mladim v domačem kraju.

Ob letošnjem vpisu v klub so mladi potrdili atraktivnost sekcije za izrazni ples, saj se jih je največ želelo vključiti prav v to sekcijo. Od ustanovitve sekcije za izrazni

koriščenja njihovega prostega časa.

Prvo leto dela Plesnega kluba Ormož so zaključili z nastopom, ki so ga imenovali „Večer plesa in glasbe“. Kljub atraktivnosti nastopa folklorne skupine iz Obrežja, je večina gledalcev čakala na nastop sekcije za izrazni ples. Saj so prišli pogledat, kaj so njihovi otroci s takšno zagnanostjo delali vso leto. Člani sekcije so nastopili s plesom, ki je bil koreografska zamisel vodje Štefke Petek in trenerja Slavka Sevrta, dodelali pa so ga plesalci sami.

Večina plesalcev bo vztrajala pri delu sekcije tudi letos, njim pa se je pridružilo deset nadobudnih začelnikov. Veliko število članov,

vanju med plesnimi skupinami in klubi iz drugih mest, še zlasti iz pobratenih.

Plesni klub deluje v nekdanji telovadnici Partizana v Domu kulture v Ormožu. Uporabo teh prostorov jim je omogočila Svoboda Ormož v okviru katere plesalci delujejo.

FIM

Med vadbo ...

ples je delo teklo nepretrgano s tridesetimi plesalkami in enim plesalcem. Vodja sekcije, Štefka Petek o delu sekcije pravi: „Mlade je bilo potrebno na primeren način vpeljati v svet gibov in glasbe. Le sproščen in komunikativen posameznik se lahko v skupini plesno izraža in prispeva k uspehu skupine. Ta oblika plesne dejavnosti je v Ormožu svež način angažiranja mladih in če je soditi po udeležbi njeno aktivnost, lahko rečemo, da je med najbolj priljubljenimi oblikami udejstvovanja mladih in

nad štirideset jih je, in razlike v plesnem znanju in izkušnjah so narekovale, da v prihodnje delajo v dveh skupinah. Tudi letos delo vodita Štefka Petek in Slavko Sever, pomoč pa sta ponudila Ingrid Ivanuša in Zvonko Sever.

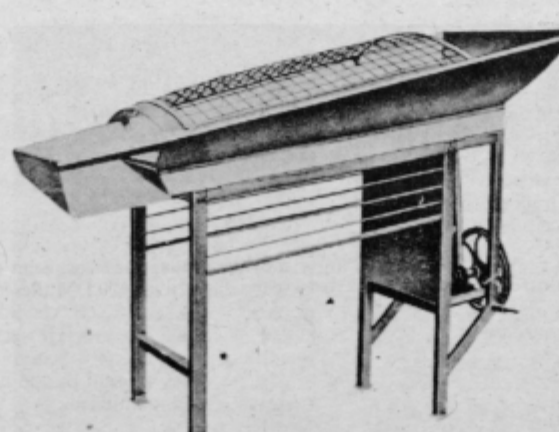
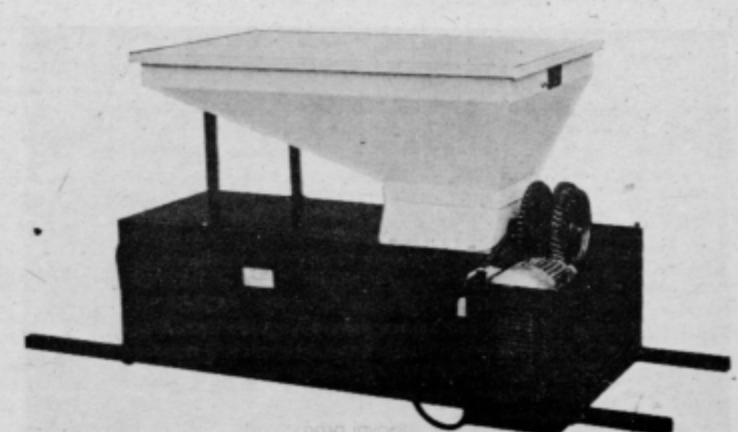
V letošnji plesni sezoni načrtujejo sodelovanje na krajevnih in občinskih proslavah (če jih bodo povabili), plesno znanje pa namestavajo pokazati tudi na regijskih srečanjih plesnih skupin. Velik pomen so pripisali tudi navezavi stikov in poglobljenemu sodelo-

mercator izbira panonija ptuj

V prodajalni „ORODJE“ na Ormoški cesti vam svetujemo
PRAVOČASNI NAKUP JE VEDNO DOBER NAKUP ...

**OGLEJTE SI ZALOGE
PRIPOROČAMO SE!**

Volilno programska konference KMKS

V sredo 24. septembra 1980 je bila volilna programska konferenca mladih iz krajevnih skupnosti. Slavko Čagan je podal kratko poročilo o delu konference mladih iz KS v preteklem mandatnem obdobju. KMKS je aktivno vključevala svoje člane v družbenopolitično dogajanje posameznih KS. Aktivnost mladih je bila usmerjena v akcije, ki so bile realizirane v okviru SZDL. Osnovna naloga KMKS je, da povezuje in usklajuje delo OO ZSMS v KS.

Pregled dela KMKS po interesnih področjih

IDEJNO POLITIČNO DELO

V začetku leta smo mladi v okviru KMKS organizirali seminarje — večdnevne in enodnevne. Sodelovali smo tudi na raznih kvizih ipd.

MLADINSKO PROSTOVOLJNO DELO

Ugotavljamo, da je največja aktivnost mladih v KS prav v mladinskem prostovoljnem delu, saj so se mladinskih akcij mladi udeleževali v največjem številu.

KULTURA

Kulturna dejavnost je v KS zelo dobro razvita. Zelo tesno je sodelovanje mladih s kulturnimi in prosvetnimi društvi. Nismo pa povsem zadovoljni s kadrovsko strukturo izvršilnih organov in prosvetnih društev v KS.

SPORT IN PRIREDITVE

Aktivno smo se mladi vključevali v športna tekmovanja, ki so bila organizirana v aktivu OK ZSMA Ptuj. OO ZSMS v KS pa so za praznik dela 1. maj organizirali kresovanje.

OHRANJEVANJE REVOLUCIONARNIH TRADICIJ NOB

Mladi smo se množično vključevali v pohodne akcije, veliko OO ZSMS pa je sprejelo pokroviteljstvo nad spominskimi obeležji.

DELO S PIONIRJI

OO ZSMS iz KS so svečano sprejeli v OO ZSMS pionirje in jih vključili v svoja delovna področja. Veliko pionirjev sodeluje tudi na MDA.

SLO IN DRUŽBENA SAMOZAŠČITA

Komisije za SLO in DSZ pri OO ZSMS se vključujejo v priprave in izvedbo akcije »Nič nas ne sme presenetiti«. V nekaterih KS so bili prav mladi tisti, ki so s svojim delom prispevali, da je akcija NNNP uspešna.

Po poročilu so mladi kritično ocenili svoje delovanje v OO ZSMS in delovanje mladinskega prostovoljnega dela. Premalo je zanimanja za samo dogajanje in vključevanje znotraj KS, v krajevine svete in druge organe.

Po razrešitvi funkcij starih članov predsedstva je bil za novega predsednika KMKS izvoljen Marjan Horvat.

Jana Hvalec

MALICA ZA SREDNJEŠOLCE

S problemom malice srednješolcev smo se v Ptuj srečevali že vrsto let. Vodstva ptujskih srednjih šol so se sicer trudila, da bi svojim učencem zagotovila redno prehrano, vendar prave rešitve nikoli niso našli. Učenci smo vedno težili k temu, da se malica organizira, a smo kasneje ponujeno odklanjali (primer gimnazijcev v stari gimnaziji, ki bi lahko malicali v dijaškem domu, a se nad to možnostjo niso navduševali).

Tako smo vse do letošnjega septembra poskušali organizirati malico na številne več ali manj kratkotrajne načine (malico smo dobivali iz Pekarne, KK, Mercatorja).

V centru srednjega usmerjenega izobraževanja je Kmetijski kombinat TOZD Haloški Biser odprl okrepevalnico Petica (ime, ki nas učence spominja na lepe trenutke).

Član centra za obveščanje in propagando smo se odločili, da bomo posneli radijsko oddajo v kateri bomo spregovorili o (minulih) težavah s prehrano srednješolcev in o sedanji rešitvi — to je o okrepevalnici Petica.

Učenci, s katerimi smo se pogovarjali, so zadovoljni s ponudbo, ki jim so nudili „Petica“. Malice

so raznolike, saj lahko dobe vse od mrzlih in toplih sendvičev, hrenovk, pommes frites, različnih peciv do sokov in toplih napitkov. Različna so le mnenja okrog cen. Te so namreč med trgovskimi in gostinskimi in so za marsikaterga srednješolca kar visoke. Trenutno si večino učencev kupuje malico posamezno, zato je v okrepevalnici med odmori prava gneča ter si marsikdo malice v odmoru sploh

ne uspe nabaviti. Potrebno se bo torej v razredih dogovoriti kdaj bo kdo malical in nato poslati po malice razrednega predstavnika.

Najhujši problem okrog malice je z odprtjem „Petice“ rešen. Učenci bomo tako tudi lažje počakali na otvoritev šolske kuhinje, s katero bo (nekoč) problem prehrane srednješolcev dokončno rešen.

Slavica Pičerkó

ZAHVALA OBČANOM ZA DAROVANI PAPIR!

Občinska organizacija Rdečega križa Ptuj je v sodelovanju s krajevnimi organizacijami Rdečega križa Ptuj, Hajdine in Rogoznice organizirala akcijo zbiranja papirja in papirne embalaže dne 15. in 16. septembra 1980.

Rdeči križ se je z akcijo zbiranja starega papirja vključil v prizadevanje naše družbe za stabilizacijo gospodarstva, za pridobivanje osnovnih surovin za industrijo, k uspešnemu varčevanju in je z akcijo prispeval k izboljšanju higiene okolja.

V akciji je bilo zbrano 11500 kg papirja in papirne embalaže za humanitarne namene.

Sodelovali so mladi člani Rdečega križa osnovnih šol Ptuja ter mladinci šolskega centra za kovinsko stroko.

Vsem darovalcem in vsem, ki so pomagali, da je akcija uspešna — hvala!

Občinska organizacija RDEČEGA KRIŽA PTUJ

GOSTUVAJE

»Dober den! Prišla sn vabit na gostujave. Bi lahko prišli za par? Meli ga bomo na mostno soboto. Saj se van ne treba dati koštati. Muzikantov nemo meli, za kuharico pa tudi namo pobirali.«

Tepa je prišla tista mostna sobota pa smo šli na gostujave. Ata pa mama za nar. iaz pa kak soterca. Dere smo se fsi zbrali, smo se odpelali k meši. Jaz sn se pelala kre ženiha in snehe. Prenelajmo se do gasilskega doma. Cela procesija paručov se je stavla, ker je blo zapiraje. Od daleč sn vidla. lopar. na keren je pisalo STOP, na drugi strani pa 1000 din. Maloveske deklina so ftele za ženiha meti stu jürjev. Prek ceste so mele napelano ketno.

Staršina je prleta k ketni in so začeli handlati. Fteli so ceno zbiti doj. Dekline pa so rekla, da je bija ženin fejt in priden, zato naj cena ostane. Staršini je odleglo, tepa je le našteja dnar. Dekline so ftele ženina pa sneho videti.

Ženih je bija tudi gasilec. Dere so prišli do ketne, je od vogla prleta gasilec z gasilsko cevjo in jo podrža proti ženihi. Naenkrat smo bli fsi mokri. Ženihi in nevsti so dale deklina lepo darilo in jima vošle fse najlepše.

Odpelali smo se proti cerkvi.

Dere smo prišli domu, se je začelo pravo gostujave. Bili so güci z ženiho ve pa snehine strani. Mi deca smo navijali plošče in plesali. Ko so gostujavci plesali čindaro, se je hiša spraznola. Moj stric je na klopi odžaga tace, na ker si sedela ženin pa sneha. Dere so prišlo gostujavci notri pa spili na zdravje, so se vseli. Nekaj cajta so fsi v redu sedeli, naenkrat pa sta ženin in sneha opala na tle. Fsi so se smejali in štindirali, ker bi to naštima.

Vüra je bla že punoči, pa sn mogla v postelo. Gostujave je blo še dvo dni. Lüşno je na gostujavi, zato le ite; nede van žoh!

Irena Kolarič, 8. b
OŠ Franc Belšak, Gorišnica

KOLINE

»V soboto mo meli koline.« je rekla mama: Zato je küpla puno soli. popra, küma in kaše, soliter pa smo že meli doma. Ker je bla svija vejka, smo povobili zlahto, ki je prišla že v petek večer, tak da smo v soboto lahko samo začeli.

Mama me je zbidila že ob petih. Mogla sem pripraviti jesti za mesore. Te kdo so bli siti, so šli v šalo. Ata je v roki meja nabito pištolo. stari ata vejki zabodjak, strica pa sta šla poleg zato, če bi svijo trebalo prijeti. Mama je sviji v kopajo nasipala koruzo. Svija je hitro začela jesti, ata pa jo je med tem cajtom vstrela. Svija je takoj pala, tak da smo mislili, da je hin. Že je ata vzeja nož, da bi še jo zabodna, te pa je svija vstanola. Začela ie brcati in cviliti. Strica sta skočila v štalinko, da bi ati pomagala svijo vršiti na tle. Čez en cajt so jo vrgli in ata jo je hteja zabodnoti. V naglici je svija porina nož do nekšne kosti. Nož je hteja poriniti dale, pa neje šlo. Svija je cvilila in se stricoma zmüznola iz rok. Ata še ji je zadji cajt nož vün zmekna. Svija je opet vstanola pa tak ritala, da je zbila podnico v štalinki. Čez cajt so vsi trije moški močno prjeli svijo, ata pa jo je vredik zabodna. Svija je obležala in iz rane je začela teči kri, ki jo je mama pristregla, saj smo jo nücali za košnate klobase. Dale napre je šlo vsem od rok. Š svije so hitro ptegnoli kožo. Potli so začeli rezati špeh in meso. Ob dvanajstih je blo perajt jesti.

Ko smo se najeli, smo šli harat. Braduc, tace, vüha pa rep smo vrgli v bajdl, ki smo ga meli vühi. Za eno vüro smo šli na delo. V bajdl smo vüli krop in začeli horati. Vsak si je v roke vzeja svoj štikl, le zame nejo blo repa. Najprvo sn mislila, da mi ga nečejo dati, potli pa sn vidla, da ga v bajdl nega. Malo sn šla okoli hiše in štale, če bi leža na tleh. Za štaljo na gnoj pa sn zaglednola sosedovega üsa, ki je jo svinski rep. Hitro sn ga natirala, pa je blo prepzono, sej je že skoro celega poja. Smeje sn prišla pred hišo in rekla:

»Letos pa nem nede treba jesti repa, saj ga je Benkov Reks poja.« Po haraji je ata šlema čreva, ženske pa smo priprovale meso za klobase. Za mesenicami smo delali kašjače. Potle pa smo šli jest in se menili o gnešnjem koline.

Tote koline so mi ostale najbolj v spomini, saj še nobena svija nikdar ni tak zmatrala očeta.

Zdenka Özingar, 8. b
OŠ Franc Belšak, Gorišnica

COPRNC

Vsaka ves made svoje štorije.

Blo je nekega večera, ka je k nan priša stric z decoj. Stric je veseljak, zato nan je začēja pravti vseforen zgodbe. Tak je tudi prava o coprncah.

Pri neki hiši je dela šoštar. Vsaki den je dela pozno v noč. Gda je ša domu, je vselej v lesi čüja nekaj šumotati. Gda je prvo noč to čüja, se niti ni zmena. Gda pa je potli to čüja še druge noči, ga je gratalo strah. To je nicoy prava gazdi, pri keren je dela šoštarjo. Gazda je hitro reka: »Madonca, to nemre biti druga kak coprnca.«

Oba sta bla na koraš, zato sta se zmenla, ka ta nicoy šla nad coprnce. Gda je grata večer in se je že vlekla vüra k punoči, sta si pripravla floberti in nože, ka bi šla nad coprnce pa jih seveda tudi pregnala.

Gda sta šla proti lesi, jidva je blo čeduže boj strah. Prišla sta v les in šoštar je pokaza, ke šümi. Glih te je nekaj zašümla pa zahuškalo in lovčov na coprnce ni blo več. Gda sta začüla huškanje, je blo sree takoj v hlačah in pobirala sta domu, ka niti vedla nista gda. Flobertei pa zgübla nege po poti.

Drügi den je šoštar od lovca zveda, da je tan sova. O ten se je še dugo güčalo, kak sta šla gazda in šoštar nad »coprnce«.

Mirko Štumpf, 8. b
OŠ Franc Belšak, Gorišnica

ČE STA BRAT IN SESTRA FKÜP

Moja sestra. Jelka, joj pravimo, pa jaz se dostakrat štükama. Ona misli, ka ma praf, jaz pa glih tak mislin zase. Včasih pridema gor, ka se štükama za prazen nič, včasih pa tüde ne. Te pa si za nekaj cajta skühamo mulo pa tak ževima en cajt, potle pa si drugč dobra gratama.

Blo je to negda, da še sn ne v šolo hoda. Jelka pa je že hodla v drugi razred. Jój, to je blo zome čüdo pa tudi veselje, gda je una vzela vün s torbe zvezke pa začüla pisati. Verno sn joj gleda pod prste pa si misla: »Kak te lahko tak vürno piše. Te vena ve vse črke na pamet.«

Enkrat je Jelka odišla nekam vün, jaz pa hitro k torbi pa vzemem vün peresnico. Odperem jo pa gledim fsa tista čüda v njoj. Naenkrat se odperce hastor. Hitro pograbim peresnico pa jo zabrišem pod postelo. Jelka se pomalem približe notri, jaz pa jo seveda gledin nezüžno kak ofčeka. Jelka reče: »Zej si moren hitro nalogo napisati, te pa gren okapat.«

Jój, kak se mi je želedec obrna! Jelka me je pitala, če me je hüdo. Odpre ona torbo, zmeeče zvezke na mizo, jaz pa gledin skoz okno. Naenkrat pa začüjen:

»Janez, se ti vida ke mojo peresnico? Nidre je nega. Jój, kaj če sn jo v šoli pozabla?«

»Jaz, če sn jo vida? Me alek pamet, kaj be le jaz po tvojih rečeh stekava,« sn reka.

Te pa se je začela cmerti, jaz pa sn kumej smeh zadržava. Poglednala me je, te pa že vidla, ka sn jaz tak nezüžen, kak je blo videti.

»Janez, gvišno se me jo ti skrija. Dej jo nazaj!« se zadere. Zej pa sn se začēja jaz cmerti:

»Kaj me te nekej praviš. Misliš, da sn resen pr fsaki svinski procesiji poleg! Če bi glih veda, ke je, ti ne bi poveda, teško ka veš!«

Potli pa je Jelka začela drgače. Rekla je, ka de dobila enko, če ne de mela peresnico. Te pa še sn se jaz prestraša. Potegna sn peresnico spod postepe pa joj jo te da. Te potli deset minut z menoj ne je güčala.

No, tak je vena pr fseh, ke sta brat in sestra fküp. Pa te še sn mali bija pa strašno nateklif. Zej pa mi peresnca že grč takejak na žifce, kda jo moren odperati pa še nalogo pisati.

Janez Horvat, 8. b
OŠ Franc Belšak, Gorišnica

mladi dopisniki

mladi dopisniki

mladi dopisniki

mladi dopisniki

mladi dopisniki

REKREATIVNI ODMOR

V sredini septembra smo uvedli rekreativne odmore. To je tudi po drugih šolah. V glavnem odmoru odidemo iz šolske zgradbe in se razgodbimo na svežem zraku. To gotovo ni nič novega. Mama mi pravi, da so tudi nekoč, ko je še ona hodila v šolo, odhajali v odmorih na travnik ali dvorišče ter se tam lovili in sprehajali. Potem pa so bolj počasi odšli v razrede. Ko se je pojavila šolska kuhinja, pa so bili glavni odmor namenjeni večinoma šolski malici. Tako sem tudi jaz že od prvega razreda v vseh odmorih ostajala v šolskih prostorih. Zato pa smo se tem bolj podili po hodnikih, pa tudi med poukom smo bili nemirni. Tudi učitelji so sčasoma pozabili na nekdanji dirindaj na šolskem dvorišču. Seveda so takrat imeli učenci bolj prazne želodce.

Zdaj pa smo le podaljšali glavni odmor, tako da imamo v njem malico, potem pa se zunaj razgibamo. Dečki se navadno zapodijo na bližnje otroško igrišče, kjer se polasti jo gugalnic, drogov in gredi. Nekateri pa na igrišču za šolo brcajo žogo v gol ali pa jo mečejo v koš. Za kakšno pravo igro pa seveda ni časa. Brezdelneži pa se obmetavajo z želodi in kostanji. Deklice se sprehajamo okrog ribnika. Ko ga v zmerni hoji obkrožimo je odmora navadno že konec. Odmor traja 20 minut. Imena tistih, ki bodo začetek sledeče ure zamudili, bodo objavljena po zvočniku.

Vendar pa se mi ne zdi najbolje, da imamo v času tega odmora tudi malico. Prehitro jo pospravimo, nekateri pa je nekaj tudi pustijo, samo da bi lahko čimprej zbežali na prosto.

Res pa je bolje, da se zunaj sprostimo, kot pa da bi nas pri pouku bolela glava.

Tamara Kampuš, 8. r.,
OŠ Franc Osojnik, Ptuj

SREČANJE S PISATELJI

Minulo sredo smo se udeležili srečanja s pisateljema Ivom Zormanom in Slavkom Preglom ter ilustratorko Jelko Reichmanovo. Prišli smo, čeprav je nagajal dež. Srečanje je otvoril tovariš Šuligoj, ravnatelj študijske knjižnice, ki je povabil pisatelje. Ko je tovariš končal, je nastala tišina. Mislimo, da bodo gostje prej kaj povedali, toda tega ni bilo. Takoj so želeli, da bi jim postavljali vprašanja.

Dvignil se je ta ali oni in hotel vedeti, katero je bilo prvo delo, koliko časa ga je pisatelj pisal, katere povest mu je najbolj všeč ali kakšne načrte ima za prihodnost. Gostje so odgovarjali, še več pa so sami povedali.

Zlasti zanimiv mi je bil Ivo Zorman. Precej nam je povedal iz svojega življenja in dela. Dejal je, da v svoje zgodbe vedno vpleta svoje izkušnje in doživljanje, hote ali pa ne hote. Ne verjame tistim, ki tega ba je ne delajo. Ne piše povesti samo za odrasle, temveč predvsem za mladino. Rad se spominja potegavščin, ki jih je doživljal kot deček naših let v svoji neustrašni družini. Ena taka povest se imenuje Gnezdo sršenov. Pisatelj je povedal, da so bili doma revni in od hude mame večkrat tepeni. Vse poletje je hodil okrog v kopalkah, pa še tiste kopalke mu je sestra sešila iz blaga zavrnjenega delavca. Hodili so po gozdovih in travnikih in hoteli vedno nekaj novega odkriti. Kljub pomankanju pa je pisatelj ostal optimisti. Zaupal nam je, da je optimisti tisti, ki gre v najboljšo restavracijo brez denarja in si kupi drage ostrige, prepričan, da jih bo plačal z biserom, ki ga bo našel v kateri od njih. Razložil pa nam je tudi, kdo je pesimist. To je tisti, ki kljub hlačam nosi pas in še povrh naramnice, še vedno pa se boji, da bo izgubil hlače.

Ko je izšla njegova prva knjiga je Zorman mislil, da je skoraj najvažnejši na svetu. Vendar pa mu je dejal oče, ki je postavil stopnice po hišah, da hodi po njih več ljudi, kot pa jih bere njegove knjige.

Tudi pisatelj Slavko Pregl precej piše o deških podvigih. Vsi poznamo zgodbo Geniji v kratkih hlačah. Zaupal pa nam je, da že ima pripravljeno povest Geniji v dolgih hlačah. Ta povest je še v rokopisu, še vedno se mu ne zdi dovolj dobra. To bodo gotovo pametnejši geniji.

Oba pisatelja pa precej pišeta tudi za najmlajše. Te zgodbe v večini ilustrira Jelka Reichmanova. Povedala je, da so jo že v rani mla-

dosti zanimele knjige. Zelela je, da bi tisto kar je prebrala tudi narisala. Vendar pa mene tiste miške, mucke, backi, kravice in rožice in še kaj najbolj ne zanima.

Ne bi bilo slabo, če bi se lahko tudi pri pouku pošalili kdaj s kakšnim pisateljem.

Romana Vodošek, 8. r.,
OŠ Franc Osojnik, Ptuj

ZGODILO SE JE V POČITNICAH

Počitnice sem preživela pestro. Najbolj mi je ostal v spominu izlet v glavno mesto naše Jugoslavije.

Ker letos nismo šli na morje, smo se odločili za izlet v Beograd. Peljali smo se z vlakom. Vožnja je bila precej naporna. V Beograd smo se pripeljali jutraj. Tam nas je že čakal avtobus z vodičem. Po prijaznem pozdravu smo se najprej odpeljali proti Avali. To je hrib, na katerem je postavljen prelep spomenik neznemu vojaku. Med vojno je bil delno poškodovan. Avalo obiščejo vsi tuji državniki, ki obiščejo našo domovino. Blizu stoji zelo visok televizijski stolp, ki ima neke v srednjem delu restavracijo. Po ogledu še drugih znamenitosti, o katerih nam je vodič izčrpno govoril, smo se odpeljali na Dedinje. Tam je zadnje bivališče našega ljubljenskega predsednika tovariša Tita. Ko smo se vzpenjali po stopnicah proti grobnici, me je stiskalo pri srcu. V bližini sem videla dva pava in razno drevje ter zelenje. Se lepše pa je v hiši cvetja. Grobnico stražijo štirje nepremični vojaki. Okrog in okrog grobnice je vse polno raznega cvetja. Tu ti ostanejo nepozabni spomini. Ogledali smo si še muzej 25. maj, kjer so razstavljene vse štafetne palice in pisma tovarišu Titu ob njegovem rojstnem dnevu.

Po obisku muzeja smo si ogledali še druge znamenitosti Beograda. Videla sem tudi poslopje zvezne skupščine. Potem smo se ustavili v hotelu, kjer smo imeli kosilo. Po krajšem oddihu smo nadaljevali vožnjo na Kalemegdan. To je zelo velik park, ki ima poleg muzeja še več spomenikov. Tam je postavljen velik spomenik v spomin na zmago v 1. svetovni vojni. Videla sem tudi, kje se Sava izliva v Donavo. Na Donavi so bile velike ladje. Nato smo se odpeljali na železniško postajo. Ker smo imeli čas, smo si še sami ogledali ta del mesta.

Ta izlet mi bo ostal v trajnem spominu. Zato sem hvaležna mamic in očku, da sem si lahko ogledala naše glavno mesto.

Leonida Poplatnik,
OŠ Podgorci, 5/b

PREBUJENJE

Dolga poletja sva skupaj bila, a se nikoli ljubila nisva. Samo prijatelja.

Imel si jih mnogo, nič ti nisem pomenila. V naju je vzdrhelo.

Sreča, velika sreča! Odšla sem, nazadnje še ti!

Breda Kovačič, 8/a,
OŠ Olga Meglič, Ptuj

KAM, OBLAKI, PREKO POLJA, KAM?

„Kam?“ vpraša naša avtoriteta. „Vem,“ pravim, nepomembni osebek. „Pa šola?“ se zanima dalje avtoriteta. „Končala sem.“

„Se mi zdi, ja“, pravi in potem se glasi sodbja z Olimpa: „No, le pojdi, ampak, ne hodi predolgo!“

Pograbim superge in zginem. Vanje ni, pri babici je! Hvala, na svidenje.

Karolina gleda film: „Ne da se mi“, pojasni, zazeha in odide.

No, pa smo tam! Naj grem sedaj domov? Ne, grem. Kam? Na luno, če hočete. Grem pač. Zemlja je vendar okrogla!

Brcam kamen, gledam v tla. Potem v nebo. Dež bo! O, seveda bo, pa kaj? Domov ne grem, pa čeprav bom mokra. Čisto brez cilja tavam po cesti, iz mesta. /Ko se končno zavem, da sploh ne vem, kje sem spustim oči na peclje in zabeležim: Stojim sredi travnika. Z zelo visoko travo. Čigav neki je? Kje je kak pes? Ne, zrak je čist. No, tekač nisem ravno najboljši (za primer, da bo treba bežati), ampak, prosim, kje pa piše, da moram zato stati

sredi travnika ves ta čas kot spomenik lakote. Odložim svojih sto kil na travo in izpulim bilko. Vtaknem jo v usta kot dojenček. Brrrr! Grenko. Ležem v znak, opazujem tanko zaveso listja nad seboj. Lahen veter ga pozibava in podi oblake. Kam? Na sever, jug, vzhod ali zahod? Ne vem. Pode se z neznanško naglico, spreminjajo oblike. . . Velik dežnik se spreminja v grozno pošast, krokodila, čarovnica v netopirja. Prašiček v ribo velikanko. Stavim, da je kit in to lačen kit. Kako zabavno! Ampak, le zakaj tako hitijo, pravzaprav, drvijo? Imajo shod oblakov ali pa so v trgovini dobili pralni prašek?

Mogoče pa polžijo sem in tja kar brez cilja, kakor sem jaz prej. Zdaj mi je lepo, ležim in strmim. A čez leta, ko se bom zopet brez cilja odpravila na pot? Kdo ve. Nisem oblak in ne bom se razpršila. Zivela bom. Zelim živeti. Lepo in polno življenje. Ali bom?

Sabina Črnica, 8/a, OŠ Olga Meglič, Ptuj

ŠEL JE POPOTNIK SKOZI ATOMSKI VEK

(Matej Bor)

Pesem je nežna, mehka, vendar vsa na drobno pretkana z nasiljem, s katerim se srečujemo ti in jaz, senca moja. Atomi pa drvijo, v pogubo in v klavnicno človeštva. Nosijo jih preproge, leteči bankovci, krilato zlo.

Poslušava Revolucijo devet in čas se umika občutku.

„Je to glasba ali kretenstvo, za vruga?“ me jezni vpraša.

„Prisluhni, življenje je,“ mirno odgovorim. Prikazuje se slike, preteklost in bodočnost, prepojena z znanjem o neznanju. Človek ne obvlada tehnike, in ker je sam sestavljal vse aparate, ne obvlada niti samega sebe.

Senca, tebe imam najraje. Ti si telo brez telesa, jaz brez jaza, a premakneš se z mano, kot da bi imela neomejeno energijo in voljo. A če se nekega dne ustaviš, me zatajiš? Padel bom, saj se ne bom mogel nasloniti nate. Pustila me boš umreti na cesti, med ljudmi, ki komaj čakajo, da se zvrnem. Kot lačni morski psi so, ki hočejo samo žreti, žreti, ves svet in nazadnje še sami sebe. A ti, senca, ne umreš nikoli. Krajšas se in daljšas, kakor pač sije sonce. Toda če umre še sonce. . .

V gozdu sedijo taborniki. Eden drži kitaro in zamišljeno brenka. Fantje in dekleta spoznajo akorde in pritegnejo. Glasovi so kovinski, nečloveški, strogo ubrani. Pesem, ki je bila še pred nekaj desetletji tako mladostna in uporniška, je sedaj elegija časa in trpljenja, ki je daljše iz sekunde v sekundo in narašča, narašča. . .

Zivel je mož, imel je psa, lepo ga je redil, a prišel je atomski vek, vse živo je pobil. . .

Skozi umetna drevesa zapihla otožen veter in po licih mladih ljudi se potočijo težke solze, pomešane s ciankalijem mučeništva.

Nad Hirošimo bdi goba, stara petinideset let. Nihče je na skuha, nihče je ne vložil. A zakaj bi jo? Skuhali smo jo že, pojedli smo jo, prekleli smo jo, pa še vedno nečje oditi. Kmalu jo bomo prosili, najprej s sklenjenimi rokami, nato na kolenih, pozneje v grobu.

Janez X stopa po ulici. Ustavi se pred trgovino za akustičnimi aparati.

„Madona, kasetniki so že po milijon in pol.“

Kasetniki in jagode. Janez X pa tega ne ve, zato preklinja ves svet. Po njih se cedi kri in ljudjem se zdi prizor ogaben. Kot da je kri ogabna. Kot da so kasetniki zastojni. In Janez X se zgredi.

In povem vam, dragi moji iksi, da se bomo v atomskem veku zvrnili vsi, brez izjame, če ne bomo ubogali vesti, sence. In če bomo propadli mi, bodo kasetniki rjaveli in jagode segnile. In kaj naj potem sploh še ostane?

Andrej Vugrinec, 8. a
OŠ Tone Žnidarič

Ob 20-letnici bralne značke

V sredo, 17. septembra 1980 je bila v Ljubljani v novem Cankarjevem kulturnem domu velika slovenska prireditve. Zbrani pionirji, mentorji, mladinski pisatelji, pesniki in ilustratorji so počastili dvajsetletnico bralne značke. Obenem so počastili spomin na velikega slovenskega pisatelja Franceta Bevka. Iz vsake občine sta se udeležila proslave po dva pionirja. Sestrice in mene je povabila babica, ki sodeluje pri Zvezi prijateljev mladine Slovenije.

Tekmovanje za bralno značko se je rodilo na Koroškem. Leta 1961 so bile podeljene prve Prežihove značke. Namen bralnih značk je v tem, da bi naučili otroke segati po lepi knjigi, ki bi ji ostali zvesti tudi kot odrasli ljudje. Nastali so seznam najboljših knjig za otroke, ki so jih napisali slovenski, jugo-

slovanski in drugi pisatelji. Danes ni več osnovne šole v Sloveniji, kjer ne bi učenci vsako leto tekmovali za bralno značko. V Sloveniji je šestindvajset bralnih značk, ki se imenujejo po znanih slovenskih pisateljih. Za najmlajše bralce je Cicibanova bralna značka. V tekmovalne je tudi vključeno veliko srednjih šol, slovenske osnovne šole v Trstu in otroci zdmocev v Nemčiji na Švedskem in drugje. Značko sipridobiš, če prebereš nekaj knjig, ki so na seznamu in jih znaš obnoviti.

Na proslavi v Cankarjevem domu je nastopilo veliko pesalcev in recitatorjev. Pisatelji in ilustratorji pa so dobili odlikovanja za najboljša dela. Osebnostem spoznal znano ilustratorko Jelko Reichmanovo, pesnico Sašo Vegri in pisateljice Branko Jurco, Polonco Kovač in Elo Peroci. Vesel sem, da sem se lahko udeležil te proslave.

Tomaž Toplak, 7/a,
OŠ Olga Meglič, Ptuj

NESREČNA LJUBEZEN

Tiho moji pogledi so te lovili. Nisi vedel, da te ljubim?

In potem si ti mene ljubil, a jaz tebe že davno več ne.

Breda Kovačič, 8/a,
OŠ Olga Meglič, Ptuj

PIONIRSKA KONFERENCA OŠ „BORIS KIDRIČ“ KIDRIČEVO

Pionirji naše šole smo praznovali svoj praznik — DAN PIONIRJEV. Spomnili smo se tovarišev učiteljev, ki so lansko šolsko leto počevali pri nas ter jih povabili na našo konferenco. Povabili smo tudi vse učitelje, tovariša ravnateljca, predstavnicu mladine iz TGA, predstavnikta ljudske milice in druge.

Naša konferenca je potekala po naslednjem dnevnem redu. Najprej smo slišali, koliko smo uresničili plan dela za preteklo šolsko leto. Nato smo slišali še plan dela za novo šolsko leto. Ob poročilih iz matematičnih tekmovalj, bralne značke, pionske hranilnice, atletskih tekmovalj in raznih krožkov, smo spoznali, da naš pionirski odred ne miruje. Zanimivo je bilo poročilo Metke Mlakar, ki nam je pripovedovala o srečanju prijateljstva, ki je bilo tokrat že šestnajstič v Krizevcih, v majhnem kraju pod Kolnikom. Na to srečanje smo še najbolj ponosni, saj se ga zraven ljubljanske osnovne šole Vide Pregerc edini udeležujemo iz Slovenije. Posebna priznanja v obliki knjig smo izrekli dijakom in učencem, ki so udeležili nekaterih izmed krožkov. Izvolili smo novi odbor in sicer so v odboru pionirji iz vsakega razreda. Upamo, da bo tudi ta odbor vestno opravljal svoje naloge. Na koncu smo se poslovili od tovarišev učiteljev, ki so odšli iz naše šole.

Tako smo ob sprejemu novih nalog in vspodbud zaključili našo konferenco.

ZA DOMOVINO PO TITOV POTI NAPREJ!

Natalija Kutnjak
Vesna Teodorovič

ZGODILO SE JE V POČITNICAH

Kočale so se prelepe poletne počitnice. Bilo je mnogo smeha, igranja in tudi dela.

Nekega dne sta prišla dedek in babica po nas, da bi šli pobirati krompir. Hitro smo se oblekli in vzeli košare. Ko smo prišli v Sodince, smo se vsedli na voz in se odpeljali. Na polju sta dedek in babica orala krompir. Midva z Mirkom sva pobirala sama svojo red krompirja. Mirko je bil spredej, jaz pa za njim. Ko sva ga nekaj časa pobirala, je Mirko našel bramorja. Prijel ga je za zadek in ga vrغل proti meni. Kričala sem in bežala, on pa je rekel: „Tak, zaj pa ga maš, zaj de ti nohte zreza!“ Vsi so se smejali, jaz pa sem kričala: „Nemam ga, nemam, lažeš!“ On pa je trdil svoje. Bila sem jezna in nisem hotela pobirati krompirja. Dedek pa je rekel: „Če ne boš pobirala krompirja, ti bom jaz enega bramorja spustil za vrat!“ Takoj sem nadaljevala z delom, vendar sem se vedno ozirala okrog sebe, če mi kdo spušta bramorja za vrat.

Ko smo končali z delom, sem bila zelo lačna. Sline so se mi kar cedile, ko sem se spomnila na ajdove žgance, ki jih zna babica tako dobro pripraviti. Vprašala sem dedka, kaj bomo večerjali. Rekel mi je: „Pečene bramorje!“ Sline so se mi nehale cediti.

Takšni in podobni so bili dnevi mojih počitnic.

Marjana Bombek,
OŠ Podgorci, 5/a

SNL VZHOD: PTUJ–ELKROJ 2:2 (1:0)

Pravična delitev točk

1. kota

Ptujčanom prehodni pokal

REZULTATI

Za največje presenečenje je poskrbela ekipa članic Ptuja, od katere v prihodnjih letih lahko še veliko pričakujemo. V. Miletić

Odlični Korošec

Ekipno: Moste 99 točk, Celje 96 točk, Ptuj 83, Postojna 79, Nova Gorica 73, Piran 71 točk. anc

KEGLJANJE

Ob takih mislih kegljači železničarji zaključujejo, da je potrebno povezati športna srečanja tudi z delovnimi izkušnjami. Po srečanju v Čakovcu je bil dosežen tudi ta cilj, saj so vsi na koncu ugotovili, da ni pomemben le športni rezultat ampak delovno srečanje, ki že 16 let utrjuje sodelovanje železničarjev Ptuija in Čakovca.

STRELJANJE

Strelcem Čakovca še ni uspelo premagati svojih nasprotnikov iz Ptuja. Petčlanska ekipa Ptuja je v disciplini z zračno puško dosegla 738 krogov ter premagala svojega nasprotnika, ki je dosegel le 620 krogov.

\$AH

Šahisti Čakovca so premagali goste iz Ptuja z rezultatom 5:0. Zmaga domačih ni presenečenje, na vseh dosedanjih so Ptujčani le enkrat premagali svoje nasprotnike.

V zaključnem delu so se železničarji izmenjali spominska darila s poudarkom in težnjo nadaljevati pot bratstva železničarjev bratskih republik.

Šešerkova tretja na državnem prvenstvu

Atleti in-atletinje, AK Ptuj pa se pripravljajo na nastop na tradicionalnem četverboju Šaleške, Koroške, Pomurja in Ptujja, ki bo to soboto v Murski Soboti.

Uspešen nastop Ptujčanov

Skupna uvrstitev: Hrvatska 40 toč. Slovenija 34, Srbija 33, Crna gora 28, Vojvodina 26, Kosovo 22, BiH 16, Makedonija 12 toč. Na zaključni slovesnosti so najboljši prejeli medalje in diplome, ekipe pa pokale in diplome — nastop nad 300 invalidov pa so ob koncu pozdravili najvišji predstavniki BiH.

6. delavske športne igre perutninarjev

L. C.

PŠ – TT mehanik	1
PŠ – finomehanik	7
PŠ – elektro varilec	3
PŠ – kovač	3
VTŠ – I. stopnja nizke gradnje	1

Prijave sprejema na obrazcu DZS — 1,65 Kadrovsko socialna služba delovne organizacije do 20. 10. 1980.

Joze Kregar

TOVARNA PLASTIČNIH IN OPTIČNIH PROIZVODOV o. sol. o. ORMO

Tovarna „Jože Kerenčič“ Ormož
TOZD „ABA“ optik — foto Maribor n. sol. o.

PRODA

na javni licitaciji v torek, dne 14. 10. 1980 v Lendavi, Partizanska 40
naslednjo osnovno sredstvo:

— Del lokala (v etažni lastnini).

Javna licitacija bo ob 9. uri za družbeni in ob 10. uri za zasebni

sektor.

Izklicna cena je 220.000, — dinarjev.
Namembnost lokala je za storitveno obrt.

OB ZAKLJUČKU DŠI ZA SEZONO 1979-80

Zmagovalni pokal ekipi Agisa

V moški konkurenci je sodelovalo 90 ekip s 533 tekmovalci, ki so se pomerili v 9 športnih disciplinah.

Isti mesec je potekalo še tekmovanje v namiznem tenisu v katerem je sodelovalo 11 ekip.

DSI za sezono 1979 — 80 so tako za nami. Organizatorji upravičeno pričakujejo v naslednji sezoni boljše udeležbo in seveda čim več športne — delavske sreče.

M. Özmeç

HUMOR

Žena, v nedeljo greva k sorodnikom na vas po ozimnico, zato kupi škatlo cigaret, pa še kakšne bonbone...

Pazi, Jože! Kaj ne vidiš, da so to mušnice?

— Saj ni važno, glavno je, da jih bo šef vesel, gob pa itak ne pozna...

— Franci, začenja se lovška sezona, zato je bolje, da spraviš živali v hleve

— Janez, kje si pa nabral tako lepo grozdje?

— Na »vidovem«

— Kje pa je to?

— Ja, tam, kjer vidiš...

Ugankarski slovarček

ALI-PAŠA = albanski paša-fevdalec, ki je padel v boju s Turki (Janinski, 1741-1822)
ASACHI = romunjski književnik, ki je v Moldaviji osnoval tiskarno in gledališče (Gheorghe, 1788-1869)
EAK = eden od sodnikov v grškem bajeslovnem podzemlju, Zevsov sin
ESTE = italijansko mesto v provinci Padova, v katerem je vladala dinastija istega imena od 13. do konca 16. stoletja; na njenem dvoru je živel Tasso
STARK = nemški fizik, ki je za odkritje Dopplerjevega efekta dobil leta 1919 Nobelovo nagrado (Johannes, 1874-1957)
SVITEK = blazinast obroč za jerbas na glavi
TATAI = italijanski mednarodni šahovski mojster (Stefano)
TROTEL = drug naziv za raztretilivo trinitrotoluol

REŠITEV PREJŠNJE KRIŽANKE

VODORAVNO: Skok, orlon, SA, Ra, Eneas, oskrba, g, zrklo, TS, Una, nagajivka, TO, RK, gol, Akimoto, sidra, mast, logik, delo, lak, ol, motel Podlehnik, lgarka, Maine, Sket, ribice, Jana, Bares.

v z n a m e n j u.01 .ei do
08ei .01 .ai od

od 21. 3. do 20. 4.

V nedeljo se pa le zadržite; ne bo mu prav, če vas bo videl jezno in nemirno. Še nekaj dni morate potpeti, potem se vam bo končno uredila dolgoletna želja. Na novo pohištvo se boste hitro privadili, tudi nanj in njegove navade. Prav bi bilo, če bi v tovarni povedali svoje mnenje. V pismu nekaj hudih besed.

od 22. 6. do 22. 7.

Začeli ste se ozirati po dogodkih iz preteklosti. To pomeni, da ste se začeli starati. Nikar ne bodite žalostni zaradi tega. Še vedno imate toliko moči, da boste zmogli vse naloge, ki vas čakajo v življenju. Na delovnem mestu pa poskrbite za varnost. Še nekaj dni vam ostaja za premišljevanje. Ne obotavljajte se preveč.

od 24. 9. do 23. 10.

Spet ste se posvetili družini. Kako lepo vas je gledati, ko skrbite zanj in za otroke. Še sreča, da ste v nevarni igri prvi popustili. Še vedno je čas, da se vam povrne prejšnja slava. Če boste sledili njegovim zamislim, vam bo uspelo priti med pomembne ljudi. Ne pozabite na svoje starše. V nedeljo jih obiščite in kaj postorite doma.

od 22. 12. do 20. 1.

Ko ste se sporekli s prijatelji, ste napravili usodno napako. Pomoči ni več. Sedaj ste zares ostali sami in iz stiske se morate izvleči sami. V njegovih očeh bo še iskrica upanja. Zaučajte mu svojo največjo skrivnost in omečal se bo. V razredu vas nekdo kar naprej opazuje. Ko boste ugotovili kdo je, boste veseli kot še nikoli.

od 20. 4. do 20. 5.

Dobro delo ste storili pred nekaj dnevi. Vaša denarnica se bo nenadoma spet napolnila, a srce izpraznilo. S sosedom bosta odkrila nekaj novega. Ne dvigajte preveč prahu zaradi tega. Stvari se morajo najprej uteči, šele potem udarita. Z zakoncem se pogovorita o neznosti in ljubezni. Povejte mu, da vas zapostavlja.

od 23. 7. do 23. 8.

Z večjim nerganjem ne boste dosegli imenitnih rezultatov. V okolici, kjer živite, se bodo stvari začele spreminjati. Toda ne zaradi vas, ampak zaradi vaših dobrih sosedov. Kdor tako misli kot vi, ne pride daleč. Zato je skrajni čas, da se streznete. Z zakoncem se bosta sprila. Plavalaska vas bo že jutri pričela zapeljevati.

od 24. 10. do 22. 11.

Ves prihodnji teden bo zelo naporen. V tovarni vas bodo potrebovali, zato pridite in pomagajte sodelavcem. Zelo zgodaj se bo začelo in zelo pozno končalo. Ko jo boste spet zagledali, boste kot prerojeni. Njena lepota vas bo omamila, ampak pazite se je. Lahko je tudi nevarna in ko vas bo popeljala na stran poti, bo prepozno.

od 21. 1. do 19. 2.

V zadnjem času ste se zelo polepili. Bodite brez skrbi, da se vam bo to poznalo tudi pri osebnem premiku. Takrat nikar ne obtožujte drugih, ampak sebe. Vaš koristen predlog bodo upoštevali. S prijateljem se pogovorita, kdo ima prednost in zakaj. Ne splača se jokati zaradi njenih neumnih besed. Najbolje bo, če pozabite na vse.

od 21. 5. do 21. 6.

Pričakovali ste presenetljivega človeka, zagledali pa ste pravega mlačneža. Ne bodite zaradi njega v precepu. Ko se bo odločil, se bo odločil za vedno in vse vaše prošnje bodo zaman. S šefom se le pogovorite. Dobro vam bo svetoval. Čez nekaj dni se oglasite pri njem in povedal vam bo resnico.

od 24. 8. do 23. 9.

Se vedno ste na tako odgovornem mestu, da si ne morete privoščiti šal na tuj račun. Sodelavci od vas pričakujejo mnogo več kot si mislite. Ne razočarajte jih. V soboto boste imeli prvo priložnost, da se izkažete. Kdor se z mislimi pretepa, se denarja otepa. Toda za vas to ne drži. Povabite jo na kavo. Prišla bo.

od 23. 11. do 21. 12.

Se vedno dvomite v ljubezen in prijateljstvo? Ko boste spoznali resnico o njem, ga boste drugače ocenjevali. Pri pogovoru bodite zelo pazljivi. Največ časa porabite zase, zanj in za otroka pa premalo. To vam zamerijo tudi tisti, ki vas dobro poznajo. Na kulturnem področju vas čaka kup presenečenj. Varujte se njegovih pogledov.

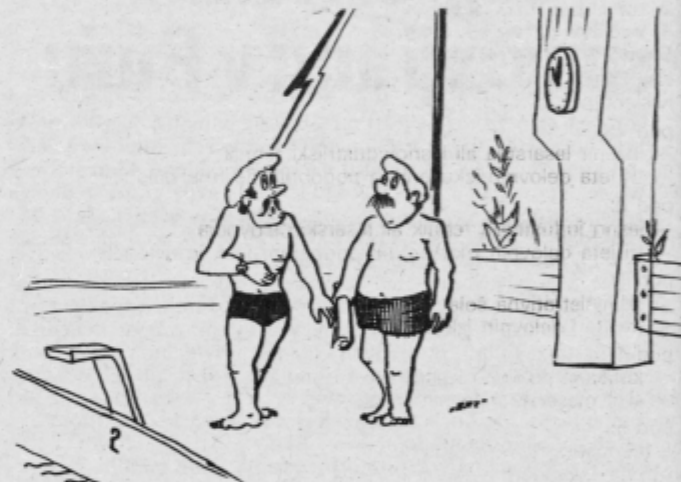

od 20. 2. do 20. 3.

Zelo veseli ste bili, ker ste zadeli v črno. Tokrat bo vaša srečna številka 19. Na čustvenem področju ste se zelo omečali in polepili. Prepričati se samo zaradi tega. Najbolje bo, če se za nekaj dni odpravite domov k staršem. Delo vas bo prisililo k razmišljanju. Nekaj pomembnega boste ugotovili. Pojutrnjem pismo in darilo.

Priznajte tovariš, da je ta novi tip fička mnogo lepši, glejte, namesto stare oznake LC ima novo »LE«

Glej, tu v Ptujskih toplicah pa imajo uro že naravnano na zimski čas, saj je za dobro uro zadaj...

				185	ZAHODNI DEL RAJCE	ALBAN- SKI FEVDA- LEC	TOPNICA				
				TRAV- NIKA CVETICA							
				ŠAHISTKA KUŠNIR							
				TUJE MOŠKO IME							
				AKADEM PLESNI ORKESTER							
				ZSODEN NASLOV FIRMA				PORTU- GALSKA	VELIKA DVO- RANA	TRINI- TRO- TUOL	
								ŽELO			
								ŽARENJE BLAZINAST OBROČ			
SEŠTAVIL EDI KLASINE	MOŠKO IME	GLAS- BENI POJEM	ČEBELJI PANT	DOPISIL V MEDNIK	RADO SIMO NITI	OLGA TOMIC	SEJEM (SHV)				
AVSTRAL- SKI NOJ				BALKAN- SKO GORSTVO				ALBERT CAMUS	PUD- KOZNA MARČOBA		METER NINO ROBIC
DOLINA				MAZINA STAZA				PODBOT HENI SVET			
TEKUČA MARČOBA					PTUJSKA TOVARNA AVTO- OPREME	GRŠKA BOGINJA NESREČE	ROMUNJ KNJI- ŽEVNIK RAZEVINA			ITALI- JANSKA RTV	PREBIV- IRSKA PIVSKI VEKLIK
				NEŠKI FIZIK							EMIL SMASEK ANTON AZEPE
				ITALIJ SAHIST TDNA							

DRAVSKE ELEKTRARNE MARIBOR, TOZD ELEKTRARNA FORMIN, n. sol. o.,

Komisija za medsebojna razmerja delavcev TOZD HE Formin, objavlja dela in naloge za nedoločen čas s polnim delovnim časom za:

- 1. KV električar** — 1 izvrševalec
POGOJI: poklicna šola elektro smeri in eno leto delovnih izkušenj.
- 2. Pomožni delavec** — 1 izvrševalec
POGOJ: nepopolna osemletka

Poskusna doba traja tri mesece. Pismene prijave z dokazili o zahtevani izobrazbi in kratkim življenjepisom pošljite na naslov: DEM TOZD Elektrarna Formin, 62272 Gorišnica, v 15 dneh po objavi. O izbiri bodo kandidati obveščeni v 30 dneh od preteka roka za prijavo.

Marles, lesna, stavbna in pohištvena industrija Maribor n. sol. o.

RAZPISUJE

dela in naloge INDIVIDUALNEGA POSLOVODNEGA ORGANA

za TOZD notranja oprema Središče ob Dravi
Kandidati morajo poleg splošnih pogojev izpolnjevati še naslednje posebne pogoje:

imeti morajo višješolsko izobrazbo lesnoindustrijske smeri in tri leta delovnih izkušenj pri ustreznih delih in nalogah, oziroma srednjo izobrazbo lesnoindustrijske smeri in pet let delovnih izkušenj pri ustreznih delih in nalogah, organizacijske in komunikativne sposobnosti ter primerne moralne in politične kvalitete.

Izbrani kandidat bo imenovan za razpisana dela in naloge za dobo štirih let. O izbiri bomo kandidate obvestili v 10 dneh po sklepu pristojnih organov.

Dokazila o izpolnjevanju pogojev (življenjepis, dokazilo o do-seženi strokovni izobrazbi in o delovnih izkušnjah) naj kandidati v 15 dneh po objavi razpisa v zaprti ovojnici pošljejo z oznako „ZA RAZPISNO KOMISIJO“ na naslov:

MARLES, lesna, stavbna in pohištvena industrija
TOZD notranja oprema
62277 SREDIŠČE OB DRAVI

OBJAVLJA

- dela in naloge
- 1. vodenje proizvodnje in operative**
 - 2. vodenje izvedbe montaž na terenu**
 - 3. tehnična administrativna dela**
 - 4. več KV mizarjev**
 - 5. več NK delavcev**

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev izpolnjevati še naslednje posebne pogoje:

pod 1:
— inženir lesarstva ali lesnoindustrijski tehnik
— tri leta delovnih izkušenj na podobnih delih in nalogah

pod 2:
— lesno industrijski tehnik ali lesarski delovodja
— tri leta delovnih izkušenj na podobnih delih in nalogah

pod 3:
— administrativna šola
— dve leti delovnih izkušenj

pod 4:
— končana poklicna lesarska šola
— šest mesecev delovnih izkušenj

pod 5:
— končana osnovna šola

Izbrani kandidati bodo sklenili delovno razmerje za nedoločen čas s polnim delovnim časom. Za zasedbo objavljenih del in nalog je predvidena poskusna doba po pravilniku o delovnih razmerjih.

Pismene vloge s potrebnimi dokazili naj zainteresirani pošljejo v 15 dneh po objavi na že zgoraj imenovani naslov.

**Zdravstveni center Ptuj — Ormož
TOZD Služba splošne medicine Ptuj**

objavlja javno licitacijo, ki bo v soboto, 11. oktobra 1980 ob 9. uri na dvorišču v Čučkovci 2, Ptuj.

Predmeti javne licitacije bodo:

- 1. osebni avtomobil VW 1200 MB 456-31, izklicna cena 19.000 din**
- 2. elektromotor — črpalka (petstopenjska) v okvari, izklicna cena 2.000 din**
- 3. elektromotor — črpalka (dvostopenjska) v okvari, izklicna cena 1.000 din**
- 4. elektromotor — v okvari, izklicna cena 800 din**
- 5. elektromotor — črpalka, v okvari, izklicna cena 600 din**
- 6. 2 kom. žensko kolo, izklicna cena 300 din**

Prednost nakupa ima družbeni sektor.

Na licitaciji dogovorjen znesek za prodana osnovna sredstva bo moral kupec poravnati v petih dneh.

Ogled predmetov je možen dve uri pred licitacijo.

Mercator izbira panonija ptuj

Mercator izbira panonija ptuj

Na podlagi 77. člena samoupravnega sporazuma o združevanju dela delavcev TOZD Zaščita, n. sub. o., Kidričevo, objavlja komisija za delovna razmerja TOZD Zaščita po svojem sklepu dela in naloge

PRIPRAVNIKA

Pogoji: končana višja šola konfekcijske smeri.

Delovno razmerje se sklepa za nedoločen čas, zaposlitev pa je možna takoj oziroma po dogovoru.

Ostali pogoji in pravice bodo v skladu s pravilnikom o pripravištvu ter pravilnikom o osnovah in merilih za ugotavljanje in razporejanje dohodka in čistega dohodka ter delitvi sredstev za osebne dohodke in skupno porabo tozd Zaščita, n. sub. o.

Pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite v roku 15 dni od dneva objave v TOZD Zaščita Kidričevo — komisija za delovna razmerja.

O izbiri bodo kandidati obveščeni v roku 15 dni po poteku razpisnega roka.

KREDITNA BANKA MARIBOR

ZDRUŽENA V LJUBLJANSKO BANKO — ZDRUŽENO BANKO

Kreditna banka Maribor, poslovna enota Ptuj poklanja svojim varčevalcem ob svetovnem dnevu varčevanja — 31. oktobru

kino predstavo SMRT NA NILU, ki bo v **četrtak, 30. oktobra ob 20. uri** v Mestnem kinu Ptuj.

Brezplačne vstopnice lahko dvignete od

27. oktobra naprej v vseh enotah Kreditne banke Maribor, poslovna enota Ptuj.

Kreditna banka Maribor združena v Ljubljansko banko — združeno banko

malí oglasi

PRODAM novo plinsko peč Iskra Super ser z jeklenko. Irena Čokl, Zg. Pristava 34.

PRODAM kombanj znamke MAHDRESCHER CLAS — EUROPA gebr. Rudi Kristovič, Nova vas pri Markovcih 16/a. PRODAM otroško mrežasto stajico in druge otroške stvari. Danica Liseč, Trubarjeva 6, Ptuj.

VDOVEC brez otrok, srednjih let išče žensko za skupno življenje. Vse ostalo po dogovoru. Naslov v upravi.

PREKLICUJEM zaključno pričevalo poklicne šole za prodajalce v Ptuj, izdano leta 1974/75 na ime Jožica Perko, Jeruzalem 12, Ivanjkovci.

PRODAM pomivalno korito — trodelno (dolžina 1,2 m). Vprašajte na telefon 771-166.

PRODAM hišo pod streho v Podložah. Lašič, Kidričevo 5.

PRODAM ŠKODO MB—100, letnik 1970, možno tudi po delih. Ostalo po dogovoru. Franc Podvršek, Stanošina 29, Podlehnik.

MENJAM enosobno stanovanje v Ptuj v Zihlerovi ploščadi za enako v Kidričevem. Naslov v upravi.

PRODAM traktor, znamke STEYER — 29 s koso in plugom. Ogled vsak dan popoldan. Jurovci 18/a.

PRIUČENO ALI KVALIFICIRANO NATAKARICO sprejem takoj za osemurno delo. Plača po dogovoru. Stanovanje in hrana preskrbljeno. Gostilna pri Avguštinu, Slovenska Bistrica ali telefon 811-963.

KMETOVALCI POZOR! Ugodno prodam trosilko za gnoj, uvoženo iz Nemčije. Ivan Pačnik, Resnik 21, Zreče v zreškem Pohorju.

VELIKO IZBIRO krasnih velikocvetnih mačeh vam nudi po reklamnih cenah Danilo Zupanič, Sp. Hajdina 50 pri Ptuj.

PRODAM kvinton, grozdje ali mošt. Lancova vas 93.

PRODAM grozdje, kvinton na brajdah. Janez Skrbinšek, Zg. Hajdina 59.

PRODAM telico, šest mesecev staro, črne pasme. Draženci 24, Hajdina.

DVOSOBNO STANOVANJE v Kidričevem menjam za večje v Ptuj. Dežman, Kidričevo 13/a. PRODAM vrstno garažo v Trubarjevi. Naslov v upravi.

KUPIM harmoniko 60 ali 80 basno. Naslov v upravi.

V VARSTVO VZAMEM dva otroka. Golob, Muzejski trg 2/a. PRODAM novo 200 l hidravlično stiskalnico. Silvo Topolovec, Podložje 67 ali telefon 794-480.

PRODAM prašice za zakol. Junger, Vareja 15 pri Vidmu.

ISČEMO dekle za pomoč v gospodinjstvu. Gostilna Hebar, Zg. Polskava 6 ali telefon 816-450.

PRODAM avto ZASTAVA 750, letnik 1976. Milan Maguš, Sovjak 1, Trnovska vas.

PRODAM dobro ohranjeno sedežno garnituro. Ogled možen vsak dan v popoldanskih urah. Koltak, Na Tratah 15, Ptuj.

PO UGODNI CENI nujno prodam WARTBURG—KARAVAN, letnik avgust 1978. Telefon: 71-805.

PRODAM skoraj nov kavč, dva fotelja in preprogo. Rogina, Ulica Borisa Kraigherja 24, Ptuj. PRODAM moped TL — 14, letnik 1980. Ogled v Placarju 39.

Dežurstvo prehrambenih trgovin

SOBOTA, 11. oktobra 1980
prodajalni
MARKET PTUJ
in **DELIKATESA**

SOBOTA, 18. oktobra 1980
prodajalni **NA-MA**
in **PANORAMA**

Komisija za medsebojna delovna razmerja pri osnovni šoli FRANC OSOJNIK PTUJ

razpisuje

Dela in naloge

- učitelja za matematiko in fiziko za nedoločen čas

Pogoj: PRU matematike in fizike

- učitelja za biologijo in kemijo za nedoločen čas

Pogoj: PRU biologije in kemije

Pričetek dela 1. februarja 1981 z dopolnjevanjem na delovni enoti Grajena.

Kandidati naj pošljejo prijave z dokazili o strokovnosti in kratkim življenjepisom v 15 dneh po objavi razpisa.

ZAHVALA

Ob nepričakovani boleči izgubi mojega dragega moža

Franca Kosca

iz Brstja 5 pri Ptuj,

predvojnega revolucionarja, najstarejšega komunista v ptujski občini, borca in aktivnega družbenopolitičnega delavca

se zahvaljujem vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za poklonjene/vence in cvetje, za izkazano sožalje in sočutje. Hvala tudi dobrim sosedom za izkazano pomoč, ki so mi jo nudili v najtežjih trenutkih in mi stali ob strani.

Posebno zahvalo dolgujem vsem družbenopolitičnim organizacijam KS Budina-Brstje, OK ZKS, občinskemu odboru ZZB NOV, OK SZDL, OK ZSMS, občinskemu svetu ZSS, kolektivu Železniških delavnic, ter SO Ptuj, za izkazano čast in spremstvo. Zahvaljujem se tudi govornikom tov. Lauru, Valentinu in Bagarju za poslovilne besede. Hvala tudi pevcem in godbi za v srce segajoče žalostinke in spremstvo v žalnem sprevodu.

Iskrena hvala prav vsem, ki ste ga poznali, ga spoštovali, imeli radi in kakorkoli počastili njegov spomin ter ga v tako velikem številu spremljali na njegovi zadnji poti.

ŽALUJOČI: žena Tilka ter sinova Stanko in Albert in ostalo sorodstvo.

ZAHVALA

Ob boleči in prerani izgubi našega dragega moža, očeta in brata

Martina Majcna

se iskreno zahvaljujem vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki ste ga spremljali na njegovi zadnji poti, mu darovali vence in cvetje

Hvala vsem za izražena sožalja. Posebna hvala družinam Pevec in Kumer, Angeli Rep. Mirku Munda, Adolfu Krabonja in Jožetu Poplatniku. Hvala lovcem LD Tomaž in gasilec PGD Ključarovi. Hvala govornikom KS Ormož Stropniku, LD Tomaž Lovrenčiču, PGD Ključarovi Hrčiču in Pučku. Iskrena hvala č. g. duhovnikom za pogrebni obred in poslovilne besede č. g. duhovniku Jožefu Kranjc.

Vsem še enkrat hvala!

ŽALUJOČI: žena Frančiška, sin Miro, hčerki Cvetka in Darinka z družinami ter sestre z družinami.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža, očeta in brata

Stanislava Murka

iz Apač 29

se iskreno zahvaljujem vsem sorodnikom, prijateljem, znancem in sosedom, ki so pokojniku poklonili cvetje in vence, izrazili osebno ter pismeno sožalje in ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti. Posebna zahvala kolektivom Agis Ptuj, Izbira Panonija Ptuj, Perutnina Ptuj, krajevni skupnosti Kidričevo za poslovilne besede, duhovnikom za opravljeni obred in pevcem za odpete žalostinke.

ŽALUJOČI: Vsi njegovi

Ves trud je bil zaman — ali pa ne

V nedeljo 5. oktobra ga je popoldansko deževno vreme močno zagodilo ptujskim gostincem, ki so ves pretekli teden vložili v priprave na zanimivo gostinsko turistično prireditev Haloški trgat. Ta naj bi potekala v nedeljo popoldne na ploščadi grajske restavracije. Delavci TOZD Gostinstvo Haloški Biser v Ptuj so prireditveni prostor dobro pripravili, saj so ga takorekoč spremenili v gorico. Že ob vstopu je bilo čuti tisto domačnost, ki jo posamezniki čutijo vsaj enkrat letno, ko se odpravijo k domačinom ali znanec na največji jesenski praznik — na trgat.

Na plesnem prostoru je bilo postavljenih več deset trsov z grozdom vred. Pripravljeni so bili trgači, muzikant, gospodinja in viri, pripravljeni so bili tudi fante ansambla Toneta Kmetca. Grozdje je čakalo, kad je bila pripravljena, sod tudi ... tudi

Kljub razočaranju kolektiv grajske restavracije ni obupal. Takole so se zbrali v »goricah« na grajski ploščadi.

gostje so bili pripravljeni, saj so nekateri prišli na grad že ob 15.

uri. Pa se je pol ure pred pričetkom vtil dež — kot strela z

jasnega. In tako je vse prizadevanje padlo v vodo — žal.

Kljub vsemu pa velja vsaj v delno tolažbo pohvaliti prizadevanje organizatorjev, ki so se za to prireditev zares potrudili. Pripravili so kopico domačih dobrot, vložili veliko dobre volje za pripravo domače potice, pečene-ga prolenka, drobčovo župo, pa domačo ocvirkovo šalato, domač kruh, domače pečene kokoši, da ne govorimo o mesu iz tunke in žganjci.

Glede na nesporno ugotovitev, da se je v zadnjem času gostinstvo turistična ponudba na območju ptujske občine kvalitativno razširila in močno dvignila, upravičeno pričakujemo, da se naši vrli gostinci ne bodo dali ugnati in bodo takšno ali pa vsaj podobno prireditev v izredno bogatem jesenskem času še organizirali. Trgatese ni končala, kmalu bo zrel kostanj, pa mošt bo tu, pa Martinovo ...

M. Ozmeč

Izboljšana samoupravna organiziranost na področju mlekarstva

V cilju medsebojnega planskega in poslovnega sodelovanja bodo proizvajalci mleka, predelovalne organizacije, trgovske organizacije, ki prodajajo mleko in mlečne izdelke ter organizacije, ki te proizvode uporabljajo v proizvodnji, pa tudi kmetje — individualni proizvajalci mleka in strokovne organizacije, sklenili samoupravni sporazum o povezovanju v skupnost združenega dela za medsebojno plansko in poslovno sodelovanje pri proizvodnji, predelavi in prometu z mlekom in mlečnimi izdelki pri ptujski mlekarji. Sporazum predvsem opredeljuje medsebojne odnose v planiranju in ustvarjanju skupnega prihodka. Predvideva tudi samoupravno organiziranost

vseh podpisnic in udeležencev. Udeleženci so individualni kmetijski proizvajalci mleka in strokovna organizacija. Obdravski zavod za veterinarstvo in živinorejo.

Samoupravna organiziranost bo prek delegatov, vsaka izmed podpisnic bo imenovala po enega delegata v svet skupnosti. Zaradi lažjega delovanja bo imel ta svet tudi svoj poslovni odbor, ki ga bodo sestavljali delegati iz posameznih panog podpisnic (delegat predelave, delegat družbene proizvodnje ...). Precej pomembna sprememba glede na sedanjo organiziranost proizvajalcev in predelave mleka ter prometa z mlekom in mlečnimi izdelki je v tem, da sedanji poslovni odbor v bodoče dobi nalogo koor-

dinacijskega odbora, ki bo deloval v okviru sveta skupnosti. Ustanovljen bo še nov samoupravni organ: skupščina mlekarjskih skupnosti, ki se bo sestajala najmanj enkrat letno, sestavljali pa jo bodo vsi predsedniki mlekarjskih skupnosti, ki so pri vsaki zbiralnici mleka na območju ptujske mlekarne.

Namen tega sporazuma je predvsem povečanje vseh subjektov v proizvodnji, predelavi in prometu z mlekom in mlečnimi izdelki. Ta namen so v ptujski mlekarji precej dosegali že s sedanjim povezovanjem v dosedanjem poslovnem odboru. Zaradi usklajevanja z zakonom o združenem delu pa je potrebno samoupravno organiziranost še izboljšati.

N. Kotar

DOM OBČANOV TURNIŠČE SPREMINJA VIDEZ

Urejanje okolice doma.

Turniščani skrbijo za razvoj svoje krajevske skupnosti. V polnem razmahu je gradnja vodovoda v tistih delih KS, kjer ga doslej še ni bilo, v gradnji je tudi novi transformator, nekatere ulice so dobile cestno razsvetljavo, dokončno so uredili in opremili dom občanov.

Pred kratkim pa so zabrnili delovni stroji še pred domom občanov pri urejanju okolja doma. V četrtek 2. oktobra so asfaltirali dohod in parkirišče, ostalo pa jim je še urejanje zelenice pred domom.

Turniščani pa se aktivno vključujejo tudi v planiranje za naprej,

saj se zavedajo, da bodo imeli le tisto, kar bodo z združenimi močmi in sredstvi naredili sami.

L. C.

Topničarji so slavili

Ob 7. oktobru — dnevu topništva je Milovan Stanković, komandant ptujske garnizije povedal:

»Danes proslavljamo 39. obletnico formiranja artiljerije Jugoslovanske ljudske armade, žal prvič brez našega ljubljene TITA.

V času revolucije in NOB ter v povojnem razvoju oboroženih sil je tovariš Tito posebno pozornost namenjal razvoju artiljerije, masovnosti in sposobnosti za uspešno borbo proti oklepni vožnji. Ponosni smo, da v ptujski garniziji gojimo tradicijo prvih artiljercev, na ljudi, ki so z zapljenimi topovi 7. oktobra leta 1941 sodelovali v akciji Čačanskega partizanskega odre, ki je na letališču pri Kraljevu uničil ali onesposobil večje število letal in letališče onesposobil.

Razvoj artiljerije v NOB pa

nosi vsa obeležja formiranja naše narodnoosvobodilne vojske. Danes s pridom uporabljamo izkušnje iz naše revolucije pri vzgoji mladih vojakov, ki jih usposabljam za obrambo naše socialistične Jugoslavije, skupnosti bratskih narodov in narodnosti.

Milovan Stanković, komandant garnizije v Ptuj. (foto: M. Ozmeč)

Lokostrelstvo ni za novinarje!

Pa ne zato, ker ne bi znali pomeriti v tarčo, celo zadenejo jo tu in tam. To smo ugotovili na sobotnem 2. Koroškem srečanju novinarjev SV Slovenije. Koroški aktiv nas je sprejel v prostorih ravnanske železarnice, ki je bila pokrovitelj srečanja, skupaj s Tovarno usnja Slovenj Gradec. Potem, ko so nas organizatorji

pozdravili in nam je duet Kora zaželel dobrodošlico s pesmijo, so nas odpeljali prek vasice Sentanel na Jamnico. Tam smo na kmetiji Koroš, kjer se ukvarja s kmečkim turizmom, preživeli zares prijeten dan.

Osrednji dogodek je bilo sveda tekmovalje v streljanju z lokom — in to s pravim tekmovalnim.

Zadeva se zdi na prvi pogled čisto preprosta, pa ni. Vsak tekmovalec je imel na voljo poskusni strel in tri strele, ki so šli za uvrstitve. Običajno se je pravi strel posrečil, z ostalimi je bilo bolj slabo. Seveda so bile tudi redke izjeme, ki so celo vse štiri puščice poslale v tarčo. Skratka, vsi smo bili navdušeni nad izvirno idejo koroških kolegov in sklenili, da bomo odšel pridno vadili. O vrstnem redu ne bomo poročali, le zmagovalno ekipo naj zapišemo — to je bila mešana ekipa S. Logar, N. Dobljekar in M. Kalnik. Ostali se tolažijo, da bo pač drugo leto boljše, ko se bomo ponovno pomerili za prehodni kipec »Livarja«, delo Stojana Batiča.

Z razbolelimi rokami — napeti tekmovalni lok vsaj toliko, da puščico odnese do tarče sploh ni majni kašelj — smo nadaljevali srečanje ob raznih športnih aktivnostih, celo gob smo nabrali in tisti, ki smo jih jedli, ostali živi. Seveda smo srečanje izkoristili tudi za izmenjavo delovnih izkušenj in se dogovorili, da se prihodnjič dobimo na srečanju v Mariboru, ko se bomo pomerili v kegljanju. Vsi smo si nabrali novih moči za delo, člani mariborskega aktiv pa za treninge na kegljišču, ker bi se radi kot gostitelji dobro izkazali!

N.

S kravjo vprego po premog

Zima že trka na vrata, na koledarsko bomo sicer morali počakati še dva meseca in pol, iz izkušnje pa vemo, da november bolj ustreza zimi kot pa jeseni. Ljudje zato vse bolj mrzlično iščejo možne vire za zagotovitev kurjave za mrzle zimske dni. V ponedeljek so se ustavili tudi v Moškanjih štirje vagoni, »črnega zlata« in ljudje so hiteli in tekmovali, kdo bo več prispeval k temu, da bodo vagoni kmalu prazni. Tudi možakar na sliki ni zaostajal. Izkoristil je svoji dve »kravji sili« in se postavil v vrsto čakajočih in kmalu mu je uspelo naložiti poln voz premoga. Zadovoljno je mrmral sam vase: »Kdor se noče potruditi, pa ga naj kar zebe...!« JB

Spomenik Viktorju Pisniku

V partizanski vasi Barbara nad Oplotnico se je v soboto, 4. oktobra zbralo veliko število prebivalcev te vasi in širše okolice katerim so se pridružili borci tretjega bataljona tretje čete brigade Vojske državne varnosti kot tudi najvidnejši predstavniki družbenopolitičnega in gospodarskega življenja občin Slovenska Bistrica in Slovenske Konjice.

Srečanje je pomenilo tako za domačine kot tudi borce in ostale goste, še posebno pa mlade, ki so se imeli priložnost še enkrat srečati z graditelji nove Jugoslavije, veliko doživeti, katerega pa so dopolnjevali žalostni spomini na kruta leta svetovne vojne. Srečanje na Pohorju je imelo dvojni pomen. Praznovanje 35. obletnice osvoboditve in kot osrednji dogodek odkritje spominskega obeležja padlemu borcu in obveščevalcu tretjega bataljona tretje brigade Vojske državne varnosti, Viktorju Pisniku. O junaškem boju obveščevalca je govoril član organizacije ZZZ NOV Oplotnica Milan Ivanuš — Vencelj, ki je tudi povdaril, da je Viktor Pisnik dal svoje življenje za mlade rodove prav na pragu svobode, 2. maja 1945 v kraju Malahorna. Spomenik je odkril njegov takratni soborec Franc Pevec — Zdenko. Sobotno svečanost so pripravili mladinci iz Malahorne v sodelovanju z krajevno organizacijo ZZZ NOV Oplotnica in v sodelovanju z občinsko organizacijo ZZZ NOV Slovenska Bistrica ter mladimi iz bližnje Gorice in okoliških krajev. Delovna organizacija granitna industrija Cezlak je darovala material, veliko granitno skalo, ki jo je dokončno oblikoval borec tretjega bataljona tretje brigade VDV Franc Strnad iz Podgrada pri Oplotnici.

V kulturnem programu so sodelovali učenci osnovne šole Pohorski bataljon iz Oplotnice ter godba na pihala iz Slovenskih Konjic.

Viktor Horvat

Zlati par iz Ptuj

Franc in Frančiška Arko po petdesetih letih ponovno pred matičarjem Foto: Langerhole

Pred matičarjem in pooblaščenim delegatom skupščine občine Ptuj sta v soboto 4. oktobra 1980, svečano potrdila 50. letnico skupnega življenja v zakonski zvezi FRANČIŠKA IN FRANC ARKO iz Ptuja, Rogozniška cesta 4. Franc je upokojenec, Frančiška pa gospodinja. V zakonu sta imela tri otroke, danes pa ju razveseljuje tudi pet pravnukov.

osebna kronika

RODILE SO:

Štefka Smontara, Pavlovci 36 — dečka: Katarina Perša, Loperšice 44 — dečka: Milica Lovrenčič, Cesta kurirjev NOV 25 — Darjo: Milena Rodošek, Muršičeva 2 — Natalijo: Ivanka Plavčak, Nova vas pri Ptuj 25/b — Mojco: Vera Sakelšek, Naraplje 2 — deklko: Angela Pulko, Strajna 8 — dečka: Angela Čeh, Sp. Velovlak 45 — Mirando: Ljudmila Bedrač, Dravci 9 — Jelko: Marta Arnežič, Bržovec 73 — dečka: Stanislava Moravec, Sodinci 7 — Davorina: Marjeta Skurjeni, Ljčič 17 — dečka: Tončka Lesjak, Sardinje 28 — Martino: Vlasta Prišlan, Zgečeva 8 — Anjo in Barbaro: Verica Rus, Hlaponci 53 — dečka: Marjana Furjan, Kidričevo 22 — Sandro: Marija Gajič, Belšakova 69 — Dejana: Ivanka Kos, Dežno 45 — Darinko: Štefka Bezjak, Straže 27 — deklko: Pavla Jus, Zetale 110 — deklko: Jelka Gajser, Lesje 19 — dečka: Albina Himelrajh, Jadranska 4 — deklko: Marija Ambrož, Sp. Hajdina 18 — deklko: Ana Veldin, Ormoška 6 — dečka: Cecilija Plohl, Bratislavci 60 — deklko: Nadica Rašl, Dornavska 10 — Svetlano: Gabrijela Kelner, Prečna pot 7 — dečka:

Helena Dobrijevič, Kvedrova 1; Zdravko Zupanič, Hrastnik, Trg Franca Kozarja 19 in Milica Krivec, Breg 7; Franc Sitar, Barislovci 18 in Veronika Kurež, Lancova vas 49; Srečko Vinko, Sturmovci 4 in Marinka Štrulc, Pobrežje 152; Alojz Valenko, Dornava 32 in Olga Bračič, Sovjak 7; Marjan Völknar, Grajena 17 in Marica Krajnc, Grajena 17; Vladimir Vtič, Kidričevo 85 in Dragica Zajc, Apače 58; Ivan Novak, Krčevina pri Vurberku 7 in Neža Gajšek, Kočice 59.

UMRLI SO:

Jožef Satler, Zakl 4. roj. 1895, umrl 26. septembra 1980; Erika Skalič, Gregorčičev drevored 2. roj. 1929, umrla 29. septembra 1980; Janez Ovčar, Gruškovje 5. roj. 1930, umrl 28. septembra 1980; Antonija Anderlič, Ormož, Vrazova 4. roj. 1894, umrla 30. septembra 1980; Stanislav Murko, Apače 29. roj. 1910, umrl 1. oktobra 1980; Jožefa Predan, Kopivnik 10. roj. 1907, umrla 3. oktobra 1980; Janez Beton, Zlatoličje 1/č. roj. 1890, umrl 4. oktobra 1980; Elizabeta Rus, Podvinci 82. roj. 1890, umrla 26. septembra 1980; Franc Kosec, Brstje 5. roj. 1901, umrl 29. septembra 1980.

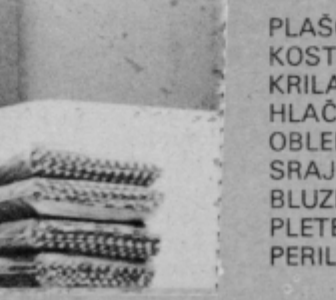
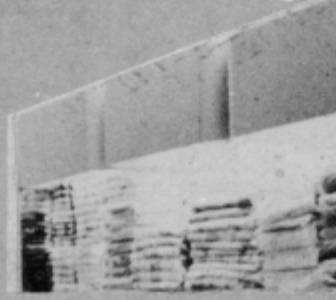
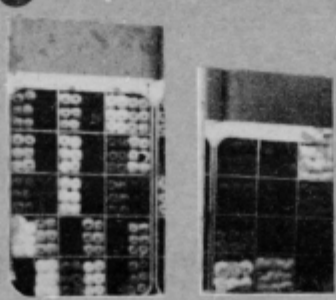
POROKE:

Alojz Šegula, Dornava 9 in Zdenka Donaj, Mezgovci 3/c; Matjaž Neudauer, Med vrti 6 in

TEDNIK

izdaja zavod za časopisno in radijsko dejavnost RADIO-TEDNIK 62250 Ptuj, Vošnjakova 5, poštne predal 99. Ureja uredniški kolegij, ki ga sestavljajo vsi novinarji zavoda, direktor in glavni urednik FRANC LACEN, odgovorni urednik FRANC FIDERSEK, tehnični urednik STEFAN PUŠNIK. Uredništvo in uprava Radio-Tednik, telefon (062) 771-261 in 771-226. Celoletna naročnina znaša 250 dinarjev za tujino 350 dinarjev. Žiro račun SDK Ptuj 52400-603-31023. Trska CGP Večer Maribor. Na podlagi zakona o obdavčevanju proizvodov in storitev v prometu je TEDNIK uvrščen med proizvode, za katere se ne plačuje temeljni davek od prometa proizvodov.

velika izbira volne

PLAŠČI
KOSTIMI
KRILA
HLAČE
OBLEKE
SRAJCE
BLUZE
PLETENINE
PERILO

OBIŠČITE TEKSTILNO HIŠO V MURKOVI ULICI

emona

ptuj

merkur

